

312481

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేది బుధవారము

MADRAS, WEDNESDAY 11th JUNE 1930.

శ్రీ ప్రమోదానామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ పౌర్ణమి

సంచిక ౫౬
No. 56

అమృతాంజనము

అన్ని విదములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్వను. వాయువుపోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారవోలును. పొట్టను బోగొట్టును. జెఱుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమండలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచికొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండగలది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు రువ్వనతో పోడించునంతవరకు ఆలసింపకుడు
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యవశి యని గ్రహింపుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను సేటివండియే వాడు తూరంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట దిగుతుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద రక్కణవలె నిగనిగలాడించును. ఈ మాధ్యమద్రవ్య సేడే పరిశీలించుడు. మీ వెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నెట్లు అధికకృతము గలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, రుకాణాదాకు లందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవార లందరివద్దను వారకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనునపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

నీసా 1-కి నెల రు 1-0-0, పొట్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. నీసాలు 8-కి రు 2-10-0, పొట్టేజి ఆ 0-12-0.

ఒక టో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట మరచకుడు.

మీదువులమీదగాని, జేబు రుమాలుమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటో 2లో జహారు చల్లినచెట్టనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, పెద జల్లిన ట్టోనర్ను, వెండి సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటో 2లో జహారు తప్ప మ రెద్దియు కావరాదు. సేడే ఒక నీసానుకొని దాని అన్యుతపరచుకును అనుభవించు.

1/2 కొన్న ఓటో 2లో జహారు	రు.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1 డ్రామా " "	"	0-12-0

కమూనానీసా రెండణాల పోష్టు స్టాంపులు పంపిన పంపిణీదను.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

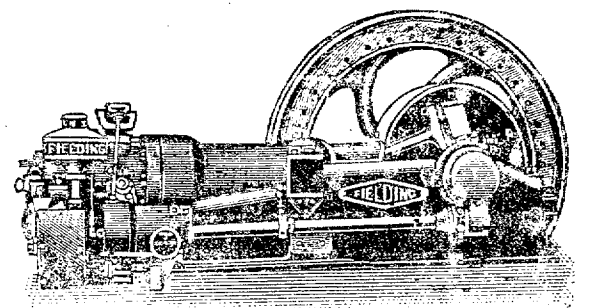
ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామఠీకు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. సి.

వీలింగు
కొల్లు స్పార్లింగు
&

శె మి డీ శ ల్
క్రూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహునుభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
క్రూడాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ
వినియోగకొరకు వ్రాయవలెను.

సోల్ యేజంట్లు:-

డి: యల్: శాస్త్రి & కో.,

12, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు

మకబందు

మీరే దుర్బలమైన కిరణమునైన నను గట్టిపరచి మిక్కిలి
బలవంత అయ్యుటమైన ప్రభావమును చూపును. రుక్మ నర్మమును
కృత్రిమముగా చేరువచేసి, స్త్రీపురుషులకు మనోహరముగా
చేరిగించుటకు దీనిని మించితి కొనుగడము లేదు. 25 టూ. 2-0-0
47-3 క్రిపురముందలి వైద్యశాల,
చిత్తూరు జిల్లా, తామరపాడు, తామరపాడు.

సంతానం పుట్టకుండా 108-1

కాంట్రా సెప్టిన్

బిక్కలే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదుల ట్యాబ్లెట్లు 1-12-0

ట్యాబ్లెట్లకు ఇతర పేరుములకు:—

జి. శామచంద్రారావు, 158, బ్రాడ్వేయదరాగు పోస్ట్ ఆఫీసు

ది సోషల్ హెజీన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిక్లు అండ్, డ్రగ్స్టులవద్ద కూడ కొరతము

మైనూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

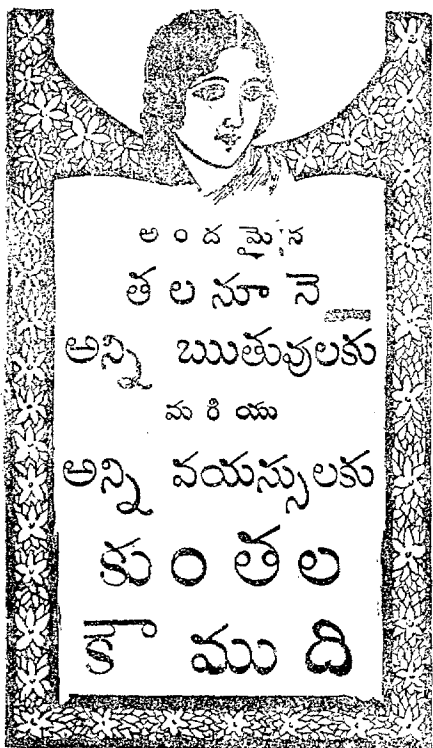
బసవన్ గుడి, బెంగళూరు

రైవ్ స్టాక్ ఇన్ స్టూరెన్సు

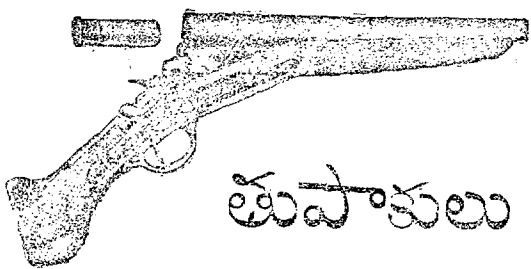
పంచెపు గుట్టుములు, పోలో పొట్టిగుట్టుములు, పేటగాండ్ర గుట్టుములు ఏనుగులు, యితర పశువులు, వ్యాధి, ప్రయాణము లేక ఆకస్మిక ప్రమాదములను అంగీకరించబడును.

వెంటనే వివరములకు వ్రాయుడు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు, బెంగళూరు.

అందమైన
తలనూనె
అన్ని ఋతువులకు
మరియు
అన్ని వయస్సులకు
కుంతల
కౌముది

తుపాకులు

సర్వవిధములైన ఆయుధములు, నలయు మందుసామగ్రి అట్లం కుపయోగపడు వస్తువులు సప్లయ చేయబడును. మా వస్తువులు శ్రేష్ఠమైనవియై సామాన్య ధరలలో నుండగలవు. ఖాతాదారులు తెలివితేటలతో కావలసిన వస్తువుల కొరకు మాకు వ్రాయవలయును. ఆర్డర్లన్నియు తృప్తికరముగ నుండవలయును, త్వరితముగను పంపబడును.

మద్రాసు ఆర్మరీ ఆరమ్స్ అండ్ అమ్యూనిషన్ డిలర్స్
4, పావ్ హామ్స్ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి-బెజవాడ

ఆంధ్రదేశమున అతి ప్రసిద్ధులగు మామండలముకు ఈ పెద్ద కేటలాగునకునే జేత వ్రాయుడు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

తెలిమతి దుర్గా బాయమ్మగారి అరెస్టు

అభినందన లేఖలను వ్రాసినవారికి ఆమెభర్త శ్రీయుత గుమ్మడిదల సుబ్బారావుగారు వందనములు తెలుపుట

వెల్లూరు, జూన్ 7:—“నా భార్యయును చెన్నపురి సత్యాగ్రహానియంతయు నగు శ్రీమతి దుర్గాబాయికి శిశు వేయబడినందులకు అభినందించుచు చాలమంది నాకు తెలియవచ్చినను లేఖలను వ్రాసిరి. వారికి వేరువేరుగా ప్రత్యుత్తరములను పంపుట అసాధ్యముగలచే ఆంధ్రప్రదేశ్ మూలమున వారికందరికిని వందనముల నర్పించుచున్నాను. శ్రీమతి దుర్గాబాయియెడల సద్భావమును వెల్లడించుటకు ఉత్తమమైన పద్ధతి స్వరాజ్య సత్యాగ్రహమును జయత్రయముగా కొనసాగించుటయే. అరెస్టు చేయబడినపుడు దుర్గాబాయికి 104 డిగ్రీలు జ్వరముతగులుటచే ఆస్వస్థురాలుగా నుండినను ఇపుడు చెరసాలలో చాల ఉల్లాసముతోనే యున్నది. తాను మరల వచ్చునని భారతమాత స్వరాజ్యమును బడయగలిగియుండునని ఆశించుచున్నది” అని సుబ్బారావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

చెన్నపురిలో మరియొక మేజిస్ట్రేటును నియమింపవలెనను సూచన ఆమోదింపబడకపోవుట ఉదకమండలం, జూన్ 9:—సత్యాగ్రహమునకు సంబంధించిన కేసులను విచారించుటకు ప్రత్యేకముగా ఒక అడివనలు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటును నియమింపవలెనని దొరతనమువారికి నూచింపబడినగాని వా రీనూచనను ఆమోదింపలేదని తెలియుచున్నది. (జి. వి.)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో

అరెస్టులు

శ్రీయుతులు పసల కృష్ణమూర్తి, విశల వీరభద్రారావు, నిర్మల గురుమూర్తి బోయెన వెంకన్న మానేపల్లి మల్లికార్జునుడు గాది రఘునాయకులు కడియాల రామారావు, కడియాల సూర్యారావు గార్ల అరెస్టులు

భీమవరం, జూన్ 9:—ఇందు మొదటి విడుదలకు తాడేపల్లిగూడెం సబ్ డివిజన్లో పికటింగు చేసినందుకుగాను అరెస్టు చేయబడిరి. శ్రీయుతులు కృష్ణమూర్తి వీరభద్రారావుగార్లు పికటింగులో పాల్గొనక బయటనే నిలువబడియున్న సు వారినిగూడ అరెస్టు చేసిరి.

తెరువాత నల్ల జిల్లలో తాటిచెట్లను కరికినందుకుగాను మరి ముగ్గురిని పోతవరం సబ్ డివిజన్లో పిక్చర్లుగాను అరెస్టు చేసిరి. వీరిని వారంటలు లేపండనే అరెస్టుచేసిరి. పోలీసువారు వీరిని ఎక్కువగా బాధించి అవమానపరచిరి. వీరు మువ్వలను పెంట్ల పాడు సబ్ జయిలులో నున్నారు. (స్వ. వి.)

విశాఖపట్నములో శ్రీయుత పుట్టా అమరయ్య చెట్టిగారి అరెస్టు

విశాఖపట్నం, జూన్ 10:—నిన్నరాత్రి శ్రీయుత పుట్టా అమరయ్య చెట్టిగారిని 108 స్క్వేరు క్రింద శిబిరములో అరెస్టు చేసిరి. విచారణకై వారిని నేడు నరసింపట్లమునకు తీసుకొని వెళ్లెదరు. (స్వ. వి.)

శ్రీకృష్ణవరతారత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతవారి వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి సురుసగా సులభమైన వివరరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు జొలంగునట్లు కాశ్రీయనూహనములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కువగానుండ జక్కని లైండుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పి. పి. గాం బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 11 వఱకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 51

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు, మోస్కూలు మునిసిపల్, కడప.

తిరుచునాపల్లి చెరసాల గందరగోళము

శ్రీయుతులు నాగేశ్వరరావు, ప్రట్టాభి సీతారామయ్య, కాశేశ్వరరావు, నాయుడు, వి. ఎల్. శాస్త్రి, వైద్యనాథయ్యతన శిబిరామున్నగువారు నిరాహారవ్రతమును బ్రవహించుచును.

నానుఆఫీసియలు విజిటరు శ్రీయుత ఎ. కృష్ణస్వామిశాస్త్రి, పి. ఏ. వి. ఎల్. గారి ప్రతిపక్షమున, జూన్ 8:—“నేను యీనెల 8 దిన చెరసాలకు వెళ్లి రాజకీయవైదీలను యితరులను గుచూచితిని.

ఇటీవల యిచటికి 150 మంది (సి)క్లాసు రాజకీయవైదీలను తీసుకొనివచ్చిరి. వారు వందేమాతరం గాంధీకి జయము న్నుగు జయధ్వనులను గావించిరి. జాతీయగీతములను పాడిరి. చెలువలను న్నుగోల్లెను రాకు గుట్టమీద యొత్తెనప్రదేశము నందుండి చెరసాలలో నున్నవారికి కనబడుచు కేకలు వేయుచుండుటచే చెరసాలలో నున్నవారుగూడ కేకలు వేసిరి. చెరసాలలోనున్నవారు (సి)క్లాసు వారందరూ ఒకచోట ఒక చెట్టుక్రింద చేరియుండిరి. వారిలో నొకరు ఉపన్యసించుచుండగా తక్కినవారు వినుచుండిరి. ఇతర బ్రాహ్మణులు నున్న ఖైదీలతో సంభాషించుచుండిరి. ఎంత చెప్పినను వీరు వినలేదు. అంత నూపరింపెండెం వారిలో నొకరిని చేయిపట్టుకొని పైకి లేపనెత్తెను. మరియొక వలంటీరు వెంటనే నూపరింపెండెం మొగముమీద గుద్దెను. అంతే నూపరింపెండెం ఒకవార్డు చేతులలోనున్న పేము బెత్తమును తీసుకొని చిదంబరం చెట్టి అనునతనిని కొట్టెను. అతనికి మొగము మీద చెబ్బు తగిలినది. మరెవరికిని చెబ్బులు తగులలేదు. ఇంతలో పోలీసువారికి తెలిసినచేయబడినను, జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెం పోలీసుదళముతో అచటికి వచ్చెను. అంతట వారు వలంటీరులందరిని అనునయించి కొట్టడానికి పంపివేసిరి. ఎవరును నిరశనప్రత్యును బూసలేదు కావున భోజనము చేయునట్లే వీరినిగూడ నిర్బంధింపబడిన అనసరమే కలుగలేదు.

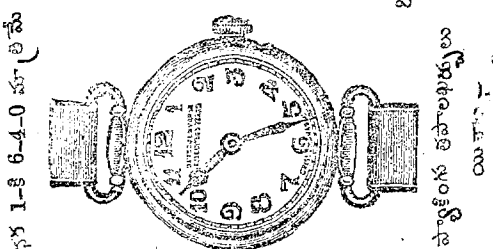
క్రొత్తగా వచ్చిన సి.క్లాసు వలంటీరులకు జయిలులోని కఠిన నిబంధనలు సరిగా తెలియనందున బయటనున్నవారు వారికి కొండమీదనుండి కనబడుచు జయధ్వనుల నొనర్చినందునను వీరుగూడ జయధ్వనుల నొనర్చిరి. జయిలు వ్రువోళ్ళును అనవసరముగ పశుబలమును వినియోగింపలేదు. పాడు క్వార్టర్లు డిప్యూటీమేజిస్ట్రేటు పోకిముగారు వెంటనే చెరసాలకు వచ్చి విచారణ సలిపిరి. అపుడు నేనుగూడ మరల నచటికి వెళ్లితిని.

నేడుపుడయమున నాగేశ్వరరావు ప్రకాశంగార్లు మున్నగువారి విషయమునే నాకు తెలిసి తాము నిరాహార వ్రతమును బూనెద మనిరి. నేను నిజస్థితిని సరిగా తెలుసుకొనువరకును మీరు శాంతింపవలెనని నేను వారిని కోరితిని. పిమ్మట నేను సరిగా విచారణచేసి నిజస్థితిని వారికి తెలుపగా వాడు సంతృప్తుడై. నిరాహార సంకల్పమును త్యజించిరి, అని కృష్ణస్వామి శాస్త్రిగారు ప్రకటించిరి. (హిందు.)

లీవర్ ముంజేలిగడియారము

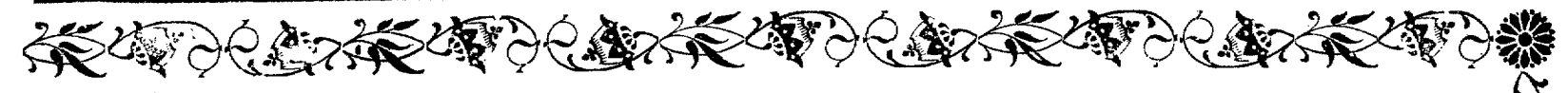
ఎల్లప్పుడును ఉపయోగింపుడు

సిలిండరు గడియారములు తక్కువధరగలిగినను ఎక్కువగా ప్రశంసించబడుచున్నను, నమ్మదగినవికావు ‘డాసన్’ లీవర్ 5 సం॥ పూచీ నివ్వబడును

‘డాసన్’ మాత్రమే లోపరహితమైనదియు, తక్కువధరగల ముంతేలి గడియారము. ఇది దీర్ఘకాలము వరకు, ఎడతెగక సరియైనకాలమును చూపును. దృఢమైన, ప్రకాశమైన నికీల్ పెండికేసు, సాగనైన ఆకారముగలది. పంపుటకు మునుపు ప్రతిగడియారమును చక్కగా పరీక్షించబడి సరిచేయబడును.

Available only from the Sole Agents:—
THE UNION TRADING CO.,
166, Harrison Road, M, Calcutta.

ప్రతిసంవత్సరము
మార్చి 21 తేదీ
మానవజీవితమందు
ముఖ్యస్థానమును బడయగలదు.

దిగ్విజయము, సుఖమును చేకూరనియక అడ్డుపెట్టెడు దుష్టగ్రహములను తొలగించుకొనుడు.

మనకందరికి
దుష్టగ్రహవీక్షణ గలదు.
“నేను సామాన్య తెలివిలేటలుగలిగి, ఎంతటి కష్టమైనపనినిగూడ నునా
యాసముగ చేయగలిగి, విద్యయందు బి. యే. పరీక్షను పూర్తిచేసియుంటిని. నాకు
సర్వపనులందును శ్రేయోత్తము గలదు. గాని యే యాద్యోగమునుగూడ దొరకలేదు.
నా మిత్రులందరూ పనులందు దుండి ముఖమును యనుభవించుచున్నారు.”

మరొకటి యేమనగా, “ఎన్ని విశ్వరూపులుండిన యేమిలాభము!” నాకు కావలసిన నిజమైన సంతోషము, సుఖమును
లేదు! అంతయేగాక నావద్ద యుండు స్వల్పజీతగాదు సహితము యనుభవించు సుఖము నాకు లేదు! అని వేలకొలదిమంది
మొలపెట్టుకొనుచున్నారు. ఇట్టిపనులన్నియు జరుగుటయందు దుష్టగ్రహము లడ్డుపడుచున్నవనుటలో మీకు సందేహము క-
దా? మనమంతయు భగవంతుని పుత్రులమగుటచే యిట్టివిషయములనండి సంతోషపడుటకు భగవంతుని ప్రార్థించవలయును

పూర్వకాలముం దనగా 1870 ప్రాంతములందు ఒకపుణ్యార్థముడైన పీరా సాహేబ్ యీ అమూల్యమైన బహుమతి
నొసంగియుండిరి. పీర్ సాహేబ్ గారు దీని నొసంగునపుడు దీని నెవ్వరికినిగూడ క్రయమునకు విక్రయించగూడదని చెప్పి,
దానియందు గల గొప్పమహత్వమును వర్ణించి, తయారుచేయుట కగు స్వల్పక్రయమును మాత్రము స్వీకరించవలసినదిగ అనుజ్ఞ
నిచ్చియున్నారు.

ప్రతిసంవత్సరము మార్చి 21 తేదీతో నూర్యకు తన పంచారము ముగించుకొని తన స్వస్థానము ప్రవేశించును. అట్టి సమ
యమందు నూర్యునికి పూర్తి బలము కలిగియుండుటచే యీ నవరోజుగూడ సంపూర్ణశక్తి యుండగలదు. దీనిని తయారుచేయు
టలో చాల ఉపద్రవములు గలవు.

నవరోజియొక్క
ఉత్పత్తి
ఎందుకు
మార్చి 21?

జడ్డీలు, మేజిస్ట్రేటులు, లాయర్లు,
నవరోజి
నుగూర్చి వేనోళ్ల పొగిడియుండిరి.

నవరోజి
ప్రజలపాలిటి కల్పతరువు.
వేలకొలది ప్రజలకు జేసిన మేలును,
మీకునుగూడ చేయగలదు.

సర్వవిధములైన ప్రజల పొగడ్డలను బొందిన
నవరోజి
వేలకొలది ప్రజల పేర్లను అక్షీనులో చూడగలరు.

1. చేక్ కరింబాక్సు, అడివనల్ సిటీ మేజిస్ట్రేట్, హైదరాబాద్ (సింధు) నుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—“నన్ను యిచ్చటికి ప్రత్యేక సిటీ మేజిస్ట్రేట్ గా నియమించియుండిరి. కాని యీసలము నాకు యనుకూలమై యున్నది. ఈ ప్రభావమంతయు మీగొప్ప నవరోజి వలననే జరిగియున్నది.”
2. “మీరుపంపిన నెం. 8 నాకు చేరినది. చాల యనుకూలముగ పనిచేసియున్నది. నన్ను మీ శ్రేష్ఠమైన కారాదారుగ పరిగణించవలసి యున్నది.”
(సం) అత్మారామ్ హమిట్ సింగు
స్పెషల్ ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్, కైర్థోర్, లాల్ ఖానాజిల్లా, సింధు.
3. “గతమాసములో నేనొక నవరోజిరక్షును కొని యున్నాను. ఇది చాల యద్భుతమైన పనిచేసియున్నది. కాబట్టి మరొకదానిని పంపజేయెదను.”
(సం) పి. యమ్. తామస్,
ప్రాప్రైటరు, వాల్ నాయర్ బిల్డింగు, కొట్టయం
హిల్స్, 6 ఏప్రిల్ 1929.
4. “మీరుపంపిన రక్షులయందు నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదు. మీరు యిదివరలో పంపినది చాల నమ్మకముగ పనిచేసియున్నది.”
(సం) కందస్వామి అయ్యర్, బి. ఏ.
సబ్ రిజిస్ట్రారు, మత్తుపాల్ జిల్లా, 21 జనవరి 1929.

విలువైన రాతితో బంగారమందు పొదుగబడియున్నది. ఏ ముందుగ పంపవలెను. నెం 1. 4 పిల్లింగ్టన్, నెం 2. 10 పంటులకు చాలముఖ్యము. పునాదికింద పాతిపెట్టిన గృహము

హబిల్బుల్లాసాహేబ్, నవరోజి రక్షులు ౪ నిత్యంధములేదు. మీరు జోగ్ బాట్టుకొనునది

సంకోచింపకుము, స్టాక్ అయిపోయిన, సంవత్సర కాలము ఆగవలయును.

1. ఉద్యోగములు లేనివారికిని? వ్యాపారమందు యజ ముకగులునను దృఢనమ్మకము లేనివారికిని?
2. సంతోషమును, సుఖము నిచ్చును.
3. కోర్టులందు దిగ్విజయము.
4. పరీక్షలందు జయము.
5. ఉద్యోగమందు యభివృద్ధి.
6. ధనపెట్టలలోని ధనాభివృద్ధి.
7. శత్రువుల నోడించును.
8. దీర్ఘ వానధులు కుదురును.

నవరోజి జయమును చేకూర్చును.
5. గడచినమాసములో మీరు పంపిన నవరోజి అద్భుతముగ నుణచు నిచ్చియున్నది.
(సం) పి. రంగనాథం, బి.ఏ., బి.యల్.
అడ్వాకేట్, ఉడమల్ పేట, కోయంబత్తూరు రిజిస్ట్రారు 29
6. “రక్ష నెం. 8. జాన్ మాసములో తెప్పించి వాడియుంటిని. అద్భుతముగ నుణచు నిచ్చి యున్నది.”
(సం) టి. రాజు పిల్లె.
డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీసు, విజయనగరం. 30 అక్టోబరు 1929.
7. నాకొమారునికోరిక నెం. 2 రక్షును పంపవలయును. గత సంవత్సరమున యీతను కట్టుకొని 1 కు చాల నుపయోగకారిగ నుండెను.” రామసాహెబ్ ఏ. యస్. అయ్యర్ రిటైర్డు సూపరింటెండెంట్, బి. గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఎక్స్ ప్రెసిడెంటు, హైదరాబాద్, 1 నవంబరు 1929, పంపితవారి కార్ డ్యూకోయిల్ పిల్లె, మైలాపూరు. 23-1-1929.
8. “నెం. 1 రక్షును అనగా మీరు యిదివరలో పంపినదాని దానిని పంపవలసినది. వెనుకపంపినది చాల యనుకూలముగ పనిచేసియున్నది.” (సం) యస్. పి. పంతులుగారు బి. ఏ. తహశీల్ దారు, ఏలూరు. పశ్చిమ దావరిజిల్లా. 22 జనవరి 1930.
9. అడ్వాక్సుగా పంపవలెను. విదేశీయులకు సాము అంతయు 5; ముఖ్యము. ఈ ప్రత్యేకరక్ష గృహనిర్మాణములకు, వెల రు 50.

నిపక్షమునసాము వాపన్న చేయబడును.

సంకోచింపకుము, స్టాక్ అయిపోయిన, సంవత్సర కాలము ఆగవలయును.

ను.
న.)
బొంబాయి.

పోస్టుబాక్సు 731,
P.B. No. 731. HABI

EB, (A.P.) BOMBAY.

శ్రీమదాంధ్ర విద్యాపీఠగోష్ఠి

స్వస్తి శ్రీ ప్రమాతాతనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ శు 4 (డి 31 వ మే 1930 తేది) మధ్యాహ్నము శ్రీరామనగరన సమావేశమైన గోష్ఠిసాధారణ సమావేశములో గావింపబడిన తీర్మానములు.

1. ఈసభకు శ్రీయుత జాగరణమాడి కుప్పస్వామి చాదరిగాని అగ్రాసాధికారిగా యెన్నుకోవడమైనది.

2. ఈసంవత్సరమునకు శ్రీకాశీనాథుని శాశ్వతరావు పంతులుగాని తిరిగి విచారణ కర్తగా యెన్నుకోవడమైనది.

శ్రీ శాశ్వతరావుపంతులుగారు శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున నున్నంతకాలము శ్రీ గుమ్మడిదల వెంకటసుబ్బారావుగారిని తాత్కాలికముగా విచారణకర్తగా యెన్నుకోవడమైనది.

3. గోష్ఠి వ్యవహార సభ్యులుగా యాక్రిందివారిని యెన్నుకోవడమైనది, 1 జాగరణమాడి కుప్పస్వామి చాదరి గారు 2 అబ్దుల్ రామకృష్ణారావుగారు 3 గుమ్మడిదల వెంకట సుబ్బారావుగారు 4 అందుకూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు 5 జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణగారు.

4. గోష్ఠి భావికర్తవ్యము గూర్చి చర్చజరిగిన పిమ్మట యీదిగున అంశములు నిర్ణయించబడినవి.

(1) శ్రీరామనగరమున నున్న శ్రీపాలకృష్ణ కుటీరము శిథిలావస్థ జెందుచున్నందున దానిని యుచిత రీతిని పునరుద్ధరణ గావించవలసినదిగా శ్రీ కుప్పస్వామిచాదరిగారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

(2) శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారిరచనలను, పుస్తకము, ఉపన్యాసములు, వ్యాసములు మున్నగు వాటిని టిని క్రొద్దా భక్తులతో నుచితరీతిని పఠించి, తగుమనము జేయుచు నందలి అభిప్రాయములను తమకై గ్రోలి, యవ్యుల కొసంగ వీలగు నట్లు జేయగల సాధకబృందము (Study-circle) నొకదానిని గోష్ఠి తరపున నెలకొల్పటకు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఈ సాధకులు నెలకొకతూరి యొనగు శ్రీరామనగరన సమావేశమునకు, యితరసమయములందు శ్రీగోపాలకృష్ణయ్యగారి రచనల గూర్చియు సిద్ధాంతముల గూర్చియు సదా చింతించుచుండుట వీరి కర్తవ్యము. ఇందు విషయమై వలయు యేర్పట్లు గావించుటకు శ్రీ గుమ్మడిదల వెంకట సుబ్బారావుగారిని కోరడమైనది.

(3) శ్రీరామనగరు ఆలయముల విషయమై శ్రీ శాశ్వతరావుపంతులుగారు జైలునుంచి వచ్చేవరకు ఆలోచన ఆపుదల చేయడమైనది.

మరొకటి—ఈ పైనుదహరించిన 4 (2) వ తీర్మానములో నుదహరించిన సాధకబృందములో సభ్యులుగా నుండగోరు వారు వెంటనే యీదిగున ఉరువామాకు తెలియపరచవలెను.

తెజవాడ, } గుమ్మడిదల
ప్రమాతాత శ్రేష్ఠ శు 11 } వెంకటసుబ్బారావు,
విచారణకర్త.

భారత శాసనసభలో రాజప్రతినిధి ప్రేటుమెంటు నియ్యదలచుట

జూలై నెలలో భారత శాసనసభ సమావేశము జరుగనుండుట

సిక్కిం, జూన్ 9:—జూలై నెలలో సిక్కింలో భారత శాసనసభ జరుగును గాన ఆ సభలో రాజప్రతినిధి రాజకీయ స్థితినిగూర్చి పరియోక్త ప్రకటన చేయు నను వదంతులు ఇచ్చట చాల ప్రచలము గానున్నవి. ఈ నెల 25 వ తేదీ వాటికి పైమను సంఘపు నివేదిక పూర్తిగా వెలువడును. అట్టిబరునెలలో రెండు లేదా మూడు జరుగును గాన దొరతనము వారు అవలంబించదలచిన పద్ధతి భారతీయులకు తెలియజేయబడును. జూలై నెల 7 వ తేదీని భారతశాసనసభయును 9 వ తేదీని ప్రేటుకాన్నిలు సభయును ప్రారంభ మగును గాన 9 వ తేదీకి పిమ్మటనే రాజప్రతినిధి ప్రకటన గూడ జరుగవచ్చును.

(ఓ. వి.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయటకు రూ. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 ఆవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

P. O.

కలకత్తాలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమును సోదా చూచుట

శ్రీయుతులు సతీశ చక్రవర్తి, శిశిరమిత్ర, శైలజామిత్ర, మేజరు ఘోష, సురేశ్ దేవ, నిరెనులేతు, అక్షయ బెనర్జీగార్లను మరీ పెక్కుమందిని మొత్తము

61 మందిని అరెస్టుచేసిరి

కలకత్తా, జూన్ 10:—నేడు ఉదయమున పోలీసు వారు కలకత్తాలో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయ మును సత్యాగ్రహ సంఘ కార్యాలయమునుగూడ యుట్టడించిరి. ఆయుధములు నందునందు శేరమును రజపుచేయు పత్రములు మున్నగువానిని పట్టుకొనుటకై పోలీసువారు వచ్చిరిని తెలిసినది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు సహాయ కార్యదర్శిని నూపరిం తెండెట్టును వంగరాష్ట్ర వలంటీరుల సేనాని కల్లులు చక్రవర్తిగారిని మరీ 37 మందిని అరెస్టుచేసిరి. సత్యాగ్రహ కార్యాలయమునందు రాజమయ్య సత్యాగ్రహ సంఘాధ్యక్షుని మరీ 20 మందిని అరెస్టుచేసిరి. జాతీయపతాక మును సైను బోర్డును వరీ కొన్ని కాగితములను ఒకబండిలో వేసుకొని తీసుకొనిపోయిరి. (ఆ. వె.)

పోలాపూరులో జాతీయపతాక సత్యాగ్రహము

మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహ సంఘమువారు జరిపెదరు

పోంబాయి, జూన్ 9:—జాతీయ పతాకమునకు సంబంధించిన నైతికశాసనమును మీరుటై పోలాపూరునకు వలం దీర్గను మూపురను మూపురనుగా సత్యాగ్రహ సంఘమువారు బంపెదరు. పోలీసువాడనూ, మిలిటరీవారునూ, వాలంటీర్లు యొడల నడుచుకొని విధమునగూర్చి వారొసంగిన వాజూలములు తమచేతనున్నవినియోగ గలగూరు కొరినవో పోలీసువారిపై మోపబడిన శేరములను గ్రూపరూపగల మనియు సత్యాగ్రహసంఘమువారు గవర్నరుగారికి దెలిపియున్నారు. (ప్రీ. వె.)

ఉదకమండలం వా

భారతదేశ రైల్వేల చట్టముయొక్క (స్వకీయవిలేఖరి)

ఈ విషయము గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వ ఆలోచించుటకుగాను సర్ బి. ఎన్. కర్మ రైల్వేల అధ్యక్షుడుగారు యీ నెల 10 వ తేదీన ఉదకమండల చి సిమ్లా కేగెదరు. ఇదివరకే కొన్ని వర్తకసంఘములు; తర పల్లికు సంఘములును, తమ నూచనలను గావించియు ఈ నూచనలను విచారించుటకు ముందుగా నైనుకకవి: వారును విట్టి కవిమనవారును భారతదేశ రైల్వేలయొ: భావి పరిపాలనను గూర్చి గావించు నూచనలను కమిటీనా: విచారించురు. చట్టముయొక్క పవరణగూర్చి కలకత్తా భారత వాణిజ్య సంఘమునా రిట్లు నూచించుచున్నారు.

రైల్వేలయొక్క పరిపాలనను ప్రభుత్వాధీనమయియున్నప్పుడు రైల్వేలెట్లను నిర్ణయించుటకు నియమించబడు కమిటీ ప్రభుత్వముయొక్క రైల్వే పరిపాలనాశాఖయొక్క అధికార మునుండి సాధ్యమగునంతమారముగా నుంచబడవలెను. రైల్వేలకు సంబంధించిన అన్ని విషయములందును యీ కమిటీ కుండ వలసిన అధికారపదవి వైకొర్టుకు గల అధికారపదవితో సమానముగా నుండవలెను.

లాండ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు టెన్ని సు పందెములు

నిన్నటి సాయుధకాలమున మరీరెండు సింగిల్సుపందెములు జరుపబడెను ఫలితము లిట్లున్నవి:—

బాలగోపాలు 6-0 6-4తో మన్నడియారు నోడించెను. సింగం వేలు 6-4 4-2తో రామారావు నోడించెను.

నేటియందయూన జరిగిన సింగిల్సు పందెముయొక్క ఫలితము లిట్లున్నవి.

ఆర్. టి. నాకు 6-2 8-8తో రెన్నడే నోడించెను.

నర్దూరు శాస్త్రాలసింగుగారి కేసువిచారణ

రేవటికి వాయిదా వేయబడుట

లాహోరు, జూన్ 9:—భోప్లజంతులలో విచారణజరిగినది. 19-5-80 ని లాహోరులో ఉపన్యసించినందులకు 124 వ క్రింద కేసు చేయబడెను. సింగుగారు విచారణలో పాల్గొనలేదు. సింగుగారి భార్యను పన్ని హిత బంధువులను ఒక పత్రికావితే శిథిలమాత్రమే రానిచ్చిరి. జారీపర్చులు ధనిచందు, నయినలూలు కపూరుగార్లుగూడ జైలుకువచ్చిరి. శార్దూ సింగుగారినికోర్టులోకి తీసుకొనిరాగానే ఆందాను లేదనిలువబడిరి. మీరు విచారణలో పాల్గొనరా అని మేజిస్ట్రేటు అడిగెను. నేను ప్రేటు మెంటునాత్రమే యిచ్చెదనని సింగుగారినిరి. కొందరు పోలీసు ఉద్యోగులు సాక్ష్య మిచ్చిరి. “నేనుఉపన్యాసములను చదివిననే గా ని నే ర స్థా ప న చే య ను గా న రేపు వాటిని చదివెదను అనిమేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. వాటికళ్లను సింగుగారికిగూడ నియ్యవలెనని ధనిచందుగారు మేజిస్ట్రేటును కోరిరి. మీరువాటిని సాక్షిచిన్వో వాట్లేటుమెంటును సిద్ధపరచుటకు వీలుగానుండునని సింగుగారు నుడిచిరి. నకళ్లను సింగుగారికిగూడ నియ్యవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను.

సింగుగారి భార్యయును ఇతరబంధువులును ఆయన కోమాట్లాడుటకు మేజిస్ట్రేటు అనుమతి నిచ్చెను. వారు 15 నిమిషములపేపు సింగుగారితో మాటలాడిరి. కేసు విచారణ మరల రేపు జరుగును. (ప్రీ. వె.)

ఒరి బీజము గల మనుష్యులు

బీజములు విపరీతముగ వృద్ధియగుటను చూచి చింతింపబని లేదు. అశ్శుతమును నూతనమైన నూనె యొకట కనిపెట్టబడినది. సునుష్యునికి పూర్వం సత్యమును ప్రసాదించగలిగియున్నది. నిరహాయకరమై, మృగమడిము చేర్చు బడక తయారు చేయబననది.

వి. పి. ద్వారా తెప్పించుకొనువారికి రు. 5/8/4; రొక్కము ముందుగ చెల్లిచువారికి రు. 5/- ఏమాత్రము ఆలస్యము చేయక నేడే క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాయుడు:—

ADVERTISER,

Post Box No. 592,

BOMBAY.

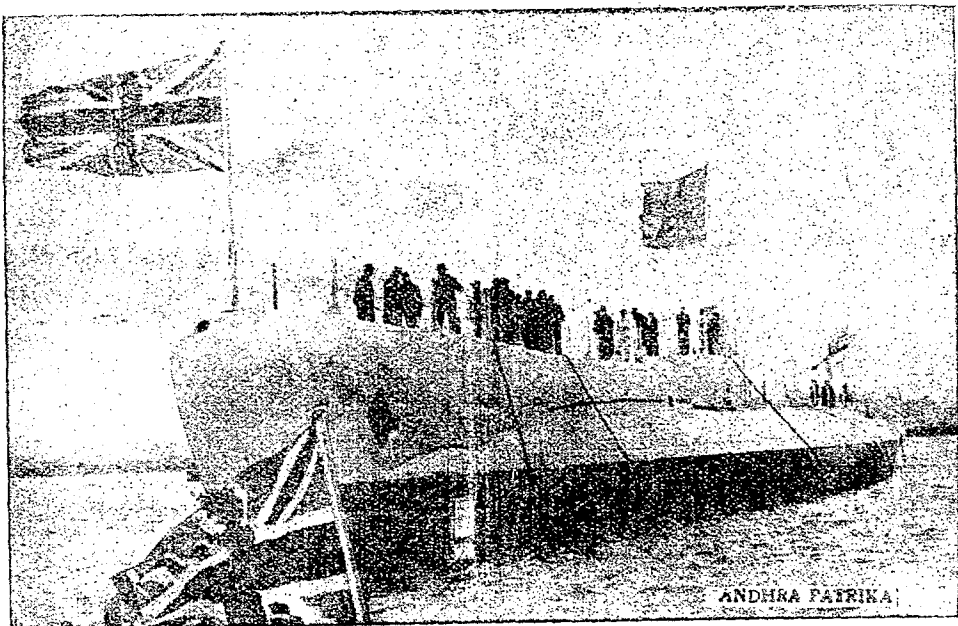

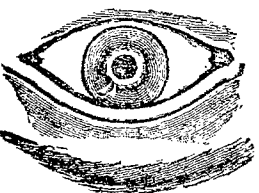
మదరాసులో ఖద్దరు అభివృద్ధి:—భారతస్వదేశీ ట్రేడింగు కంపెనీ లిమిటెడ్ అను పేరిట ఖద్దరు అభివృద్ధికై శ్రొత్త కంపెనీ 8 వ తేదిన ఏర్పాటుచేయబడెను. అధ్యక్షులగు పిట్టి కుమారస్వామిచెట్టిగారు సజ్జా మునిస్వామిచెట్టిగారు, కె. వి. నారాయణపంతులుగారు, కృష్ణభారతిగారు మున్నగువారిందుగలరు.

భారత సంగీతపు వేసంగిపాఠశాల:— క్రైస్తవయువజనసంఘాలయము నందు 7 వ తేదిన ఆఖరు సమావేశము జరిగెను. ఆర్. ఎం. ప్రాథంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

నూతన జలాంతర్గామి:— బ్రిటిషువారు నిర్మించుచున్న నూతనరకపు జలాంతర్గాములలో ఇచ్చదగను స్పను పేరు గలది. (సెంట్రలు న్యూసు)

క జ్ఞాన్ సర్వవిధములైన సేత్రవ్యాధులకు అనగా ఎరువు, దుర్మాంసములు, దురద, మంటలు, నీరుకాయలు, వెలుతురు మాడలేకపోవుట మొదలైన వాటిని ఆద్యుత ముగ బోగొట్టగలిగిన యూనాని యోగ్యము. ధౌ సీసా 1-కి రు. 1. నాకు 1908 సం॥ రమునండి కండ్లు ఎరువుగను, దుర్మాంసములుగ నుండుటచే "కజాల్" నుపయోగించిన మిదట కండ్లు చక్కగా నున్నవి. సేత్రవ్యాధులకు అమోఘమైనది. ఖాదర్ సహజ్ ఖాన్, (హింద్) కలెక్టరు. మద్రాసు, 24-2-1930. "కజాల్" సర్వవిధములైన సేత్రవ్యాధులకు అనగా కండ్లుంటులు, నీరుకాయలు, ఎరువు, మొదలైన వాటిని సంరక్షించును, నిరపాయకరమై, లోపసంబంధ మేమియు కలిసి యుండలేదు. డి. పి. మొనన్, యల్. సి. ఆర్., సి. పి. యస్. (ఎడిట్) ఆద్రెసు:—45, పీటర్స్ రోడ్డు, రాయపేట-మద్రాసు.

స్వామి విలక్షానందగారు

హిందూ ధర్మములగుర్చి అనేక గ్రంథములను వ్రాసిన వీరు మహామంత్రప్రచుర్యమునకై మదరాసువచ్చి కె. ఎస్. నరసింహయ్యంగారు (ఎకీలు) యింటివద్ద బసచేయున్నారు. (పి. ఎన్. ఎ.)

రా॥ బి॥ యు. రామరావుగారు

మదరాసు ప్రభుత్వమనందు లావాఖాత్యవస్థిగ డి. వెంకటనారాయణనాయుడుగారిస్థానే నియమింపబడిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

బొంబాయి

రావుసాహెబు బిరుదమును త్యజించుట

దూలియాలో శ్రీయుత గోవింద కింజిపాగారు

రావుసాహెబు బిరుదమును త్యజించుట

బొంబాయి, జూను 9:— కొరతనమువారి కఠినవిధానము పట్ల ఆసక్తుని తెలుపుటకు ధూలియాలో గోవిందకింజిపాగారు రావుసాహెబు బిరుదమును త్యజించిరి. (ప్రీ ప్రె.)

ఎరవాడ చెరసాలలో గాంధీ మహాత్ముని

చెంత మరీయూకమిత్రునిగూడ నుంచగోరుట

దొరతనమువా రెండులకు తగిన యేర్పాటు

లను చేయుచుండుట

బొంబాయి, జూను 9:—ఎరవాడ చెరసాలలో ప్రత్యేకముగా నొకగదిలో సుందుటలన మహాత్ముని నిలిపి గోగృహమునకు భంగము కలుగునని పలువు రాక్షేపించుటచే నెపుడు మరియొక మిత్రునిగూడ మహాత్మునిచెంత సుందుటకు దొరతన మునారు యేర్పాటులు చేయుచున్నారని బొంబాయి వ్రాసి కలుపత్రిక ప్రకటించెను. (ప్రీ ప్రె.)

వ్యవసాయము

గుంటూరు

జూన్ 6:—నేడు గాంధీ మొదలయిన నాగ్ గొప్ప పంట పండిత ముఖ్యముగా నాగ్ వేయవలసిన యింటికి, ముఖ్యముగా నాగ్ పంట, వివిధ భాషల భాషలు నగు “పాదపాద్యము” దగ్గర బలరామకృష్ణయ్యగారు ముఖ్యముగా నాగ్ పంటను గురించి 2 1/2 గంటల కాలము ప్రసంగించి పంటను గురించి, ప్రభుత్వము నిర్మాణము, గడ్డివాడ తాలూకా అంబాలూరులోని పోలీసు దుండగముల గురించి, శ్రీమతి ఉన్నత పాఠశాల బాల్యముగా రక్షణ పరిచింది. ఇంక కొందఱు పాఠశాలనుంచి.

(ఒక విలేఖరి)

గుంటూరు జిల్లా అరెస్టులు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కరువదిలో 12 గుంటూరు అరెస్టులు

జూన్ 7:—ఒంగోలు తాలూకా, కరువది గ్రామములో 20 దినములపాటు ప్రచారము చేయబడుచున్న, ఈమధ్య గ్రామముల స్వరాజ్యమును తీసికొని ఒక వేల మంది కట్టిరి. దానిని తీసికొనుటకు 5-6-30 తేదీనాడు ప్రతిపక్షముగా పంపించి, 30 మంది రిజిస్ట్రార్ పోలీసులతో ఈ గ్రామమునకు వచ్చిరి. వెంటనే గ్రామములోని శ్రీమతి, చాలామంది ప్రజలు జైలుకు వెళ్ళి పట్టుకొని వెళ్ళిరి. పోలీసులు ఏమి చేయుటకు తోచక తుర్రుకు రిజిస్ట్రార్ గ్రామమును అరెస్టు చేసి తీసికొని వెళ్ళిరి. ఈదినము అనగా (7-6-30) తేదీన ఉదయము జిల్లా కలెక్టరు, మామరంపేట వెళ్ళి, డిప్యూటీ మామరంపేట వెళ్ళి, 40 మంది రిజిస్ట్రార్ పోలీసులతో సహా మోటారు బస్సులమీద కరువది కుర్రల నుంచి, ఉర్రంత తిరిగిరి. ఒకరియింటి తోడుకూడ బద్దలు కొట్టిరి.

పోలీసులకు రంగమగునట్లే కమ్యూనిస్టులకు తగిన యెక్కడనున్నాదని పోలీసువారడగగా, నాకు తెలియదని చెప్పి సందుకు ఆమెను చెప్పమిద కొట్టిరి. ఆసంగతి వెంటనే జెండా చెట్టుపట్టుకొని కలెక్టరు గారికి రిపోర్టు చేసికొని చాలానొచ్చు కొనిరి. జెండాను మాత్రము ఏమియు చేయలేదు.

శ్రీయుతులు పాపర్తి చెంచయ్యగారు, (2) నెలపిసేరి సుబ్బయ్య చౌదరి, (3) నెలపిసేరి చెంచయ్యచౌదరి, (4) పోలవరపు సుబ్బయ్య, (5) బొద్దురి రామపులు, (6) పుట్టూరి పున్నయ్య, (7) నేలపాడురంగయ్యకర్త, (8) కరువది నారాయణకర్త, (9) పోలవరపు కృష్ణయ్యచౌదరి గార్లను అరెస్టు చేసి ఒంగోలు తీసికొని వెళ్ళిరి. ఈ తప్పుకము అధికముగా నన్నది.

నల్లూరి బలరామరాజుగారికి 18 నెలల శిక్ష

జేవరంపాడులో అరెస్టు చేయబడిన దళనాయకులను తెనాలి మారీసుజేట కాపురమునుండి అయిన శ్రీయుత నల్లూరి బలరామరాజుగారిని ఒంగోలు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి 18 నెలల కఠిన శిక్ష విధించిరి. శిక్షను 117, 143, 74 ఉప్పువట్టు. వీరు అరెస్టు చేయబడిన తేదీ 25 వ మే. శిక్ష విధింపబడిన తేదీ 29-5-30. కాని శిక్ష అధికారమునకు మించినందున ఇన్ని దినములు ఇక్కడనుంచి. 6-6-30 తేదీని రాత్రి పాపర్తి చెంచయ్యగారి రాజసంగతి తీసికొని వెళ్ళిరి.

ప్రతిమను ఖద్దరు సీమగడ్డల వివాదం పుస్తకము ఉచితము

మహాత్మా గాంధీ ప్రతిమ

నిత్యసంపద్యములను మహాత్మా గాంధీ ద్వితీయ కుర్చుండీనాదికి పెద్దపయి 8+5 నెల్యూలాయిడోతో చేయబడినది. వెల రూ 1-12-0 3 ఒకేపర్వము కొనుపారికి బల్లపైనుంచి టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా. 4 ఒకేపర్వము కొనిన, రోల్స్ రాయిస్ పాకెటు గడియారం ఉచితము, 6 ఒకేపర్వము తెప్పించిన గ్రామఫోన్ పై ఒకటి ప్లేటుతో ఉచితము, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మహారాజు డిపో, అరుణాచలమొదలికి 18 మీట, మదరాసు

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం బంకన్

నేలం మామిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు, ఆర్డరుతో అడ్వాన్సు. 3 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు, డబ్బా చుక్క, సీమ, స్వదేశీ తర్రా-రి ఫలాదితలు, 24 దినముల పాటు 2 1/2, 12 దినముల 1 1/2. రాష్ట్రము ఇంకా.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమండ్రి జైలునుండి రహస్యముగ

59 మందిని నేలూరుకు మార్చుట

జూన్ 8:—నల్లూరుకు కొత్తపండ్లు, పెద్దపట్టెలు, తాంబూలములను ఎనిమిదివారములు నిల్వబెట్టించిరి. వీరిని నల్లూరు జైలునుండి నేలూరుకు (7-6-30) తీసుకొనిపోయిరి. ఆమయముననే రాజమండ్రి జైలునుండి (ఎ) 59 మంది నేలూరు జైలునుకు మార్చబడి నవారు ఆరేళ్లలోనే పోవుచుండిరి. వారు, వీరు కలియనపుడు జయజయములు మిమ్ము మ్రోసెను. ఇంకొక కొందరు నేలూరుకు కనబడిరి. వారికి జేయవలసిన అడుగుగా? ఏబదిలోమిక్కిల మండికి రాజమండ్రి బయలుదేరినది మొదలు నల్లూరువరకు అస్తపానము లేని వారు వెళ్ళిరి. అతిరహస్యముగా వెలుగుకొని పోవుచున్నారని. వారిలో శ్రీయుత జి.వి. పున్నయ్యకర్త, మద్ది వెంకటరంగయ్య, కోటమర్తి చినకృష్ణారావు, చావలి బాలసుందరం, రామచంద్రుని వెంకటప్ప, కౌటగడ్డ మధుసూదనరావు గార్లను యింక 50 మంది కలరు. వీరికి కావలసిన పండ్లు మొదలైనవి రక్షణమే బిల్దాకాంగ్రెసువారు సహాయముచేసిరి. వారిని తగు రీతిని సత్కరించిరి.

గంగపట్టుమువారికి తొమ్మిది నెలలు శిక్ష

నల్లూరు తాలూకా గంగపట్టు గ్రామములో తాటి చెట్టు గెలలు నరికినందులకు శ్రీయుతులు అయితా సుబ్బయ్య, బండి శేషరెడ్డి, బండి వెంకటరామిరెడ్డిగార్లను నల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి (7-6-30) తీర్పు చెప్పిరి. వీరిపైన రెండు శిక్షలు మోపబడినవి.

ప్రభుత్వము

143 ఐ. పి. సి. క్రింద మామూలములను, 426 ఐ. పి. సి. క్రింద ఒక నెలలకు పుట్టు నాలుగుమాసములు కఠిన శిక్ష ఒకటి తరువాత ఒకటి అనుభవించుచున్న తీర్పు చెప్పిరి.

రెండో శిక్ష

117 ఐ. పి. సి. క్రింద అయిదుమాసములను 143 ఐ. పి. సి. క్రింద మామూలముల కఠిన శిక్ష విధించిరి. ఇదిమాత్రము అయిదు నెలలలో మామూలములు అయిదిమాసపును. పట్టు ప్రభుత్వము నాలుగుమాసములు, రెండో శిక్షను అయిదుమాసములు చేరువేరుగా యనుభవించవలెను. తల్లు తొమ్మిదిమాసములు కఠిన శిక్ష.

మైసాదు శాంతిపైనికులకు అయిదుమందికి

ఆరు నెలలు శిక్ష

శ్రీయుతులు గండవరపు హనుమాంబ, పట్టు చాలరెడ్డి, వొడ్డిరెడ్డి, సుబ్బరామిరెడ్డి, జేగా చెంకరెడ్డి, శేమిరెడ్డి, నందర రామిరెడ్డిగార్లను నల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి (7-6-30) ఒక్కొక్కరికి 117 నెక్లనుకు ఆరుమాసములు, 147 నెక్లనుక్రింద నాలుగుమాసములు కఠిన శిక్ష విధించిరి. మొదటిదానిలో రెండో శిక్ష కలిసిపోవును.

పోలీసువారి దౌర్జన్యము

నల్లూరులో ఒకపోలీసు యుద్ధోగి ఒకబాలుని ఆడరగా విలిచి, నీవు వేసుకొనిన నడ్డలు ఏమిటవి? అని ప్రశ్నిచేసెను. బాలుడు ఖద్దరని జవాబు చెప్పెను. అందుపై చెంపపైన కొట్టెను. చెంపవాచిడి, పురమున నిండా ఆందోళనగా యున్నది.

రాజమండ్రి

అరేఖ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమండ్రి

కామశాస్త్రము

ఉచితముగ తనాలకుతో పాపంపపపపప. మూలము మును నాయకు:—

ఆ తంకని గ్రహ మే వధా అయి ము 26 బ్రాహ్మ్య, మదరాశ.

మనసారచందిని

నెగకోగములకు, శ్రీల కనుమవ్యాధులకు, శ్రీ నయనాది, ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు నెగకోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుసుమ, కోగములను, నిర్మలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. పి. ఎ. అంబుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిదేవి, నల్లూరుజిల్లా

ఆదవాని

(స్వకీయ విలేఖరి)

నీటిసప్తయి

జూన్ 8:—నీటికర ఫరాచెయ్యలో బొత్తిగానీక చెరువులోని బావులనుండి నీటిని పంపుచేసి ఆదవానిపుట్ గొట్టెలకుండా సప్తయిచేయబడుచున్నది.

పల్లికాస్త్రాపులకు సయితము కొన్నిచోట్ల సెమి (Semi rottary) పంపు లభిస్తున్నప్పుడు నీరు ఎక్కడైతే. కొన్నితెనులో సెమి రోటిరి పంపులుచేయబడుచుగా నీళ్లు అవరుచున్నవి.

పల్లికాస్త్రాపులయొద్ద మర్యాదనులనునట్టిని అవరుచునట్టివారికి నీళ్లు దొరకుటలేదు.

ప్రయితేలుకాస్త్రాపులు గలిగిన కొన్ని ఇండ్లలో చుట్టుగా నీళ్లు సప్తయి అవుచుండగా త్రాగను నీ త్రాపకుచుండువారి గతిని విచారించువారెవరు?

దురమందుడు బాపు కేసి నీళ్లు తెచ్చు. వారికి సయితము త్వరలో, పోయిన వెంటనే నీళ్లు లభింతు. పంపులప్రకారము నీళ్లు నింపుకోవలసియుండును.

సంవర్సరమునకు ఒక లక్షరూపాయల వరమానము బైబడిన మన ఆదవాని మునిసిపాలిటికి నీటికరపు తీర్పు ఆలోచనలో ఉండే తుంగభద్రానదినుండి తైపులయిక్ వేసిన నీరు తెచ్చినగాని నగరనగరగా అర్థలక్షలలో నిండిన యీ ఆదవానియొక్క దుర్గతి తీరు.

హగరినుండి నీటిసప్తయి తీసుకోవలెనని బల్లారి మునిసి పాలిటివారి త్రోవను క్రొక్కినయెడల, నీరు రుచిగొడిగాదని యు; కొన్నిసంవత్సరములు వరసగా వరములు డ్రీనింగిన, హగరి నీటికట్టు తగ్గిపోవచ్చుననియు అందుచే ఆదవానిపురమునకు అనుకొన్నంతముఖ మంశవని హెచ్చరికచేయవలెను. పాలకలు యొచించవలసిన ధర్మమై యుండును.

ఈ తాలూకా ఎమ్మిగనూరు యూనియన్

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జన్ వర్గానర్తి

మిస్టర్ పి. వరదరాజులనాయకు యల్. యం. పి. సబ్ అసిస్టెంటు సర్జన్ ఎమ్మిగనూరు యూనియన్ ఆసుపత్రికి వచ్చి దాదాపు 5 సంవత్సరములు అయినది. వీరు వీరబలగనియు అనుభవములేక నేపాభాషముతో కడులేదని నహించి చికిత్సచేయువారుగ నున్నారు. వీని కర్మాచరణ కఠము గ్రామముకు ప్రాప్త్యగు చేసినవరకు విన్నంతమాత్రాన ఎమ్మిగనూరు గ్రామములకు గాక పరిసర గ్రామములవారికి మరియు పట్టణములకు సయితము చాలా వ్యాధులను గల్గించినదికదా!

వీరు ఈ గ్రామములో గడిచిన సంవత్సరము కలరానాకు కాలములో ఇకా ఫ్యేరెడు ఇండ్లకు రేయింబగళ్లు వెళ్లి చికిత్స చేయుచు అనేక జనులను బ్రతికించుచు సాభాగ్యము వీరికి గలిగినందున సంతోషపడి ఒక బంగారు పతకమును పురముల వీరికి నొసగిరి.

ఉద్వేగగరిత్యా అనేకులు వచ్చిరి. మల్లి రాజోపురుగు గాని ధర్మకార్యములకు తగిన జవాబ్యేమయందు పాటుపడు వారు అరుదు. ఈ నాయకుగారు, మ-రా-రా-క్రీ శేటుకీ శ్రీధర్మశేవు శ్రీ పి. యం. పరోపకారి యను పేరుగాంచిన ఎమ్మిగనూరు సావదామికియ్యాయు గాకి ధర్మవిషయముల బోధించి వారిద్వార “దేవి హైలు హోము” ను కట్టించి యున్నారు.

31-7-29 మ-రా-రా-క్రీ బల్లారిజిల్లా కలెక్టరు బెన్నెట్టు గారిపైన సదరుకట్టపపు ప్రారంభోత్సవము జరుపబడియె. తత్సమయమున దీదలగు 1500 మంది జనులకు అన్నదానం గా వింప నాయకుగారు కడులేదని వహించిరి.

హైల్లహోముకు రాబడు పసిబిడ్డలపాలుకుగాను డొనేషన్ కల-చందాలద్వార పోగుచేసిన పురపాలకులద్రవ్యపు ప్లేటునుంచిన్న రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ నుంచి క్యాంక్షన్ చేయించి ప్రతిమాసమున రు 25-0-0 లు తెప్పించుచున్నారు. సదరు కట్టడములో పసిబిడ్డలకు నీళ్లుపోయడమున్ను, గంజి, పాలు ఇచ్చి కాపాడు ఏర్పాటుల గావించియున్నారు.

ఇతర పట్టణములలో ఇట్టి సదుపాయపు ఏర్పాటులు గావించబడక యుండుట చూస్తే ఈ నాయకుగారిధర్మబుద్ధి క్లాఫింపవలసియున్నది.

ఒక ఎమ్మిగనూరు గ్రామములకు గాక ఇతర పరిసర గ్రామములు మరియు నైజాం ఇలాఖా జనులు సయితము నాయకుగారివల్ల చికిత్సబొంది సంతోషముతో ఏనుచుండురు. ఇట్టి డాక్టరును హతాత్తుగా ఎమ్మిగనూరు గ్రామములు మరి ఇతరులు విడనాడుటకు ఇష్టపడరు. వీరిని ఇంకా కొన్ని సంవత్సరములు తమ గ్రామములోనే సబ్ అసిస్టెంటు సర్జన్ గా నుండవలెనని ఎమ్మిగనూరు పురవాస్తవ్యులు అనుకొనుట ఏమి అతిశయోక్తికాదు. అధికారులు నాయకుగారిని మరికొన్ని సంవత్సరములు జనుల నెమ్మదికి ఎమ్మిగనూరు హాస్పిటల్ యొక్కచార్జ్ లో నుండవలెననిండా క్రేయస్ట్ర-మని చెప్పవలెను.

బంగోలుకు 30 మంది శ్రీ వలంటీరులు వెళ్లుట

నవారిని అరెస్టు చేసితిమని చెప్పి పోలీసువారు ప్ర గుంటూరుకు తీసుకొనిపోయి వదలివేయుట

బందరులో శ్రీయుత కోడే గోపాలకృష్ణయ్యగారి కేసు విచారణ 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడుట

బందరు, జూన్ 1:—నేడు ఉదయమున 8 గంటలకు శ్రీయుత కోడే గోపాలకృష్ణయ్యగారి కేసు విచారణ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట జరిగినది. వాలంటీర్లకు శిక్షింపబడుటకు వేర్పాటుచేయుటకుగానూ ఆయన అ. భా. వి. సభ్యులువారి సలహాతో వై సభ్యులుయొక్క గౌరవ కార్యదర్శివద్దనుండి కొంతసేపును ఆయన తీసికొనెనని ఆయనపై నేరము మోపబడెను. చరఖాసంఘము మేనేజరుయైన శ్రీయుత గునుపూడి కామేశ్వరరావుగారు సాక్ష్యము చెప్పిన దాకర్ పట్టాభిసేతా రామయ్యగారు ఛార్జిసంఘమునకు గౌరవ కార్యదర్శియని చెప్పిరి. పట్టాభిసేతా రామయ్యగారికి గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రాసీయిచ్చిన ఆధ్వర్యమునామా పత్రమును పోలీసువారికిచ్చిరి. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు గూడ సాక్ష్యము చెప్పిరి. “ముద్దాయిని నే నెరుంగుదును. ఆయన శిక్షింపబడినది. తూ. కృ. జి. కాం. సంఘమునకు కార్యదర్శి. ఆయన శిక్షింపబడినది, అప్పుడప్పుడు దాని కెదుటనన్న మేడలోను నివసించుచుండును. ఉప్పుచట్టము మొదలైన కాసనములను ధిక్కరించుటకుగాను ఏర్పడిన వాలంటీరుల నివాసమునకై శిక్షింపబడినది. శిక్షింపబడినది. ఏప్రిల్ రెండవ తేదీనాడు సాగింపబడినది. 9, 12 తేదీలలో ఉప్పుచట్టము ధిక్కరింపబడినది. 21 తేదీనాడు మేము శిక్షింపబడినది. సోదామాచి అందున్న ఉప్పును తీసికొంటిమి. ఉప్పు చట్టమును ధిక్కరించినవారిపట్ల మేము చర్య తీసికొంటిమి. చరఖాసంఘము కార్యదర్శియొద్దనుండి ఆయన స్థలమును అద్దెను తీసికొనెను. ఖరీదానామా పత్రమును నేను చూచితిని. ముద్దాయి కాంగ్రెసు వాలంటీరుగా గూడ నున్నాడు” అని ఆయన చెప్పెను.

ముద్దాయి క్రాసు పరీక్ష చేయుటకు నిరాకరించెను. సాల్పు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు బావర్ హుస్సేన్ గారు గూడ సాక్ష్యము చెప్పిరి.

ఉప్పు కాసనములను ధిక్కరించుటయే కాంగ్రెసు వాలంటీర్ల ఉత్తము. ఏప్రిల్, 9, 11, 12, 15 తేదీలలోనూ, మే 12 వ తేదీనాడును వారు చట్టమును ధిక్కరించిరి. ముద్దాయి శిక్షింపబడినది. ఏప్రిల్ 21 వ తేదీనాడు మేము శిక్షింపబడినది. సోదా చేసితిమి. అప్పుట ఉప్పు కనబడినది” అని వైసాక్ష్యములో గలదు.

“భగవంతుడే నాకు సాక్షి. వాలంటీర్లకు బస యిచ్చి నంతమాత్రమున అది కేరముకావాలదు” అని గోపాలకృష్ణయ్యగారు రినిరి.

అటుపై ఆయనకు 6 నెలల కఠినశిక్షయును రు. 100 జరిమానాయును విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లింపకపోయినచో మరి 4 నెలలు ఖైదులో నుండవలెననిరి. (ప్ర. వి.)

శ్రీయుత లక్కరాజు శ్యామసుందరరావుగారి అరెస్టుకేసు విచారణ

బందరు, జూన్ 10:—కడల్లు ఏనుగు మొదలైనవానిని అమ్మినందుకుగానూ శ్రీయుత లక్కరాజు శ్యామసుందరరావు గారిని అరెస్టు చేసిరి. నేడు 188 నెక్స్ నుక్రింద ఆయనకేసు విచారణ జరిగినది. గొడుగుపేటకు ఉత్సవముతో మీరు వెళ్లితిరా అని మేజిస్ట్రేట్ లాయన నడిగెను. ఇద్దరు వాలంటీర్లతో కలిసి కడల్లు మొదలైనవానిని అమ్ముటకై నేను గొడుగుపేట వెళ్ళితిని. శిక్షింపబడినది. బయలుదేరినప్పుడు 144 నెక్స్ ను నాకు జ్ఞాపకములో నేలేదు అని ఆయన సమాధానము చెప్పెను.

వాడ్ కోర్ట్ నేటిని యజ్ఞ నారాయణగారు సాక్ష్యము చెప్పిరి.

నేను ముద్దాయి నెరుగుదును. గొడుగుపేట వెళ్ళుచున్న వాలంటీర్లకు కనిపెట్టియుండుటకై మ మొక్కసాని పంపిరి. చల్లబజార్ రోడ్ వుండెడిలో మేము వారిని చూచితిమి. వారం దరూ ఉత్సవములో పోవుచుండిరి. ముద్దాయి వేస్తూ జండా ఉండెను. శిక్షింపబడినది. పదియవది ఆయనకు పోవుచుండిరి ఆయన ముహూరంపండుగ. అందుచే వారిని చూచి నప్పుడు కొందరు విదేశీవస్త్రులు వర్తకలకును, మహమ్మదీయులకును అగ్రహము వచ్చెను. కాంతికి భంగము రావచ్చునని నేను వాలంటీరులను వెదకిపోయితిని. ఇంతలో పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు వచ్చి తగ్గిన యిద్దరి వాలంటీర్ల పేర్లను వ్రాసు. 188. అని ఆయన చెప్పెను. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు యజ్ఞ. సంఘ కార్యదర్శిగారు:—నేను 144 నెక్స్ ను ప్రయోగించితిని.

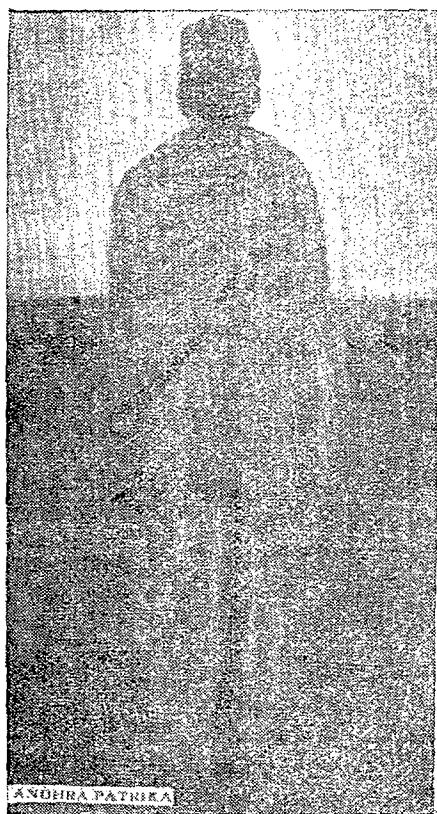
ఆయన సంకేతము తీసికొంటిని. ముద్దాయి కాంగ్రెసు వాలంటీరు లలో నొకడు అని సాక్ష్యము చెప్పిరి.

సబ్ ఇన్స్పెక్టరు యజ్ఞ నారాయణగారు కోర్టు నరసింహరావుగారు సాక్ష్యముగూడ తీసికొనబడెను. తీర్పు వాయిదా వేయబడినది. (ప్ర. వి.)

వేముల రామమూర్తిగుప్తగారు

వేముల రామమూర్తిగుప్తగారు

మల్లాది రామమూర్తిశాస్త్రిగారు

రాజ్ కో. మంచినక్తల. ఉప్పుచట్టము నల్లంఘించినందుకు 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. (సి. యస్. రాజు)

ఘెటురాంపరాసుగారికి శిక్ష

జూన్ 10:—వీరభారతు పత్రికాసంపాదకుడు పరాసుగారు పూచీమనియ్యంపండున ఒక ఉత్సవము విడి ఖైదు వేయబడెను. (ప్ర. వి.)

వంగరాష్ట్రము

ననిగోపాలు భట్టాచారిగారిని అరెస్టు చేయుట
వంగరాష్ట్రము ఘోషపూర్, జూన్ 9:—ఇటు సత్యాగ్రహ సంఘము శిర్పూరున గోపాలుగారిని 108 క్రింద అరెస్టు చేసిరి. (ప్ర. వి.)

7 గురికి శిక్ష వేయుట

బారిసాల, జూన్ 9:—శ్రీమతి సరోజినీగారి అరెస్టు విషయమున జరిగిన హాటాలు నిమిత్తము అరెస్టు చేయబడిన వారిలో 1 ముక్తియొనకును మరి 6 గురికిని చెరి 9 నెలలు శిక్ష వేయబడెను. (ప్ర. వి.)

జమిందారు మరణము

లాహోరు, జూన్ 9:—సర్ కుదాబక్ష్ సేథిగారు పంజాబు జమిందార రామవరపురమునకు నాడుకత్వము వహించి బైస్రాయివద్దకు పోయినవచ్చినవారు నిన్నరాత్రి ఆకస్మికముగ మరణించిరి.

అతిమౌలైన బ్లాజాగల్ సీమకమలములకు సుప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1898

వీకంసీ చవిత్ దాన్ అందు సన్న్
సీమకమలములకు సగల వర్తకులు
112, 118 చె నాబజారు రోడ్ మద్రాసు.

కే ర శ

శ్రీయుత శంకరకా సంచియార్ గారిని మరొకొందరు వలంటీరులు అరెస్టుచేయుట

కన్నమూరు, జూన్ 9:—కొంతమంది వాలంటీరులను, వారి నాయకులను శ్రీయుత శంకరకా సంచియార్ గారిని నిన్న సాయంకాలము పయ్యూరునగర అరెస్టుచేసిరి. కన్నమూరు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద నేడు విచారణ జరిగినది. వాలంటీర్ల కేసు విచారణలో పాల్గొనలేదు. ఇంకను తీర్పు చెప్పబడలేదు. (అ. తె.)

ద్రవిడరాష్ట్రము

మధురనుండి వేదారణ్యమునకు వాలంటీర్లు వెళ్లుట

మధుర, జూన్ 8:—శ్రీయుత ఇస్మాయిల్ గారినాయక కృష్ణమూర్తి మరి 10 మంది వలంటీర్లు ఛత్తాగ్రహమున శేరుల కై వేదారణ్యమునకు బయలుదేరి వెళ్ళిరి. (ప్ర. తె.)

శ్రీయుత సుందరవరదన్ గారిపై

నోటీసు

వాలాబాడేలు కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శియైన శ్రీయుత సుందర వరదన్ గారిపై వాలాబా సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు నేడు మధ్యాహ్నం గం 1-30 లకు ఒక నోటీసు నమలు చేరచిరి. పీల్ కో 143, 147, 149, 448, 426, ఇండియన్ టెలి గ్రాఫిక్ ఆక్ట్ 75 ఉల్ ష 74 పీల్ కో 117 నెక్స్ ను క్రింద ఆయనపై నేరము మోపబడెను. ఈనెల 18వ తేదీనాడు ఆయన స్వయముగా రాజీ చేట సబ్ మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుట చాజు కావలెనని అందు తెలుపబడెను. (ప్ర. తె.)

కడలూరులో సత్యాగ్రహము

కడలూరు, జూన్ 10:—శ్రీయుతులు సచ్చిదానంద శివాజీ (అంబాసముద్రం) శంకరనారాయణ్ శిరవగల్ (కల్లెట్టడి) టి. కె. నారాయణ్ పంతులు (పెటెకాసి) పి. వైద్యనాథన్ (తోడి) యస్. మాణిక్యం (పాక నేర) గార్లు రాష్ట్రీయ సత్యాగ్రహ కాంగ్రెసుసంఘములవారి యజ్ఞ సమ సరించి సత్యాగ్రహము సాగించుటకై యిచ్చటికి వచ్చిరి. (అ. తె.)

రాజకీయ ఖైదీల జైలుమార్పు

కడలూరు, జూన్ 10:—నేడు త్రివేంద్ర ఎస్సెన్షెల్స్ లో ఇన్సెరలో శిక్షింపబడిన 13 మంది వాలంటీర్లకు మన రాసుకు తీసికొనిపోయిరి. చాలమంది రిజక్టు పోలీసువారు వారితోగూడ నున్నారు. (ప్ర. తె.)

శ్రీయుతులు ముత్తుసామి కామరాజు గార్లకు శిక్షలు

మధుర, జూన్ 10:—రెవెన్యూ కాంగ్రెసు ప్రచార కలలో ప్రయత్నములకు శ్రీయుత ముత్తుసామిగారిని పీల్ కో 108 నెక్స్ ను క్రిందను అరెస్టుచేసిరి.

సాతూర్ డివిజన్ లో ఉన్నందు ఎదుట నిన్న శివ కాళి మకాములో కేసు విచారణ జరిగినది. ఇరవయ్యకు దో ము శే యని కోర్టువారు నిర్ణయించి ముత్తుసామిగారికి ఒక యేడాది విడి ఖైదును కామరాజు గారికి రెండు సంవత్సరముల విధించిరి. విచారణ సమయమున కాంగ్రెస్ ప్రయత్నము లనేకులు వచ్చి యుండిరి. ఇద్దరిని (వి) తరగతి ఖైదీలలో చేర్చిరి. ప్రజలు వారి దువురిని ఎక్కువగా ఆసక్తిపడించిరి. ఇద్దరినీగూడ తిరువనాంతికి నాసిపోయిరి. (ప్ర. తె.)

పోలీసువారు శ్రీయుత యస్. సోమయాజులుగారిని మధుర ప్రజలు చూడకుండచేయుట

మధుర, జూన్ 10:—శ్రీయుత సోమయాజులుగారిని మధుర జైలుకు గొనివచ్చుచున్నారని తెలిసి ప్రజలు ఆయన ను సన్మానించుట కొక గొప్ప ఉత్సవము నేర్పాటుచేసిరికాని పోలీసువారు ఆయనను తిరుప్పరకాండ్రి ప్రభుత్వంలోనే దింపివై ది మోటారుకారుల జైలుకు తీసుకొనిపోయిరి. అందుచే ఉత్సవము నిలిచిపోవలసివచ్చెను. (ప్ర. తె.)

శ్రీయుత యస్. యం. కృష్ణమాచారిగారిని

బి తరగతిలోనికి మార్పుట

మధుర, జూన్ 10:—శ్రీయుత కృష్ణమాచారిగారు మూడరోజులనుండి నిరాహారదీక్ష సాగించినపై ఆయనను బి తరగతిలోనుండి బి తరగతికి మార్చిరి. పోలీసువారిలో రాజ ద్రోహము పురికొల్పుటకు ప్రయత్నించినందులకు ఈయనకు శిక్ష విధించబడెను. (ప్ర. తె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గంజాంజిల్లా బరంపురం

చెరసాలలో నిరాహారదీక్ష

శ్రీయుత ఉన్నవ రామలింగంగారిని

మరి 7 గురిని మార్చివేయుట

బరంపురం, జూన్ 8:- నిన్నరాత్రి శ్రీయుత ఉన్నవ రామలింగంగారిని మరి 7 గురిని బరంపురంనుండి బాడు పూడి రైలుస్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లెరి, అటునుండి రైలులో కొందరిని జైల్లాదుకును కొందరిని కన్నమారుకును పంపిరి.

బరంపురం చెరసాలలో (సి)క్లాసు టైటిలకు సరియైన ఆకరణ లేకపోవుటచే వారందఱును నిన్నటినుండి నిరాహారదీక్ష తమను బూనిరనియును వారిపట్ల సానుభూతి మాపుటకు (వి)క్లాసువారుగూడ నిరాహారదీక్షతమను బూనిరనియును తెలియుచున్నది. (హిందు).

ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మగారికి శిక్ష

ఒంగోలు 9-6-30:- శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మగారి కేసు తీర్పువేపుబనునది తెలిసి: తోడనేగుంటూరునుండి బయలుదేరి బాపట్ల, ఒంగోలు తాలూకాలలో సచార మొనర్చుచున్న శ్రీమలంబీర్లు కరివెది గ్రామమునుండి సాయంకాలము 4 1/2 గంటలబండి కిచ్చటికి రాగానే పోలీసు యధికారులు వారిని నేరుగా నెల్లాడు జైల్లాకు వెదలిపోవలసివదిగొలిరి. అందులకు శ్రీమలంబీర్లుసమ్మతించక తాము యిచ్చుటికేవచ్చితిమని యు వెనుకకు తిరిగి పోవ నలసెపడదనియు చెప్పి నిరాకరించుటచే పోలీసు యధికారులు సుమారు 30 మంది శ్రీమలంబీర్లును పట్టుకొని వ్రేసిన అరెస్టుచేసితిమని చెప్పి వెలుపల సిద్దముగ యుంచబడిన మోటారు బస్సులో నెక్కించుకొని యెచ్చటికి తీసుకొని వెళ్లెరి. రాత్రి గుంటూరునుండి వచ్చిన మునుష్యులద్వారా శ్రీమలంబీర్లని గుంటూరులో వదలివేసినటుల తెలియవచ్చినది.

సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు పంగోలు కొండమీద నున్న దేవాలయమువద్ద వాలంటీర్లు సభ జరిపిరి. చాల మంది ప్రజలు సభ నలంకరించి యుండిరి. (బి. వి.)

నెల్లూరు రాజకీయవైదిలు

కోస్తాబలో 8 1/2 మాసములు శిక్షింపబడిన కాంతిసైనికులు 11 గురిని తనివారం 7-6-30 సాయంత్రం 6 గంటలకు వాల్తేరు పోస్టు నెంజరులో మదరాసు నెంట్రిల్ స్టేషనులో దింపిరి. అచ్చట నేను తలచని తలంపుగా వారిని కలసికొంటిని. వారికి నెంట్రిల్ స్టేషను సమీపమున నుండు సత్రములో దైలుభూమివైరాసకుల నిచ్చిరి. భోజనములుగూడ అచ్చట హోటలునందు జెట్టించిరి. పోలీసులు వారియందు గౌరవముగాను, భోజనము చేయవలెను చక్కగాను, నిదానముగాను భోంచేయిందని మధ్యమధ్య హెచ్చరించుచుండిరి.

‘మీకు యెంతో శిక్ష వేయబడెను’ అని నేను ప్రశ్నింప ‘ఎనిమిదిమాసములు 15 దినములు’ అని చక్కా కొండయ్యగారు బహులు చెప్పిరి.

కేసురి రమణాశక్తిగారుమాత్రం బ్యరములో నుండిరి. భోజనముచూడ చక్కగ భోంచేయలేదు. యెచ్చటినుంచి మీరిట్లున్నారని నేను అడుగగా, అరెస్టుతర్వాత బాగానే యుంటిని. యిదివఱకు నెల్లూలో తీసుకునిరావలెనును పూర్వము నెల్లూరి జయిలులోనే కొంత ఉల్లముగ నుండెను. రైలులో వచ్చినందున బ్యరము జాప్తి అయి తలపాధ కల్గినది అని చెప్పిరి. తక్కినవారెల్లరు ఆరోగ్యముగాను, ఉత్సాహముగా నున్నారు. (బిక విలేఖరి)

కావలెను

రు 35-1-40 జీతముపైన రెండు తెలుగుపండితులవధులును, రు 30-1-35 జీతముపైన రెండు తెలుగు పండితులవధులును ఖాళీగా ఈ జిల్లాబోర్డు నందు కలవు. ఈవధులకు విద్వాన్ పరితయందుగాని, లేక దానికి సరియైన పరితయందుగాని వుత్తీర్ణులవారు 20-6-30 వ తేదిలోగా ఈ క్రింద సంతకముచేసినవారికి అర్హిలు పంపుకొనవలెను.

కర్నూలు. } వి. పి. కేమారెడ్డి, జిల్లాబోర్డు ప్రెజిడెంట్.

రహస్యముగా నేమి కచ్చున

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, తి హాటలలో గుణము కలుగును
ప్రఖ్యాతి పొందినది. ఇది దీర్ఘ 2-4-0 దీని కనుపానం చందన తలం కొన్న 2-0-0 రెండును ఖచ్చులతో 6-0-0

20-1 గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మాకాతాదారులు తృప్తిపొందుటకు ముఖ్యకారణములు

- (1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని నగిషివని, స్వచ్ఛమైన వెండి, కాసుబంగారు మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.
- (2) అర్థ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తగూరుచేసి యిచ్చుట.
- (3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

మీరును నొకసారి అర్థ రిచ్చి, పరిశీలింపుడు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరి కంపెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయలర్లు, డైమండు మర్చంట్లు, బెజవాడ, యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి, (ప్రాప్తి)టకు.

(2)

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, వడినెము, దగ్గు, గూరలు, శిశులనుచే కార్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారదీర్ఘ కాలమందు కలనొప్పి, చలిబ్బరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. శ్రీమల శ్రవణింజికాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 కనులపాకులతో నమలి ప్రయోగవలెను. సాంక్రామిక రోగులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేమించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంశ లగుదును. ఈమాత్రల సీసాతోగల ఆనుపావత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాత్రలోకలను. పోక్తు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-0-0.

సారస్వతానవం:- మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞానకక్షిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బలమునకు గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి త్రాగును. రక్తస్పృశిని కలుగజేయును. పంగిరపాకుల కంతస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును. అంజీనలైన శ్రీమల నెల్లెడును (నెల్లెనోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడున సదుపాయకాని పిల్లలకు పంజీరంజిని, 6 కొప్పల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పొట్టుఖచ్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

లోకీధ

కొన్ని అభిప్రాయములు

తమయొక్క లోగ్ర నానాదరికి వాడి నాము. ఆమెకొక సుపుత్రిక జననమైనది. లోగ్ర శ్రీలపాలటి వరప్రసాదినయనుట కెట్టిసందియము లేదు. తమలోగ్ర పుచ్చుకొన్న తర్వాత క్రమముగ 28 రోజులకు బహిష్ట యగుచున్నాను. ఇకమీదట ఈ బేహాధమున నా కోసులకు వాడెను.

గర్భాశయ రోగనివారిణి

వనితలు ఋతు దోషాదిరోగములకు ప్రజాయుధము. దేహమునకు కాంతియు, బలమును, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

కేసరికుటీరం

ఎగ్నూరు, మదరాసు.

జూన్ మాసారంభమున వెలువడినది. జూన్ నెల 1-వతేది లోపుగ వ్రాసియున్న వారికి సంచిక ఉచితముగ పంపబడును.

ఆనందబోధిని.

సర్వాంగముందర మగు చక్కనిమాసపుత్రిక

మా కార్యాలయమునుండి పరువారు వత్సరములనుండియు వెలువడుచున్న ఆనందబోధిని ప్రవిడ మాసపుత్రికయు, వారపుత్రికయు తమిళనాడునందలి యిరువదికేల గృహముల నలంకరించుచున్నది. అట్లులే సర్వాంగముందరమును చక్కని తెలుగుమాసపుత్రికను ప్రచురించి ఆంగ్రగృహముల కానరకును గొలుప నిశ్చయింపబడినది. ఇందు ఉత్తమమున కథలు పద్యములు, వ్యాసములు, క్రమము ననుసరించి సచిత్రముగ ప్రచురింపబడుచుండును. ఇట్టిపుత్రిక ఆంగ్రమున మరెక్కడ లేదని నొక్కి వక్కానింపగలము. ఆంగ్రమువోజున తెల్లరును ఈ ఉత్పత్తిపుత్రికకు చందాదారులై వలయు సహాయ మొనరింతురు గాక, ఇండియా, బర్మా, సిలోన్లలో నుండువారికి సంవత్సర చందా 1 రూపాయ మాత్రమే. సింగపూర్, పాకాను, మార్షెల్ లోనివారికి రు. 1.4-0 మాత్రమే. ఇంటనే చందాదారులు కండు.

“ఆనందబోధిని” కార్యాలయము, నెం. 0, వెంకటేశమేష్ట్రినీధి, మదరాసు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

ఋణములకు దరఖాస్తులు

నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి కార్పొరేషను కార్యవర్గ ప్రత్యేక సమావేశము గావించి ఈసంవత్సరములో సరఫరాపెట్టుకొనిన ఋణముల విషయమై చర్చించిరి. వివర సాధారణ సమావేశము జరిగెను.

ఋణములు

27-8-29 తేది కాన్సిలునందు రు 81,58 లక్షలు ఋణమును రు. 9.87 లక్షలు గ్రాంటును కొనుగోలు తీర్మాన ముమోదించబడెను.

ఆర్థికస్థితి

కమిషనరుగారు కార్పొరేషను ఆర్థిక స్థితినిగూర్చి వ్రాసినదానియందు దిట్టుగలదు. "1927-28, 1928-29 సంవత్సరములందు కార్పొరేషనువారి ఆదాయము క్రమముగ రు 1, 54, 150లు రు 5169857 మూలములవ్వయుమై రెండుసంవత్సరముల పను వరుసగ రు 58,82,791 లు రు 52,08, 672 లు. ఇందులో ప్రాథమిక విద్యానిధి కొనుగోలు విరాళముగూడ చేరి యున్నది. పాకెటినివాండ్లు సమ్మెచేయుటచే వారికి డిటములు హెచ్చు చేసినందువలనను కలరా జ్వరమువలనను పై రెండు సంవత్సరములలో వ్యయ మధిక మాయెను. గత వత్సరము వ్యయాధికవ్యయవలన ఆస్తిపన్ను నూటికి రెండుపంతులును, ఉద్యోగపన్ను 25 చేసు హెచ్చించుటచే 1929-30 సం॥ందు రాబడి రు 59,17,960 లాయెను. వ్యయము రు 58 80,560 లు.

ఋణములు-చెల్లుబడి

1930 మార్చి 31 వ తేదీవరకు కార్పొరేషనువారు చెల్లించ వలసియున్న ఋణములు రు. 148.47 లక్షలు. వానిని చెల్లించుటకై వడ్డీతోగూడ ప్రతిసంవత్సరము కట్టవలసిన వ్యయము రు. 18.72 లక్షలు. రాబోవుసంవత్సరమునం దీవ్యయమును భరించుటకు ఇబ్బందు లేమియు నుండవలవు. ఈసంవత్సరపు ఆదాయముపట్టిక అంచనాలందు రు 0.84 ల ఆదాయ మధిక ముగా నున్నది. రాబోవు సంవత్సరములందు గూడ నిటులే ఆదాయముకంటె వ్యయము మించునకునట్లు చూడవలెను.

ఆదాయమును హెచ్చించు విషయమై పట్టణ మ్యునిసిపలు చట్టము ననుసరించి, ఆస్తిపన్ను, ఉద్యోగపన్ను ఇంకను అధికము చేయుట కవకాశముగలదు. మరియు, ఆస్తిని ట్రాంసుఫరు చేయుపన్నును నూటికి 1 వంతుచే హెచ్చింపవచ్చును. గృహోపయోగమునకు గాని నీటిపైను జంతువులకు కొయ్యలు మొదలగువానిపై పన్నును హెచ్చింపవచ్చునని నూచించిరి.

నినిలు బడ్జెటు అంచనాలం దీక్రింది ఋణములను 1930-31 సం॥ న కేర్పాటు చేయబడినట్లు ప్రభుత్వమువారు తెల్పిరి. 1. నీటి సరఫరా, డ్రైనేజీ స్కీములకు 8 లక్షలు ఋణము, రు. 8 లక్షలు గ్రాంటు, 2. బోగిపాలెం యిండ్లనిర్మాణవిధాన మనకు గ్రాంటు రు 2.01 లక్షలు, 3. మాంబళము రోడ్డు ప్లానింగు స్కీము ఋణము రు 8 లక్షలు, 4. మార్కెటుల నిర్మాణము, 5. పాతకాలభవనములనిర్మాణము, 6. పబ్లిక్ మరుగుదొడ్లు, 7. ఇండ్లను నిర్మించు స్కీము ఒక్కొక్క ఐదులక్షలు రు 1 లక్ష, 8. గూడెముల అభివృద్ధిస్కీమునకు ఋణము రు 8 లక్షలు, మొత్తము ఋణము రు 18 లక్షలు, గ్రాంటు రు 10 01 లక్షలు.

నోటునందున్న ఋణముల దరఖాస్తుల నంగీకరింపవలసి యైన శ్రీ పత్తయూర్తిగారు ఉపపాదనగావించుచు ఈ ధనము వ్యయపరచుటలో కార్యనిర్వాహకశాఖవారు అన్ని డివిజనుల పరిస్థితులను, ఆవశ్యకతలను గమనించి నిష్పాక్షికముగను, అగత్యమునుబట్టియు ధనమును వెచ్చింతురని ఆశించిరి.

టి. ఆర్. కోదండరామముదలియగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి. వి. చక్రయ్యకెట్టిగారుగూడ ఉపపాదన నామోదించిరి. ఉపపాదన ఆమోదించబడెను.

సాధారణసభ

పిదప ప్రత్యేకసభ ముగిసి, సాధారణ సమావేశము జరిగెను.

మైలాపూరు మొదలైన ప్రదేశములందు నీటి సరఫరా సరిగా లేకుండుటగూర్చి శ్రీ జి. వారాయణస్వామికెట్టి గారును, నీటియందు అపరిమితములను, అణువు లాండులు, నీరు వాసనగ నుండుటనుగూర్చి శ్రీ పత్తయూర్తిగారు తెలుపగ అధ్యక్షులు విచారించి తగినప్రయత్నములు గావించు చునని పలికిరి.

అధ్యక్షులపై "మద్రాసుమెయిలు" పత్రిక వ్రాతలను శ్రీనివాసునాడు కార్పొరేషను సభను జరుపుటకు గూర్చి అధ్యక్షునిపై మద్రాసుమెయిలు పత్రిక వ్రాతలను శ్రీ పత్తయూర్తిగారు రాక్షేపించుచు, శ్రీనివాసునాడు సభ జరుపుటకు గల ప్రత్యేకకారణములను అధ్యక్షులు బహిరంగముగ తెల్పి నట్లుటికిని మెయిలు పత్రిక సంపాదకులిట్లు

వ్రాయట అక్రమమనియు, ఏసభ్యునికొరకైనను అధ్యక్షులిట్లు సభను మంగళవారము నాడుగాక శనివారమునాడు సమావేశపరచిరిని ఆరోపించుట ఎంతమాత్రమును న్యాయముగాదనియు, అధ్యక్షులు ముందుగ సభ్యుల నందరతో ఆలోచించిరినియు, యూరోపియను సభ్యులకు శనివారమునాడు సభకు హాజరగుటకు అనౌకర్యముగానుండినచో కుక్రవారమునాటి సభ కేందులకురాకండెరినియు, కావున ఈ యిబ్బందుల విషయ మంతయు, కేవలము బూటకమనియు, ఇట్టి వ్రాతలు వ్రాయటయు క్రమముగాదనియు పలికిరి.

శ్రీ వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు:-మాట్లాడుచు "మద్రాసు మెయిలు" పత్రిక వ్రాతలను విలువచేయురాదనియు, జేమ్సు గారు అనౌకర్యముని వాదింపియు నాటి సభ కరుణించిరినియు, ఇట్టి వ్రాతలను లక్ష్యముచేయరాదనియు పలికిరి.

కీలుపాటనందు పెర్మోరేటింగుఫైలుల సేర్పాటుజేయు విషయమై కమిషనరుగారు 12,500 లు అంచనావేసి, ఈ వ్యయముంతయు కార్పొరేషనువారిచే భరింపబడవలెననియు, ప్రభుత్వ కానిబరీ ఇంజనీయరుగారి మార్గదర్శనంకరింపదలచుననియు, నిలయుధనము వారి కొనుగోలునకుననియు తెల్పిరి.

శ్రీ పత్తయూర్తిగారి మార్గదర్శనంకరింపవలెననియు, నీటి సరఫరా రుణముల మొత్తమునుండి ఈ ధనమును గైకొనవలెనని ఉపపాదించిరి. శ్రీ రోజు శ్రీ జి. ఏ. నరేశులుగారు బలపరచిన పిదప ఉపపాదన ఆమోదించబడెను.

విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

"విద్యుచ్ఛక్తిని మ్యునిసిపాలిటీవారు స్వయముగ నడిపించి, సరఫరా జేయుటనుగూర్చి కమిటీవారి స్కీమును నంగీకరింపవలసివదిగను, అందులకు వలయు ప్రయత్నములను కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు గావించవలెననియు" పత్తయూర్తిగారు ఉపపాదించుచు, ఈ ఏర్పాటులన కార్పొరేషనువారి కారికముగ నుంచి లాభ ముండుననియు, ప్రజలకును తగిన సౌకర్యము లమరగలవనియు పలికిరి.

శ్రీ జి. వారాయణస్వామికెట్టిగారు బలపరచిన పిదప ఉపపాదన ఆమోదించబడెను.

లై సెన్సుఫీజు

పిదప లై సెన్సుఫీజు మార్పులనుగూర్చి సభవారు చర్చించిరి. ఇండ్లయందు ఆరుగంటలు, కాలువల పైకప్పులు మొదలగు వానిపై పన్నును నిధింపుటనుబూర్చియు, లై సెన్సుఫీజుసంగ సంబంధముగూర్చియు, దీర్ఘ చర్చజరిగినపిదప ఈవిషయములను పెర్మోరేటింగుచు తొలగించుటకు సభవారు రంగీకరించిరి.

కలపసామానుల విషయములో రు 25 లనుండి రు 20 లకు తగ్గించిరి. నష్టమును తయారుజేయుటనుగూర్చి దీనివలన ప్రజల యుగోగ్యమునకు చాలభంగము కలుగునని పలికిరి. శుదకు లై సెన్సుఫీజు రు 8 నుండి 7 రూపాయలకు హెచ్చించుట ఆమోదించబడెను. పిదప సభ ముగింపబడెను.

ప్రకటన

భీమవరం మున్సికోర్పొరే

వాది:-రాజశ్రీ మన్కుమాంజూరి నరసింహాచార్యులు

ప్రతివాదులు:-అంతలు యిప్పి అప్పన్న వరైరాలు
1 ప్రతివాది, వాదిపేర వ్రాయించియిచ్చిన, ది 9-5-26 తేది ప్రానోటుబాకీకి ప్రతివాదులపైన దావా దాఖలుచేసినాడు సదరుదావా 28-6-30 తేదిని వాయిదాఅయివున్నది. ఆరోజున ప్రతివాదులకు ఆక్షేపణలు వున్నయెడల భీమవరం డి॥మున్సికోర్పొరేవారిలో మనవి చేసికోవలెను.

భీమవరం, } రాయసం వెంకట్రామయ్య, వకీలు.
7-6-30.

గుంటూరు డి॥ మున్సికోర్పొరే

వాది:- గొల్లపూడి లక్ష్మీకాంతం.

ప్రతివాది:- చూడేకల చుదాసుపాపేయి కొమ్మార్లు.

యా నెంబరు వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చిన ప్రానోటునబట్టి దావానేయగా ది 28-6-30 తేదీకి వాయిదావేసిపోయి. కనుక ఆక్షేపణలన్నయెడల ఆరోజున పగలు 11 గంటలకు తేలిక జేసికోవలెను.

గొల్లపూడి లక్ష్మయ్య, వాదిలరపు వకీలు.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(11-6-1930)

"స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు"

40 నెం॥ నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 5-1-0
" " " టి. వైస్స మిల్లు	రు 4-12-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు 4-14-0
30 నెం॥ నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 4-2-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు 4-1-0
" " " మినెర్వా మిల్లు	రు 4-1-0
20 1/2 నెం॥ నూలు (10 పౌనులకట్ట) చూలై మిల్లు	రు 6-8-0
20 నెం॥ నూలు (10 పౌనులకట్ట) మధుర మిల్లు	రు 6-10-0
" " " బకింగ్ హోం, కర్నాటిక్ మిల్లు	రు 6-7-0
" " " టి. వైస్స మిల్లు	రు 6-5-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు 6-6-0
" " " గోకాక్ మిల్లు	రు 6-8-0

ఇత్తడి, రాగి రేకుల ధరలు

ఇత్తడి రేకులు (బారవ 1-కి) "డిబ్ హౌస్"	రు 222-0-0
" " " "కృపానాథ్"	రు 220-0-0
రాగి రేకులు (బారవ 1-కి)	రు 285-0-0

సిమెంటు ధరలు

గిల్లింగుహోం ("చెయ్యి" బ్రాండు) పీపా 1-కి	రు 11-2-0
" " " బస్తా 1-కి	రు 8-8 0
ఇటాలియన్ ("సలీ నాటవర్" బ్రాండు) పీపా 1-కిరు	రు 9-8-0
" " " బస్తా 1-కిరు	రు 2-12-0
జేనిప్ (ఓ. కే.) బ్రాండు) పీపా 1-కి	రు 9-12-0

చక్కెరధరలు

బావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్తా 1-కి	రు 24-18-0
" " (ఫార్వర్డురేటు) " జాకా	రు 24-4-0
బీటుచక్కెర (రెడీరేటు) " "	రు
వేరుశనగనూనెధరలు	
"నక్సుపెల్లర్" (1-వ రకము) బారవ 1-కి	రు
" " (2-వ రకము) " "	రు
"చెక్కు" " " "	రు 90-8-0
"విరుచునగరు" " " "	రు 100-0-0
ఆముదము (మిల్ డెలివరి) " "	రు 90-0-0

వదునుచేసినతోళ్ల ధరలు

ఆవుతోలు (8-8 1/2) అప్ కంట్రిస్	రు 0-10-6 టు 0-11-0
" " (తేలిక) " "	రు 0-14-0 టు 0-14-9
" " (8-8 1/2) బెంగళూరు	రు 0-11-8 టు 0-12-0
" " (6 1/2-7) " "	రు 0-13-6 టు 0-14-0
" " (తేలిక) " "	రు 0-14-6 టు 0-15-6
" " (8-8 1/2) బెజవాడ	రు 0-11-8 టు 0-12-0
" " (6 1/2-7) " "	రు 0-13-6 టు 0-13-9
" " (7-7 1/2) విజయనగరం	రు 0-13-0 టు 0-13-6
" " (6-6 1/2) " "	రు 0-13-6 టు 0-14-0
" " (7-7 1/2) ఏలూరు	రు 0-13-0 టు 0-13-0
" " (5-5 1/2) " "	రు 0-14-6 టు 0-15-8
గోదతోలు	రు 0-9-0 టు 0-9-6
గోదమాడతోలు	రు 0-13-0 టు 0-13-8
ఆవుమాడతోలు	రు 1-5-0 టు 1-8-0
మేకతోలు "ప్రెము"	రు 2-2-0 టు 2-8-0
" " "మిడియము"	రు 2-0-0 టు 2-1-0
గొట్టెతోలు "ప్రెము"	రు 2-8-0 టు 2-7-0
" " "మిడియము"	రు 1-14-0 టు 2-0-0
" " "మట్టాడమిడియము"	రు 1-14-0 టు 2-0-0

వేరుశనగపప్పు ధరలు

మెషిన్ రకము (ఫ్రెంచి బారవ 1-కి)	రు 39-0-0
సాదారణము " "	రు 35-8-0 టు 35-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

పవరను 1-కి (టోకుధర)	రు 13-9-0
" " " (చిల్లగధర)	రు 13-9-8
బంగారము తులం 1-కి (ఇంగ్లీషువార్)	రు 21-13-0
" " " (మింటుబార్)	రు 21-9-0
వెండి 100 తులముల బార్ 1-కి	రు 49-12-0
" " " " " " " "	రు 0-8-8

గాంధీమహాత్ముని విడుదల జ్యోతిషము.

జూన్ 7 వ తేదీన ప్రాథమ 7-15 గంటలకు జరుగును

గాంధీజ్యోతిషములు

(శ్రీమూలం జి. కె. శరణోపాచారిగారికి

(తిరుత్తని చిత్తూరుజిల్లా) ఉపాసనామూర్తి

అనుగ్రహించి తెలుపుట

తిరుత్తని, జూన్ 10:- "నా ఉపాసనామూర్తికి యిప్పుటి శరణు నాయం దనుగ్రహము కలుగకపోవుటవలననే గాంధీ మహాత్ముని విడుదలనూర్చి వెంటనే తేదీని తెలుపవలెనని గాలాకాలమునుండి పంపుచున్నట్లు నన్ను ప్రోత్సహించుచు నుండిననుకూడ నేను విన్నవించుకొనినది. ఈలోగా గ్రహచక్ర విడుదలనూర్చి వారివారికి తోచిన తేదీలను ప్రకటించిరి.

నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు నాయుత్తరైషము నాయం దనుగ్రహించెనుగాన యీ నెంతమాత్రమును ఆలస్యము జనగూడవలెనని నేని విషయమునూర్చి నేడు మీకు లేఖ వ్రాయకుండ తలచివార్త నంపితిని.

"1930 జూలై నెల 7 వ తేదీ సోమవారము నాడు ఉదయమున 7 గంటల 15 నిమిషములపుడు భారతమాత బిడ్డలకు గొప్ప శుభముకూర్తము కలిగియున్నది. అనాడే గాంధీ మహాత్ముని విడుదల చేసెదరని నాయులవేల్పు అనుగ్రహమువలన నాకు మిక్కిలి గట్టిసమ్మతము కలదు. దొరతనము వారికిని గాంధీమహాత్మునకును తప్పక రాజీ జరుగును." అని గాంధీ జ్యోతిషులు తలచివార్త నంపిరి.

గాంధీ క్రైస్తవులలో శ్రేష్ఠముడు

లండను నగరమున రివరెండు

ఎ. డి. బెల్లనుగారి ఉపన్యాసము

లండను, జూన్ 19:- లండను నగరమునందలి బోటను హాముల్డ్స్ క్రైస్తవుల సభలోని బుషను గొప్ప లో రివరెండు బెల్లనుగారు మతవిషయక ఉపన్యాసమునిచ్చిరి.

"భారతదేశము నందలి పురుషులు అమలలోనున్న కఠిన శాసనములను పరిపాలనమునలనను అడలనట్లు దౌర్జన్యము కలుగుట సహజమేయగును. అది అనివార్యము స్థానికాధ్యక్షుల విశేషమునకును మానవ ప్రేమకును దీనితో సన్నిహిత సంబంధము కలదు. ఇది యెటులుండెనను గాంధీగారి స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము క్రమాభివృద్ధిని బడయగలిగెను. ఇప్పుడుగూడ జయప్రదముగా కొన నూగింప బడుచు నేయున్నది. బ్రిటనుదేశమునందలి క్రైస్తవసంఘముల నన్నిటిని రిచ్చడడు నట్లు చేయటకు విస్మితముగా నున్నవారిచే ఆరాధింపబడుటకును తగిన పూర్వాగృహత దృశ్య మిప్పుడు భారతదేశమునందు గోచరించుచున్నది.

బర్మందువారు స్వాతంత్ర్యమును కోరినపుడు మనవారు నిరోధించుటవలన కలిగిన లబ్ధాకరముల ఫలితమును నవీనచరిత్ర లాకనంక ధ్వజింపించుచుండినపుడును పశుబలమువలన 30 కొట్ల మంది భారతీయులను యెల్లకాలమును జంపవలెను గావించుట అసంభవమని స్పష్టమగుచుండెనపుడును, బ్రిటీషు దృశ్య ప్రదేశమునందలి భారతదేశము చీలిపోకుండునట్టి పద్ధతిని అతి శీఘ్రకాలములోనే భారతదేశమునకు పూర్వస్వరాజ్యము నొనగుట బ్రిటీషు సామ్రాజ్య రాజకీయనీతిని బట్టియును ఈ క్రైస్తవ క్రైస్తవధర్మమును బట్టియునుకూడ మన కిప్పుడు ముఖ్య దృశ్యమే యున్నది.

ప్రస్తుత భూలోకమునందు క్రైస్తవధర్మానుసారము లగునట్లు గాంధీజీయే శ్రేష్ఠముడైనను దినయంతిరేకమున నతడెట్లు చెప్పటకు సన్నతినపడయ్యెను. అట్టి పూజనీయుని ప్రపంచమునందుగల క్రైస్తవ ప్రభుత్వములలో మిక్కిలి గొప్ప ప్రభుత్వ మనబడుచున్న మనప్రభుత్వమే కారాగృహమున బంధించుట మిక్కిలి తోచనీయము.

లొండు తేలికసభకు జరుపుటకు అక్టోబరునెల 20 వ తేదీనగూడ ఆలస్యము కావించకుండ వెంటనే ఆంధ్రులు జరుపుటయందు గాంధీజీని చెరసాలలో నుంచుటకు బయలు ఆసక్తికు ఆహ్వానించుటయందు విశేషాధికృతకు నిదర్శనములు కావా? అని రివరెండు బెల్లనుగారు నడిచిరి. మేనెల 19 వ తేదీని బయటైన మాండ్లెస్టర్ గార్డియను పత్రిక ప్రకటించెను.

మదరాసు నగరమున సత్యాగ్రహము ఐ.మాన్ సి. రాజగోపాలాచారి గారిని బట్లారి జయిలుకు మార్పుట

నేడుదయమున పెన్నపురినుండి తీసికొనివెళ్లుట

మదరాసు, జూన్ 10:- వేదారణ్యమునందు అరెస్టు చేయబడి క్షు విధింపబడిన పిమ్మట చెన్నపురి చెరసాలకు పంపబడిన శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారిని నేడు ఉదయమున బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెసులో పోలీసువారి కాపలా క్రింద బట్లారి చెరసాలకు తీసికొనివెళ్లిరి. రెండవ తరగతి బండిలో కూర్చుండవెళ్లిరి.

నెల్లూరునుండి 10 మందిని చెన్నపురి చెరసాలకు గొనివచ్చుట

నెల్లూరు చెరసాలలో క్షు న మధ్య విం చుచున్న 10 మంది వాలంటీరులను నిన్న రాత్రి చెన్నపురి చెరసాలకు గొనివచ్చిరి.

నెల్లూరు రాజకీయనిర్బంధితు లగు గండవరపు హనుమా రెడ్డిగారును మరి 11 మందిని నిన్న ఉదయం మదరాసునుండి నెల్లూరు గొంపోయిరి, కన్ననూరు మార్పుబడుచున్న శ్రీ బులు ను సాంబమూర్తిగారు వీరును ఒక రైలులోనే కాట్వాడివరకు పోయిరి.

* * * * *
చెన్నపురిలో అరెస్టులు

శ్రీయుతులు ఆర్. పి. అయ్యరు

ఆర్. పి. రామస్వామి, ఎస్. నాగరాజనుగార్లను మరియొకరిని అరెస్టుచేయుట

మదరాసు జూన్ 11:- నిన్న సాయంకాలము పీరు ముగ్గురును చెన్నపురి సత్యాగ్రహశిబిరము (ఉదయవనము) నుండి బయలుదేరి పచ్చయప్ప కళాశాలవద్దకు వచ్చి అటనుండి ఊరేగింపుతో వ్రాడ్వేలోని లోనుస్పయిరుకు వెళ్లుటకు బయలుదేరగా కళాశాలను దాటుగానే వీరిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. వారు వాతీయ గీతములను పాడుచుండెరి. మహాత్మాగాంధీకి జయి అని కేక వేయుచుండెరి. వీరితోపాటు మరియొకరుగూడ వాతీయగీతములను పాడుచుండగా అతనిని గూడ అరెస్టుచేసిరి. వీరు నలుగురిని వెంటనే ఫ్లవరుబజారు పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొని వెళ్లిరి. అటనుండి పోలీసు కమిషనరు కచ్చేరికి తీసికొని వెళ్లిరి.

కోబ్రాపాలిష్

వలన వీలైనంత త్వరిత
ములో ప్రశంసమైన మెట్టు
గుండగలదు

కోబ్రామెట్టును చాలకాలముండి
నులభ్యముగ నుపయోగించవలెను.
ఇది చర్మమునకు మిగుల శ్రేష్ఠమై
నది.

పాదరతులకు నూతన
జీవము నిచ్చును

నలుపు, గోధుమవన్నె, తెలుపురంగులలో చేయబడినది

Agents:
బి.ఎన్.ఆండ్ కో., మద్రాసు.

చెన్నపురిలో సముద్రమునందు తేలుచు వచ్చుచున్న మహాశక్తి యెవరు?

ఒక మిక్కిలి గొప్ప చెట్టుయొక్క మాను

మదరాసు, జూన్ 11:- వీదోయొకటి నల్లగా తలమాత్రము పైకి కనబడునట్లు సముద్రములో ఎడ్డుకు 40,50 అడుగులమార్గముగా నాలుగులో ఒకనుండి వచ్చుచుండెను. మొదట నది మెలాపూరు ప్రాంతమునను పిమ్మట తిరువల్లి క్షేత్రంలో రాజధాని కళాశాలకు యెదురుకు కనబడెను. దీనిని గూర్చి చాల వదంతులు బయలుదేరినవి. ఎవరికో ఆవేశమువచ్చి తానొక మహాశక్తిననియు నాగూరునుండి బయలుదేరితిననియు తిరునల్వూరు వెళ్లుచున్నాననియు అట్లు స్థిరపడెననియు చెప్పినట్లొకవంతు బయలుదేరెను. రాత్రి రెండు దీపములవలె దానికడ వెలుగుచుండునని మరియొక వంతు బయలుదేరెను. మెలాపూరువద్ద నొక పల్లెనునిషి దానిపై నొక రాయి విసర గారక్తము ప్రసరించెననియును పిమ్మట నతనికిగూడ రక్తపువాంతులు కలిగెననియును మరియొకవంతు ప్రబలి నది. ఈకడపటి వదంతివలన నెవ్వరునుగూడ దానిని సమీపించుటకు సాహసంపజాలక పోయిరి. గాని వందలకొలది ప్రజలు సముద్రము కడకు వెళ్లి దానిని చూడసాగిరి. మున్న సాయంకాలమున కది ప్రాకార్యబీచికి చేరినది. దానినొక సముద్రాధిష్ఠాన దేవతగా భావించి పలువురు కర్పూరమును వెలిగించుట కొబ్బరి కా యలను కొట్టుట మున్నగు నారాధనలనుగూడ జరిపిరి. దానిని గూర్చి నిన్న కొలలోనుండి హర్షరులోనికి తెలిపినా చేయగా హర్షరు ఉద్యోగులు నిన్న ఉదయము ఒక స్త్రీములాంచిన ంపిరి. మోకొట్టుకుయెదుట ఆమాను కనబడగా దానిని గొలుసులతో కట్టి స్త్రీములాంచి హర్షరులోనికి లాగుకొనిపోయెను. అట్లు శ్రేణులతో దానిని పైకి లాగి గట్టుపైన పడ జేసిరి. ఇది ఒక మిక్కిలి గొప్పచెట్టు మానువలె నున్నది. 30 అడుగుల పొడుగును 10 అడుగుల చుట్టు కొలతను కలిగి యున్నది. రెండవ కొన కొద్దిగా సన్నముగా నుండుటవలననే యిది బిడ్డనకు కొట్టుకొని రాకుండ నిలుపుగానే తేలిపోగలిగెను. దీని అడుగు భాగమున నాచు నీటి దుబ్బులు మున్నగు నవి బట్టముగా వెరియున్నవి. దూరమునుండి చూచువారలకు కొద్దిగా నీటిపైని తేలుచుండిన భాగము కొంత విపరీతముగా కనబడుచుండెను. కావుననే ప్రజలలో కొంత పిచ్చి నమ్మకము కలిగినది.

చెన్నపురిరాష్ట్రమున పాఠశాల లలో ఖద్దరు ప్రచారము

చెన్నపురి దొరతనమువారును విద్యాశాఖవారును ప్రతికారమునుగూర్చి ఆలోచించుట

మదరాసు, జూన్ 11:- పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును ఖద్దరును కట్టుట కెట్టి ఆశ్చర్యములేదు. గాని ఖద్దరునే కట్టువలెనని పాఠశాలల యజమానులు ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను నిర్బంధించుచున్నయెడల అట్టిపాఠశాలలకు దొరతనమునా నిచ్చుచున్న గ్రాంటును నిలిపివేయవలెనని నిరారణ చేయబడెనని తెలియుచున్నదని యొకరు హిందూ పత్రికకు వ్రాసిరి.

పత్రికా శాసనము
ఆసాములో కాంగ్రెసువారి
పత్రికకు ధరావతు కోరుట

సిలహటు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటించుచున్న
పత్రికకు 1000 రూపాయలు ధరావతు

సిలహటు, జూన్ 10:- ఆసాములోని సిలహటులో కాంగ్రెసు సంఘమువారు వెల్లొప్పులుచేసి ప్రకటించుచున్న కాంగ్రెసు బులిటిన్ పత్రికకు 1000 రూపాయలు ధరావతు కోరబడెను.

పంజాబులో మిలపుపత్రికను మరల ప్రకటించుట

లాహోరు, జూన్ 10:- లాహోరునగరమున ఉరుడు భావలో ప్రకటింపబడుచున్న మిలపు అను దినపత్రిక నెలకొ జాలక్రితము నిలిపివేయబడెను. ఈపత్రికను ధరావతుకోరలేదు. గాని మొదట పంజాబుపత్రికల సంఘమువారును పిమ్మట భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారును చేసిన తీర్మానమునుబట్టియే యీపత్రిక నిలిపివేయబడెను. రేపటినుండి యీపత్రిక మరల ప్రకటింపబడును. (ఫీల్డె)

నైమన్ నివేదిక

నాయకుల యభిప్రాయములు

మితవాదుల అనంతస్రస్తి

బొంబాయి, జూన్ 10:— నైమన్ నివేదిక మొదటి సంపుటము నేటి పత్రికలలో విరివిగా ప్రచురింపబడినది. నివేదికను మెచ్చుకొనుచు, “టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక మాత్రమే వ్రాయుచున్నది. కమిషన్ వారు భిన్నాభిప్రాయములు లేక ఏకగ్రీవముగా నివేదికను ప్రచురించుట గమనింపదగిన విషయమని యీ పత్రిక వాకొని, రాండు టేబిలు సమావేశమునకు నిర్ణీతవిషయములు గాక, రాజ్యాంగసమస్య నట్లే వదిలి పెట్టుట మంచిదని తెలుపుచున్నది.

నేతాగారి యభిప్రాయము

లిబరల్ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షులు సర్ ఫిరోజ్ నేతాగారు, కమిషన్ ఏకాభిప్రాయము గలిగియుండుట విశేషము గాదనియు, సొంత వ్యవహారములలో ఆన్యోన్యతలేని ఆంధ్రయతములు ఇతరదేశముల వ్యవహారములలో ఆధునికమైన విశ్వము గనబడకుండుననియు కావున అవిషయమునకు ప్రాముఖ్యమియ నవసరము లేదనియును తెలుపుచున్నారు. “నైమన్” ప్రకము ఒక్కొక్కరు ఎంత సదభిప్రాయము వారైనను ఏకముగా మాత్రము, ఎంత కొద్దిగా హిందూదేశమునకు హక్కులేవచ్చునో అంత కొద్దిగా ప్రసాదించి ఎంతకాలము హిందూదేశముపై ఇంగ్లాండు అధికారము చలాయించవచ్చునో అంతకాలమును పట్టువదలకుండుటను కోరుటయం దాభ్యర్థము లేదు. మొదటి సంపుటము చదువుటకు బట్టి, రెండవ సంపుటములో వారి మూడవ లీన్యాత్రమునే అనుసరించునని నేను తెలుచుచున్నాను.

సెటల్మెంటుగారు

సర్ చిమకూర్ సెటల్మెంటుగారు నివేదికము పారను తొలగిస్తోని నూచనలెట్టివైనదియు నూహించుట కష్టముకాదనుచున్నారు. “హైందవ జాతీయత”ను బట్టి తృప్తిపడవననిగా కమిషన్ నూచన అండ బోవని నాకు విశ్వాసముగా నున్నది. ఈ సరిత్రాత్మక భాగములోని వాదములు ప్రభుత్వాధి కారులయ, స్వార్థపరాయణులైన విదేశీయుల యొక్కయు మామూలు అడ్డుప్రసంగములే.

హెచ్. పి. మోడీగారు

మిల్లు సాంతదారుల ఆసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు హెచ్. పి. మోడీగారు చరిత్రాత్మక భాగమును బట్టి నూచనల పరిగ్రహింపరాదని చెప్పుచు, ఈ దేశములో నివేదిక చర్చకువచ్చుటలేనను, కమిషన్ నూచన తంతో వృద్ధిదాయకములై యుండవలె ననుచున్నారు. స్వపరిపాలనగల జామినియనుల తీరున హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనా పద్ధతులను అడ్డులనే విస్తృతి నేయునెడల, హేతువాదముగల నివేదిక తయారుగావచ్చునేమో గాని, భావనాకీర్తియు రాజకీయనైపుణ్యమును మృగ్యమైయుండును.

బొంబాయి లిబరల్ పక్షనాయకుని నూచన

బొంబాయి, జూన్ 9:— ఇటీవలనే రాజప్రతినిధిని సందర్శించియుండేట్టియు లిబరల్ పక్ష నాయకులలో నొకరును నగు దత్తగారిని “టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికా విలేఖరి సందర్శింపగా, ధీగిగులు మరింత చెడినవిట్లునే మరల బాగుపడగలనని వారు నడివిరి. నైమన్ నివేదిక ప్రచురింపబడు వరకును రాజప్రతినిధికి హస్తబంధ ముండుననియు, కాని యటుపిమ్మట ప్రజలను కాంతిపరచుటకు వారి కవకాశ ముండుననియు దత్తగారు రభిప్రాయపడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

“బొంబాయి క్రానికలు”

“హిందూదేశముపై ఆపవాదము” అను శీర్షిక క్రింద, “బొంబాయి క్రానికలు” పత్రిక నైమన్ నివేదిక, దాని విమర్శకు లనుకొనినంత కన్నను మరింత ఆసక్తి మైనదిగా నున్నదనియు అందలి ప్రతిపంక్తియు హిందూదేశముపైనను భారతీయులపైనను కృత్రిమమును, అసహ్యమునైన అపనిందయనియు వ్రాయుచున్నది.

జిన్నాగారును, యల్. ఆర్. టిర్ సీగారును ఎట్టియభిప్రాయమును బయలు పుచ్చలేదు.

మోకతాలీగారు

నైమన్ నివేదిక మహమ్మదీయుల నెక్కువ సాహభూతితో పరిశీలించినదని మోకతాలీగారు సంతోషము గనబడచుచున్నారు.

“స్టేట్సుమన్”

కలకత్తా ఆంగ్లో హైందవ పత్రికయర్ “స్టేట్సుమన్” కమిషన్ దృష్టి ముందుపెట్టువైన నే యుండెననియు జామిని ను రాజ్యాంగము నిచ్చునివయమే అందు చర్చకు రాలేదనియు వ్రాయుచున్నది. దీనివలన తేలునదేవన కమిషన్ ప్రస్తుతము అధినివేత ప్రతిపత్తి అసంభవమని తలచుచున్నారు.

న మ్మ క ము గ వ ని చే యు ట

మా కాతాదార్లకు సజ్జె చేయునగలు, వెండిసామగ్గులందు మా పూర్తి విశ్వాసముంచి వనులుజేయుదుమా. మా బేరములన్నియు మా పూచీవైన నే యధారపడియున్నవి. దీనివలన తమకు యిష్టమునగలను వాసనిచ్చు సౌకర్యముకలదు.

మాకు వజ్రములు, నగలయందు గల 36 సంవత్సరముల యనుభవమును వినియోగించుకొనుటవలన మీకే లాభము కలుగగలదు.

ను రా జే మ ల్ ల ల్లా గా యి అం దు కో.,

వజ్రముల ఎగుమతిదార్లు, వెండిపనులు సేదాగుజేయుటయందు నిపుణులు
318, ఎస్. క్లెన్డే, మద్రాసు.

“బసుమతి”

కమిషన్ వారి మాధ్యమును సామర్థ్యమెల్ల తమదేనని వాకొను దౌరంధర్యమును నివేదిక చాటుచున్నదని “బసుమతి” పత్రిక వ్రాయుచున్నది. రాండు టేబిలు చితిలోనికి కమిషన్ మరీ కొన్ని కట్టెలను పడవైచినది.

పయసిరు

నైమన్ కమిషన్ నివేదిక చారిత్రక రచనాచాతుర్యమును, నిష్పత్తిక విచారణా వైదగ్ధ్యమును చాటుచున్నదని యీ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

“లీడరు”

“నైమన్” గారు గాని, వారి సహచరులుగాని నిష్పత్తిక మైన చిత్రమును చిత్రించినారని మేము చెప్పజాలము. సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వము కొరకు తయారుచేయు సంపుటములకును దీనికిని అన్ని విషయములలోను ఎట్టి వ్యత్యాసమును కానరానది. ఏదియిచ్చు హాస్ గానో, “టెన్సిం” సోషల్ గానో దీనిని వ్రాసియుండవచ్చును.

కలకత్తాలో నాయకాభిప్రాయము

ఇండియన్ ఆసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు జే. యల్. బాసుగారు కమిషన్ నివేదిక విలువగలదిగా నుండినను, కమిషన్ ప్రారంభమునుండి ఇప్పటి మరిన పరిస్థితుల వన దీని నాధారము చేసికొని సమన్వయపరిష్కారము జరుగుట దుర్లభము అని వలచుచున్నారు.

అజుల్ హక్ గారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నామోదించుచు రైతులలో రాజకీయ సంఘటనలు లేదనుట వాస్తవముగా వున్నది. బి. సి. చట్టిగారు ప్రస్తుతపు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మింకను సాగింపబడుటకు చింతిల్లుచున్నారు. డా॥ బి. సి. రాయగారు నివేదికను చదువుటకే నిరాకరించిరి నలిన రంజన్ సర్కార్ గారు ఉత్సాహంతోమైన విషయ మేమియు నివేదిక యందు కానరాదని తెలిపిరి.

బి. సి. పాలుగారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సాంఘిక జైషములకుల కారణముకాదని కమిషన్ వ్రాయుటలో పారపదించి చెప్పుచు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు కమిషన్ నూచనలు సరిపాడునాయనటు సందేహస్పనుని తెలిపిరి.

ఎ. కె. గజ్జవిగారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునకు సంతోషించుచు సరిపాడురాష్ట్రమునకు సంబంధించిన నూచనలు మహమ్మదీ నూచనముగా లేవని నుడువుచున్నారు.

కల్కత్తా గిడ్డీగారు ఆంగ్లో ఇండియనులకు తృప్తికరముగా నివేదిక వ్రాయబడినదని సంతోషించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

భారత శాసనసభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక జూలై 9-వ తేదీ జరుగును

సిల్వా, జూన్ 10 :— భారత శాసనసభ అధ్యక్షుని ఎన్నిక జూలై 9-వ తేదీన జరుగునని గవర్నరు తెలియజేసిన ప్రకటించుచున్నారు.

స్టేటుకొన్నిలుసభ

స్టేటు కొన్నిలుసభ సమావేశమందు జూలై 15, 16, 17, 18 తేదీలు ప్రభుత్వకార్యక్రమమునకును జూలై 10, 14-వ తేదీలు అసభికారసభ్యుల కార్యక్రమమునకు ప్రత్యేకింపబడెను.

భారత శాసనసభలో జూలై 15-వ తేదీ అసభికారసభ్యుల బిల్లులకును, 16, 17 - వ తేదీలు అసభికారసభ్యుల తీర్మానములకును ప్రత్యేకింపబడినవి.

జూలై 9-వ తేదీ మధ్యాహ్నము భారత శాసనసభ స్టేటు కొన్నిలుసభ సమిష్టిసమావేశము జరుగుననియు గవర్నరు తెలియజేసినది. (ఆ. ప్రె.)

సిల్వా, జూన్ 10 :— భారత శాసనసభ్యులను కలగలు క్రాఫర్డు, లాబోందు నలరాయి గార్లు రాజీనామాలునిచ్చి రనియు నీరెరాజీనామాలు అంగీకరింపబడినవియు, కేటికనము గతెలునందు ప్రకటించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు ప్రకటన

అహ్మదాబాదు, జూన్ 9:— కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానములతో బాటు కాంగ్రెసు ప్రకటన యొకటి వెబడెను. గత సభ జరిగినప్పటినుండి నేటివరకు దేశయింపంతట జరిగిన విషయములను వివరముగ కేర్పొనుచు ప్రజల పై స్పృహనులప, అహింసాదీక్షను, బ్రహ్మచారియగుచు ఆర్థిక శేరిల ప్రభుత్వమువారు ఎన్ని ఎన్ని ఆక్రమకార్యక్లాం నాన్వీనను ప్రజల స్వరాజ్య దీక్ష తగ్గ నేరదని ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుచిరి. కమిటీ వారు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమును దీర్ఘముగ ఖండించి, దేశీయులు తమ తీర్మానములందు నూచింపబడినట్టి ప్రవర్తించువెనని గోరిరి లక్ష్నోలో జరిగినవిషయములగుర్చి అచ్చట అధ్యక్షుని అనుభవము గూర్చి వివరముగ వెలుపబడెను. లక్ష్నో కమిషనరుగారి ప్రకటన సరియైనది కాదనియు, ఆ సందర్భము గుర్తునదనియు జెప్పి, ఆ యోధ్య పక్షిల్ల సంఘము వారు విచారణసంఘమును నియంించుట నామోదించిరి. ప్రత్యక్షగ్రహార సంఘమును, విలిబరీవారి ధర్మమును బానిసువారి ధర్మమును కమిటీవారు నూచించుచున్నారు. పత్తాగ్రహార్యములలో మహమ్మదీయులు పాల్గొనుటకు గూర్చి టెలుపుచు కాంగ్రెసు యొక్క పక్షం అన్ని సుతములవారి హక్కులను కాపాడునని న్యాయముగ చెప్పిరి.

వారాప్రతికలగుర్చి యిదివరకు వారలో డెలివరేట్లు కమిటీవారు ఒడంబడికను గోరుచున్నారు. గత సమావేశము నందు పత్రికల చట్టమునుగూర్చి గావించిన తీర్మానమును ద్రువపరచుచు, ధరావతు కోరిబడకుండగ నే నిలిపివేయబడినట్టి “నర్తమాను” మున్నగుపత్రికలు తిరిగి ప్రకటించవచ్చుననియు, అప్పుడు ప్రధాన సంచిక యందే కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముల బలపరచెదమను ఒడంబడిక ప్రకటించబడినదియు నూచించిరి. పత్రికలపై తాము తీర్మానించిన నిషేధపు టుత్తశవును తొలగించుటకు విలులేదనిరి. డిల్లీ పత్రికల సభనారు కోరిన రీతి జరుపుటకు విలులేదనిరి. ప్రభుత్వమువారి మధ్య గావించిన కాసకముల వలన క్రొత్త పని తగిలినదినియు, పత్రికల పిత్తిగు చేయ నవసరము లేదనియు, కాంగ్రెసు తీర్మానము నూచించు వాధ్యత పత్రికా నిర్వాహకులకే విడిచి పెట్టబడెను. (ఆ. ప్రె.)

గుజరాతులో పన్నుల నిరాకరణోద్యమము

అధికారు లుద్యమ ఫలితముల గూర్చి చర్చించుట

ఇండియా ప్రభుత్వ హోం మెంటరు బొంబాయి ప్రభుత్వము వారితో ముఖ్య విషయములగుర్చి చర్చ నలుపుట

పూనా జూన్ 9:— గుజరాత్ లందు కవిస్వామి నిరాకరణమునుగూర్చి కవిస్వామి మెంటరు గౌరవనీయులకు నీత్, జి. ఘోసలే కమిషనరీ జే. మోన్. గూర్చి తెలు మూర్తోకై కత్తురు క్రాపాం కె యి లా కై క్తురు మా స్టర్డు గార్లు ను తదితర ప్రభుత్వోద్యోగులు ను నేడు సమావేశమై చర్చ నలిపిరి. పన్నుల నిరాకరణము వలన ఫలితములనుగూర్చియు యీ యుద్ధయమున యితర విధమున కాపక్షోల్లంఘనమును నెట్లెగుర్పొనననని చాలసేపు చర్చ జరిగెను. ఈ సమావేశము ముగిసినపిమ్మట ఇండియా ప్రభుత్వ హోం మెంటరు బొంబాయి ప్రభుత్వ హోం మెంటరు బొంబాయి గారితో ఏ ఆధికారులు సంప్రదించిరి తెలియజేయబడెను. ముఖ్యవిషయము లనేకములనుగూర్చి యీలోజం దయు మోయన్ గారు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి ముచ్చటించుచుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

విడిపత్రికల అమ్మకము

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క విడిపత్రికలు కేటాన్మందు (9-8-30) ఆంధ్రాను నగరములో మాత్రము కేవలము రెండు రోజుల పాటు పత్రిక 1-కి 0-1-0 చొప్పున అమ్మబడును. రివారులువాటి పత్రిక 0-1-6 లకు అమ్మబడును.

ఈ దిన పత్రిక యితర గ్రామములలోను తైల్వేవేదము లలో నున్న హిందూబాతమ్మ పుస్తకశాలలలోను ప్రతి 1-కి 0-1-6 చొప్పున అమ్మబడును.

మద్రాసు నగరములో యీ క్రింద పేర్కొనిన ప్రదేశ ములందు పత్రికలు అమ్మబడుచున్నవి:-

- (1) బ్రాడ్వే ట్రాములైనుకూడలివద్ద
- (2) గోవిందప్పనాయకువీధి (ఆర్యభవన సమీపమున)
- (3) మింటు వీధి (కేమతాంగివద్ద)
- (4) మాంటూరోడ్డు (రాంసుతానావద్ద)
- (5) తిరువళిక్కేణి (ప్రెక్టాబురోడ్డు)
- (6) ఎస్కూరు (వైపనువద్ద)
- (7) సెంట్రలు వైపను (హిందూబాతమ్మ పుస్తకశాల)
- (8) మైలాపూరు (లక్ష్మీరోడ్డు బస్సు స్టాండువద్ద)
- (9) చూలై హైరోడ్డు వేదగిరిశెట్టి

పైమను సంత్వప్తి

బ్రీటీషు పత్రికలలో తమ రిపోర్టునందలి భాగములు ప్రచురింపబడినందులకు పైమను గారు సంత్వప్తి జూపుచు, మొదటి సంపుటమును ముందు ప్రచురించుట మేలయ్యె నని రూటర్ ప్రతినిధితో బలికిరి. నిజ మేమన, బ్రిటీషుపత్రికలగూడ రెండు సంపుటములను విడిగ బ్రచురింపవలసి వచ్చి నందులకు అసంతృప్తి నే కనబడచెను. రెండు సంపుటములను ఒక్కమా రే ప్రచురించు నెడల, వీరిగోని సంగతులను జీర్ణించుకొనుటకు ప్రజలకు సాధ్యపడదని, పైమనుగారు రెంచిరి కాబోలు. లేక, రెండవసంపుటమునందలి సిఫార్సులు అసంతృప్తికరముగ నుండును గాన, ప్రజలను ఒక్కమా రే భయభ్రాంతుల జేయుట పాడిగ దని నీ రెంచిరేమో? వీరి యుద్దేశ్య మేది యయినను, వీరియెత్తులు నిష్ఫలమయ్యెను. హిందూదేశమునందలి మితవాదుల నయితము, అసంతృప్తిని కనుబటచిరి. ఆంగ్లో హైందవపత్రికలు పైమను రిపోర్టుపట్ల హర్షము జూపినను, ఇంకను నిలిచియున్న భారతీయపత్రికలన్నియు అసంతృప్తి నే గనుబటచెను. మితవాద సంఘాధ్యక్షు లగు సర్ ఫిరోజుమా సెత్నాగారు, పైమనుగారి యుద్దేశ్యమును చక్కగ వ్యక్తపరచిరి. హిందూదేశమునకు సాధ్యమగునంత తక్కువ సంస్కరణముల నొనరి, బ్రిటీషువారి యధీనముక్రింద దేశమును సాధ్యమగునంత దీర్ఘకాల ముంచుకొను

టయే, పైమనుగారియుద్దేశ్య మని, సెత్నాగారు వ్యవస్థముగ దెలిపిరి. రెండవ సంపుటమునందలి సిఫార్సు లీ మార్గముకే అనసరించు నని, సెత్నాగారు భావించుచున్నారు.

పైమను కమిషను రిపోర్టులో భిన్నాభిప్రాయములు లేవనియు, ఏకాభిప్రాయమే ప్రబలియుండుట గొప్పవిశేష మనియు, పైమనుగారు గొప్ప జెస్టి కొనిరి. ఇయ్యది పైమను రిపోర్టు నిరర్థకమని చాటుటకే పనికివచ్చును. కమిషనునందలి కన్సర్వేటివు సభ్యు లంగీకరింపగల సూచన లేతిదన నండునో యూహించుట సులభసాధ్యము. పైమను కమిషనును బలపరచుట కన్ని పక్షముల వారును ఏక మై తమ రాజకీయ సిద్ధాంతములను మూలద్రోసిరి. ఇట్టివారు పైమనుకమిషనురిపోర్టును సమర్థించుట వింత గాదు. హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వపరిపాలన మొనగకుండుటలో, వివిధ బ్రిటీషు పక్షములవారును అహమహమికను జూపుచున్నారని తెలిసినవిషయమే. పైమను కమిషను రిపోర్టునందు ఇట్టి నిశ్చయమే కన్పట్టుచున్నది. పైమను కమిషనువారు ఏకీభావము జూపుట దప్ప మరి యొకరికిగ ప్రవర్తించెద రని ఏమను భావించియుండలేదని, సెత్నాగారు దెలిపిరి. ఇట్టి స్థితి ఇంగ్లండుగౌరవమును పెంపొందించుటకు మారుగ, దానిని మరిప జరుపగలదు. హిందూదేశముపట్ల విశాలభావము జూపగలవా రింగ్లండునం దేపక్షమునందును లేరను విశ్వాసము భారతీయులలో బలపడగలదు. సర్ మిఖలాల్ సెతల్ వాడు గారు గూడ, మొదటి సంపుటముపట్ల అసంతృప్తి జూపియుండుట వింతగాదు.

మొదటిసంపుటమునకును రెండవసంపుటమునకును మధ్య గల తేర కడు స్వల్పమనియు, రెండవ సంపుటమునందలిసిఫార్సు లెటు లుండునో గోచరించుచునే యున్న వనియు, భారతీయుల కెవరికిని యివి సంత్వప్తిని గలిగింపజాలవనియు, మొదటిసంపుటములో దెలుపబడిన హేతువాదము అధికారవర్గమువారును స్వరాజ్యాశయప్రతిపక్షులును మామూలుగ దెలిపెడి హేతువాదము ననుసరించుచున్నదనియు, సెతల్ వాడుగారు నిస్సందేహముగ తెలిపిరి. బొంబాయి మిల్లయజమానులసంఘమున కధ్యక్షులగు మోడీగారు గూడ అసంతృప్తి నే దెలిపిరి. హిందూదేశ మవమానింపబడెనని, బొంబాయిక్రానికలుపత్రిక వ్రాసెను. మితవాదులను, వణిక్కులను గూడ సంత్వప్తిపరుపని రిపోర్టును దేశమునం దెవ్వరామోదించెద రని పైమనుగారు తలచిరో తెలియదు. మాలానా షోకతాలీగారు మాత్రము పైమను రిపోర్టు పట్ల సంత్వప్తిగనుపరచుట వారి ప్రస్తుత వైఖరి కనుగుణముగనే యున్నది. జాతీయోద్యమ ప్రతిపక్షులును, తీవ్రప్రత్యేకసాంఘికవాదులును కొందగు సంత్వప్తిజూపి, రాండుచేబిలుసమావేశమునకు వెడలవచ్చును. కాని, దేశమునం దధికసంఖ్యాకులు పైమను కమిషనురిపోర్టును నిరాకరింపక మానరు. రాండుచేబిలు సమావేశమును బహిష్కరింపక మానరు.

ఇంగ్లండులో తీవ్రకన్సర్వేటివుపత్రికలు పైమను రిపోర్టును శ్లాఘించియుండుటబట్టియే, ఇది ఎంతనిరపరమాగమమునదో గ్రహింపవచ్చును. ఈ రిపోర్టును పాఠశాలలలో ప్రవేశపెట్టి, విద్యార్థులచే పఠింపజేయు

వలయు నని, డెయిలీమెయిలుపత్రిక గోరుట జూడ ఈపత్రికకు రిపోర్టుపట్ల గలిగినమక్కువను కనిపెట్టవచ్చును. ఆంగ్లవిద్యార్థులు దీనిని పఠించుచో, వారు హిందూదేశమునం దున్నతోద్యోగములలో ప్రవేశించునప్పటికి వారి ముందు లిండలిభావములతో నిండియుండును. హిందూదేశమునం దీ రిపోర్టును చదువరని, కెన్సర్వేటిగారు విచారపడుచున్నారు. ఇందలి సంగతులను నమ్మేడికాలము గతించెను. మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికకు పైమనురిపోర్టు తృప్తిగలిగించుట వింతగాదు. భారతీయులు స్వపరిపాలనమానకు శాశ్వతానర్థులు గారని యొకవంక రిపోర్టు బెలుపుచు, వేరొకవంక బ్రిటీషు యాజమాన్యమును తొలగించుట కింకను సమయము రాలేదని చాటు నని, మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రిక తృప్తిజెందుచున్నది. భారతీయులు స్వపరిపాలనమునకు శాశ్వతముగ ననర్థులు గారనియు, అయినను స్వపరిపాలనము నిష్పడప్పడే ప్రసాదించ వీలులేదనియు, మాంటూఫర్డు రిపోర్టు ఇదివరకు దెలిసియుండెను. పదిసంవత్సరములకు పిమ్మటగూడ పైమనురిపోర్టు ఈసంగతినే మరల ప్రతిపాదించుచో, నేమిలాభముండును? ఎంతకాలము గడచినను, ఇంగ్లండు యిట్టి పాటనే పాడుచుండు నని ప్రజలు నిరాశ జెందుట కవకాశము గలుగుచున్నది.

మొదటి సంపుటమునందలి చరిత్రభాగము తప్పులతడకయని, సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగారుచాటుచున్నారు. డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక భారతీయుల సహకారమును సేసమయమున గోరుచున్నది. వీరి సహకారము దేశస్వాతంత్ర్య మొనగబడిననే లభించునని, హెరాల్డుపత్రిక గ్రహించుట లాభకరము. ముందుగ రాష్ట్రములలో స్వపరిపాలనము సుస్థాపితము గావలయును గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపగూడదని, డెయిలీ మెయిలుపత్రిక గర్హించుచున్నది. ఎట్టి సంస్కరణములు లభించినను, వానిని చేపట్టి నిర్వహింప వలయునుగాని అందని సంక్ష కట్టుల సాచుట పనికిరాదని, డెయిలీ న్యూసు పత్రిక హితవోనగుచున్నది. పైమనుగారు ఒక్క సంపుటమును మాత్రము ముందుగ ప్రచురించి ప్రజలలో నాశ్చర్యము గలిగింప దలచిరిగాని, వీరి నిజమగునట్లే మెద్దియో ఇంగ్లండులోను హిందూదేశమునందును గూడ బట్టబయలయినది. రెండవ సంపుటము ప్రచురింపబడిన పిమ్మట, దానిని హర్షించువారు హిందూదేశమునం దుండ జాలరు. హిందూదేశమును సమాధానపఱచుటకు మాక్స్ నాల్డుగారు చేయ దలచిన ఆఖరు ప్రయత్నము, పైమను కమిషను రిపోర్టు ప్రచురణము. ఇది జరుగుచో, దేశదృక్పథమునందు మార్పుగలుగునని, వీరు భావించినచో, మిగుల పొరబడిరని చెప్పకతప్పదు. రాండుచేబిలు సమావేశవిజయముగూర్చి యిదివరకింకను ఆశ ఏమయిన మిగిలియున్నయెడల, అయ్యది పైమను రిపోర్టు ప్రచురణమునకు పిమ్మట తొలగి పోయి యుండుట నిశ్చయము. పైమను రిపోర్టు పట్ల అసంతృప్తి జూపెడి మితవాదప్రముఖులు రాండుచేబిలు సమావేశమును బహిష్కరించుటకు కృతనిశ్చయం లగుచో, దేశమునకు మేలొనరెదరు. లేనియెడల, వీరిపుమచూపెడి అసంతృప్తి వ్యర్థమగును.

సైమన్ రిపోర్టు : ఆంధ్ర రాష్ట్రము

నిన్నటిదినము వెలువడిన సైమన్ రిపోర్టు మొదటిసంపుటములో ఆంధ్ర రాష్ట్రము గూర్చి ఈ క్రిందివాక్యములు గమనించును. "మద్రాసురాజధాని యందు వివిధభాషాప్రాముఖ్యము గల భాగములు పెక్కులుగలవు. ప్రధానభాషలు అరవము, తెలుగు. అరవము 18,000,000 ల మందిచేతను, తెలుగు 16,000,000 మందిచేతను, మాటలాడబడుచున్నవి. మళయాళమును 3,000,000 ప్రజలు తిరువాన్కూరు కొచ్చిను సంస్థానములలోను, బ్రిటీషు జిల్లాయగు మలబారులోను మాటలాడుచున్నారు. కన్నడభాష మైసూరు సరిహద్దులందును, బాంబాయి రాష్ట్రపు సరిహద్దు లందును వాడబడుచున్నది. రాష్ట్రమున కుత్తరమునందు ఉత్కళ భాషను వాడెడి భాగములు చాల గలవు. ఈభాషాభేదములకు ఇటీవలికాలములో మిగుల రాజకీయ ప్రాముఖ్యము గలిగెను. ప్రత్యేకతపై గల మక్కువ దీనికి కారణమయ్యెను. ఆంధ్ర, లేక తెలుగు రాష్ట్రమును ఏర్పరుపవలెనను కోర్కె, పదునేడు సంవత్సరములక్రిందట తెలుగు మాటలాడెడి జిల్లాలవారి సమావేశమునందు మొదట ప్రతిపాదించబడెను. పిమ్మట పెక్కు సంవత్సరములవరకు ఈ విషయమై ఆందోళనము జరుగుచునేయుండెను. ఇప్పుడది ప్రధానరాజకీయసమస్య యయినది మద్రాసు శాసనసభలో రెండుపర్యాయము లీవిషయమై చర్చ జరిగెను ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణసూచన శాసనసభలో సభికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడెను."

వైవాక్యములబట్టి, ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము విషయమునగాని, భాషా ప్రయుక్త విభాగము గూర్చిగాని, రెండవ సంపుటములో నెట్టి సిఫార్సుయినను, గావించబడునేమో చూడవలయును.

నిర్బంధవిధానము

నిర్బంధవిధానమునందు మార్పు గనిపించుట లేదు. నిర్బంధితులసంఖ్య నానాటికి పెరుగుచున్నది. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేసెదరను నాశ గమనించెను. పంజాబులో నింతవరకు 942 గురు అరెస్టయిరి, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. సత్యాగ్రహము ప్రబలముగ నున్న పెద్దరాష్ట్రములలో నిర్బంధితులసంఖ్య యొకను విస్తారముగ నుండునని యూహింపవచ్చును. ఇంతకుపూర్వము ప్రాక్టీసు జేయుచున్న న్యాయవాదు లీయద్యమమునందంతగ పాల్గొనకుండిరి. గుంటూరులో ముగ్గురు న్యాయవాదు లరెస్టయి, సావత్సరశిక్షకు లొనగుట జూడ, వీరిలో గూడ నిర్బంధితులయినవారి సంఖ్య పెరుగుచున్నది గప్పట్టుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము ఇరువురు అద్యకేటులు గుంటూరు మండలమున కారాగృహమున కంపబడిరి. ప్రభుత్వమువారు సమాధానమార్గము నవలంబించక, నిర్బంధప్రయోగమును సాగించుకొలదియు, ఉద్యమము వివిధవృత్తుల నవలంబించెడివారిలో నింకను వ్యాపించుచుగాని తగ్గదని తలంపనవకాశముగలదు. ప్రతికలు నిరోధింపబడినను, అర్థి నెన్నులు ప్రయోగింపబడినను, దేశప్రముఖులు నిర్బంధింపబడి కార్యరంగమునండి తొలగింపబడినను, మహాత్ముని ఉద్యమము వ్యాపించుట జూడ, దీనిని

నిరోధించుట కిదివర కవలంబింపబడిన మార్గములు నిష్ఫలమయ్యెనని ఏమాత్ర ములోచించినను గ్రహింపవలెను నాయకులస్థానమును సామాన్యజను లాక్రమించి, ఉద్యమమును నిర్వహించుచున్నారు. పురుషులస్థానమును స్త్రీ లాక్రమించి, ఆత్మార్పణము గావించుచున్నారు. ప్రస్తుతోద్యమము, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధిలో నంతమొందునని, సువ్యక్తమగుచున్నది. ఇకనయినను, పాలకులు తమ ప్రాతవైఖరిని విడనాడి, ప్రజాశయసాధ్యమునకు బూనుట వివేకము.

భారతశాసనసభ

భారత శాసన సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక, జూలై 9 వ తేదీని జరుగునటుల, రాజప్రతినిధిగారు నిర్ణయించిరి. భారత శాసనసభయనునది లేనేలేదని పటేలుగారు అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా నిచ్చినపుడు తెలిసియుండిరి. ఇట్టిసభ కికిమీద అధ్యక్షులు గాబోవువారు గౌరవస్థానము నాక్రమింపజాలరు. భారత శాసనసభయు, స్టేటు కాన్సిలు సభయు గలిసిన సయుక్తసభలో రాజప్రతినిధిగారు జూలై 9 వ తేదీని ప్రసంగించెదరని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. రాజప్రతినిధిగారు ప్రస్తుతస్థితి గూర్చి తమ యభిప్రాయములను మరియొకమారు దెలుపవచ్చును. కాని, వీరి వైఖరియందు దింతర్వరలో మార్పుండునని తోచదు. సమాధానపద్ధతి అమలునే నిలిచియున్నదని, రాజప్రతినిధిగారు హైందవ వాణిజ్యసంఘమువారికి బదులుజెప్పియుండుట విచిత్రము. రాజప్రతినిధిగారి దృష్టిలో ప్రస్తుత మవలంబింపబడు పద్ధతియే సమాధానపద్ధతి యగుచో, నిక నీ విషయమై యెవరను ప్రస్తావించ బనియుండదు. బందరులో కదుళ్లను ఏకులను అమ్మినవారికి గూడ శిక్షలు విధింపబడుచున్నవి. నిర్బంధప్రయోగమున కొకదారి తెన్ను గనుపించుటలేదు. రాబోవు భారతశాసనసభద్వారా పాలకులు తమ ప్రయోజనమును దీర్చికొన గలిగినను, ప్రజల కిందువలన నేమాత్రము తృప్తి గలుగబోదు.

క్రైస్తవశ్రేష్ఠుడు

గాంధీమహాత్ముడు క్రైస్తవ మతము నవలంబించకున్నను, ప్రపంచములో క్రైస్తవ మహాత్ముడే క్రైస్తవశ్రేష్ఠుడని, రెవరెండు బెల్లనుగారు లండనులోని వైటుఫీల్డు చర్చిలో ప్రసంగించిరి. మహాత్ముని అహింసాబద్ధ మగు ఉద్యమమును, ఇంగ్లండులో క్రైస్తవదేవాలయములన్నియు గౌరవింపవలెనని, వీరు గోరిరి. హిందూదేశమునకు వెంటనే పూర్ణ స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుట క్రైస్తవధర్మ మని, బెల్లనుగారు బోధించిరి. ప్రపంచమునందెల్ల మహాత్ముడే క్రైస్తవోత్తముడని, బెల్లనుగారు దెలుపుట బట్టి, క్రీస్తుసందేశము మహాత్ముని నడవడియందు ప్రత్యక్ష మగుచున్నదని నిష్పక్షపాతహృదయులగు మతగురువులు గుర్తించినటుల, వ్యక్తమగుచున్నది. ఇట్టి మహామహుని క్రైస్తవప్రభుత్వమువారు నిర్బంధించియుండుట శోచనీయమని బెల్లనుగారు దెలుపుచు, వారిని వెంటనే వదలివైచి రాండుటేవీలు సమావేశమునకు రప్పింపవలయు నని వీరు సూచించిరి. రాజకీయదుర్భిమానము గలవారికి దప్ప, మిగిలినవారికి మహాత్ముని చర్యలు ఉన్న తాళయములను మాత్రమే స్ఫురింపజేయుచున్నవి. బ్రిటీషురాజ్యాంగ

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కా
నాగేశ్వరరావు పంతులు
కారాగృహవాసము
నేటికి 52 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-

కోవిదులయినను, క్రీస్తు దెలిపిన సందేశః
ణలోనికి దెచ్చుటకు యత్నించుచో,
చాపిన కరమును చేపట్టి, అతనితో
ధర్మ మని గ్రహింపనేర్తురు.

పాలెస్తీన్

పాలెస్తీను నేతీరున నయినను యూమార్పుటకు, బ్రిషుప్రభుత్వమువారు నటుల, డాక్టరు పీల్పుగారు మాండేటుకమియెదట జేసిన ప్రతిపాదన దెలుపుచున్న మార్గమును సాధించుటకు వీరన్నివిధములగముల నవలంబింపదలచిరి. ప్రతికలు నిరోధిచున్నవి. ప్రజాప్రచారము నిరోధింపబడు అరబ్బులు, పీల్పుగారి పట్టుదలను కొనియెటువ సక్రమ లేదు. దౌర్జన్యరహితమార్గము రా వీరు తమ సంకల్పమును సాధింప నిశ్చయ నానారాష్ట్రసంఘమునకు వ్యక్తిత్వ మును మాండేటును మార్చి పాలెస్తీనును సంతృప్తిపధర్మ మగును.

ఇంగ్లండు : వ్యవసాయాభివృద్ధి

కన్నర్యేటిపు నాయకు లగు బాల్డువినుగా ఇంగ్లండులో వ్యవసాయాభివృద్ధికి తా మలంబించెడి మార్గమును సూచించిరి. వీరు రక్షణమార్గ నవలంబింపదలచిరి. గోదూమధరలు నిర్ణయింపనియు, విదేశపు ఆహారపదార్థములు న జేయబడుననియు, వీనిపై ఎచ్చుపన్ను బడు ననియు, బాల్డువినుగారు ఖండితముగ ఆహారపదార్థములపై గూడ పన్నులను బాల్డువినుగారు నిశ్చయించుట జూడ, నీవర్తమాన గారి సామ్రాజ్య స్థైర్య సాధింపు సిద్ధాంతమునక వీరు గూడ లొంగినటుల, విదితమగును.

కలకత్తాలో విదేశ వస్తువుల
దుకాణములవద్ద పికెటింగు

50 మంది స్త్రీ వలంటీరులును మరి పెక్కుమంది పురుషులును పికెటింగుచేయుట
కలకత్తా, జూన్ 10:— నేడు మధ్యాహ్నము బడా బజారులో చాలమంది వలంటీరులు 50 మంది స్త్రీలను పెక్కుమంది పురుషులు విదేశవస్తువుల దుకాణములవద్ద పికెటింగు చేసిరి. ఆపు డవల జేరినది ప్రజలు చేరిరి. పోలీసువారు వారిని కొట్టిరి, చాలమందికి దెబ్బలు తగిలెను ఇద్దరిని అరెస్టు చేసిరి. (క్రీ. ప్ర.)
దుకాణములు మూయబడుట
బడాబజారులో చేరిన గుంపులో కొందరు పోలీసు వారిపై రాళ్లు విసిరిరి. పోలీసువారిలో కొందరికి గాయములు తగిలెను. ప్రజలును పోలీసువారు తరిమిపెరిరి. వర్తకులు భయముచే దుకాణములను మూసివేసిరి. (ఆ. ప్ర.)

నేతవార్తలు

నైమను నివేదిక

బ్రిటిషు ప్రజలు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 10:—వార్తాపత్రికలన్నియు నైమను నివేదిక మొదటి సంపుటమునుండి అన్ని విషయములను యుగ ప్రకటించుటచే భారతసమస్య చాల చిక్కులతో కొన్నదని బ్రిటిషు ప్రజలు నేడు ఎక్కువగా గ్రహించి

సిఫార్సులకు ముందుగ మొదటిభాగమును ప్రకటించినందు ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము నిష్ప్రయోజన మున్నందు వార్తాపత్రికలు అన్నియు ఖండించుచున్నవి. అంతట ఎక్కువ వ్యాఖ్యలేదు.

గత ఆగస్టు దురంతములు జరుగకుండ ఆరబ్బుల వాయకులు వలెను. యూదులనాయకులు కొన్ని వ్యాఖ్యలను విసిరి వారిపట్ల మరింత ఎక్కువగా సమృద్ధిగా జూపవలెను. పరిపక్వ ప్రభుత్వవిధానము విమర్శించుట అవివేకము. తదుపరి అది అన్యాయముగ నుండును. పరిపక్వములో యూదులనివాస విన్నది గాని యూదుల వాఙ్మయము లేదని ప్రపంచములో నన్న యూదులందరూ గ్రహించునట్లు చేయవలెను. అనగ గ్రాండ్ డేలు ప్రభుత్వమువారు పరిపక్వములో యూదులు కాపురముండుటకు వీలగునట్లు చేయ నిశ్చయించు కొన్నారని గాని యూదుల రాజ్యస్థాపనము చేయ దలంచలేదని యూదులు గ్రహించునట్లు చేయవలెను. ముందేదో బాగా జరుగనను ఆకలేదు.

వ్యాఖ్యలు

నైమను సంతృప్తి

లండన్, జూన్ 10:—నైమనునివేదిక రెండవభాగము విడుదలవరకు ప్రభుభాగమును గూర్చి వ్యాఖ్యయొక్కట్లు భారత వ్యవహారములనుగూర్చి ప్రమాణముగ మాట్లాడగలవారు నిరాకరించుచున్నారు. రూటరుతో కమాండరు కెన్వర్థి గారిట్లు చెలిపిరి:—నైమను నివేదిక అతి ముఖ్యముగ విషయము అయితే ప్రధానముగ కన్వేషణను ఇండియాలో దాని నెవరును చదువరు. ఇక చేయవలసినపని కాండు లేబిలుసభను అక్టోబరువరకు కనిపెట్టుకొనియుండక ముందుగ ఆగస్టు మధ్యభాగమున సమావేశమగునట్లు చేయవలెను.

నైమనుగారి సంతృప్తి

నైమనుగారు రూటరుతో ఇట్లు చెలిపిరి:—వార్తాపత్రికల నైమను నివేదికను ప్రాముఖ్యముగ ప్రకటించినందులకు సంతృప్తిగానున్నది. ఈ నివేదికను రెండు భాగములుగ ప్రకటించుటకు తగిన కారణమున్నది. రెండవ భాగమున చేయబడునీఫార్సులనుగూర్చి ప్రజలు తమ యభిప్రాయములను దిగువులకును అసలు భారత సమస్య తేలికపర్థితులవారు తెలుసుకొనుట యవసరముగాన ముందుగా ప్రభుభాగమును ప్రకటించితిమి. నేనును నా సహచారులును గలనీ దీనిని తయారుచేసితిమి మేముండరము ఏకాభిప్రాయముతో దీనిని తయారు చేయుట విశేషము.

మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రిక

భారతీయులు కాశ్యపుగ ప్యపరిపాలనను అనర్హులుగారనియు పూర్తిగ ఇండియానుండి బ్రిటిషు అధికారమును తీసివేయుటకు వీలులేదనియు నైమను నివేదికవలన తెలియుచున్నదని మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రిక చెలుపుచున్నది.

సి. యఫ్. ఆర్. డూనుగారు

నైమనుకమిషను నివేదికనుగూర్చి మొత్తముగ విమర్శన చేయబాలను. 10 సంవత్సరములనుండి జరిగిన చారిత్రక విషయములు నివేదికమున పాక్షికభావముతో న, తప్పుగ ను వివరించబడినవి. వీనిని కన్వేషణం తరముగ నివేదికలో 27 పార్శ్వము జూపిరి. జలియన్వాలా బాగును గూర్చి గూడ నిజమును చెలుపలేదు. 278 పార్శ్వములో నురుకా బాగునుగూర్చి జరిగిన పోరాటములో ఆకాలము ఆశ్చర్యముగ ఎట్టి నిరోధమును జూపని పంకతిని చెలుపలేదు.

కృష్ణమీనక

నైమను నివేదికచే తొత్త విషయములు ఏమియులేవు. భారతవాతీయారుల యభిప్రాయమును తాము గైకొనలేక నైమను నివేదికను నాచునట్లున్నది. ఇంకను

క్రమాంతరపులుగ ప్యపరిపాలనము నియంపించుటల నైమను నివేదిక నూచించుచున్నది.

స్తారు పత్రిక

ఈనివేదిక బ్రిటిషు వాతీసామ్యమును గొప్పతనమును చాటుచున్నదనుచున్నది.

ఈవినింగు న్యాయపత్రిక గాంధీగారి ఆదేశము ననుసరించి లనామును విక్రయించువారలలో 10 వేలలోను ఒక్కరు గూడ కొంచెమైన భారత సమస్యను గూర్చి ఎటుగను రసకొనుటకు నమ్మ వీలులేదు. అధినివేత ప్రభుత్వ ప్రవేశముగల బ్రిటిషువారు భారతీయులను గూడ తమ దేశ పరిపాలనములో చాలవలకు అధికారమును పొందునట్లుల చేయుట ఆశ్చర్యముగ విషయ మని ఈవినింగున్యాయపత్రిక వాకొనుచున్నది.

నైమను నివేదిక ప్రభుభాగము ఎంతయో ముఖ్యమైన ప్రకటనము. పార్లమెంటుకు ఎంతయో ప్రధాన మని పత్రిక లన్నియు చాటుచున్నవి. ఈ పురుషాంతరమున ఇట్టి నివేదిక నెలుగ మనుచున్నది. తమసిఫార్సులను రెండవభాగమున ప్రకటించుటకు నైమనుకమిషను నిశ్చయించుకొనెను. భారతదేశ సమస్యనంతకు పరిశీలించి నివేదికను ప్రకటించిరిని తెలియక మానదు. సాక్ష్యసంపన్నముతో కలసి నివేదిక అంతయు 1200000 మాటలతో గూడుకొన్నది. ప్రభుభాగముంతయు నిజపరిశీతులతో గూడుకొన్నది. భారతపరిశీతులను నిజరూపమున చాటుచున్నది. నైమనుకమిషనుల యాడుపక్షముల నుండి నియమించబడిరి. 2½ సంవత్సరములు భారతసమస్యకు తమ కాలమును వినియోగించిరి. స్వయముగ పంకతులను జూచిరి. నిపుణుల యభిప్రాయములను బడసిరి. ఈయనభవముతో అందరూ ఏకాభిప్రాయముతో నివేదికను తయారుచేయగలిగిరి. దీనివలన అందరూ ఆశ్చర్యపడుచున్నారు.

టైముస్ పత్రిక

రానున్న సిఫార్సులను సవరణచేయవచ్చును లేక నిరాకరింపవచ్చును. బహిరంగసభలో స్వేచ్ఛగ చర్చించుట కవకాశము నీయవలెను. ఎంతయోత్రము అభ్యంతరమును కలుగజేయరాదు. బ్రిటిషు ఇండియా సంస్థానముల ప్రతినిధులకు స్వేచ్ఛగ అవకాశము నిచ్చి చర్చించుటకు తోడ్పడవలె ననుచున్నది.

మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రిక ఇట్లు చెలుపుచున్నది: ఇండియాలో మన సంబంధములు డొమినియను ప్రభుత్వము అనుపదము నుపయోగించినంతమాత్రాన పరిపడుననుకొనరాదు. భారతీయులలో నూటికి 90 ముండి రైతులు, వీరే పరిశీతులన్నిటికిని ముఖ్యులు. భావిభారత రాజ్యాంగనిర్మాణమును వీరి ఆశయములను గాపాడునట్లుల తయారుచేయవలెను. ఇతర తెగల వారికిగూడ స్థానముండ నట్లు చేయవలెను.

రైతులకు తరవాదులమని వీరికి తెలియనట్లుల చేయవలెను.

డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఇట్లు చెలుపుచున్నది:—డొమినియను ప్రభుత్వ విధానము ప్రకారము అభివృద్ధి గాంచుటకు కొంతకాలము పట్టునని తోచుచున్నది. ఒక కేంద్ర సామ్రాజ్యాధికారము నేర్పరచి దానికింద ఇండియాలో కొన్ని సాంఘాతిక ప్రభుత్వముల నేర్పరచవలెను. అంతియగాని సంపూర్ణాధికారములేని ఒక కేంద్ర పార్లమెంటును నెలకొల్పుట కిది అవసరము.

టైంసు ప్రభుని యభిప్రాయము

బ్రిటిషు సైన్యము నుంచగోరుట సంతోషదాయకము

లండన్, జూన్ 11:—నైమను నివేదికనుగూర్చి వ్యాఖ్యయొక్కట్లు చెలుపు ఇట్లు చెలుపుచున్నాడు:—

“నైమనుకమిషనువారు ఇండియాకు తక్షణము డొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుట కనుకూలముగ లేదని ములకనగా కనుగొనవచ్చును. ఇండియాలో బ్రిటిషు సైన్యమును ఉంచుటవ సరమని నైమనుకమిషను గ్రహించినందుల కెంతయు సంతసిం చుచున్నాడును. ప్రాంతీక పత్రిక యగు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—నైమను నివేదిక చాల ముఖ్యమైనది. ఏకగ్రీవముగ వెలువడుటచే దాని ప్రాముఖ్యత మరింత పెచ్చినది. దీనివలన విచారణ మంచి త్రికరణకుద్ధితో జరిగెనని స్పష్టమగుచున్నది. ఇండియాలో జాతి మతము కులసమస్య లుండగా స్వాతంత్ర్య భారతదేశమును నిర్మించుట? ఆ విషయమై రెండవభాగము ఏమైన తెలియవచ్చును. నైమనునివేదిక తెలిపిన దానినిజూడ భారతదేశము సామ్రాజ్యాంతరముగ నుండవలసినదే. బ్రిటిషు అధికారములో నుండవలసినదే. డొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటగూడ ఇండియాకును సామ్రాజ్యమునకును సంపూర్ణోపద్రవముతో గూడుకొనకు.

అటవీకాఫోర్డులుగా అభ్యర్థులను తయారుచేసి పని నేర్పు విషయమై ఆలోచించుట కొకసభకు అధినివేతమంత్రి ఏర్పాటుచేయును.

సానికవార్తలు

ఖద్దరుఅమ్మకము:—గోవిందప్పనాయని వీధి నెం 174 రు గృహమునందు (మజ్లీహ హాస్టలుప్రక్కయిల్లు) ఖద్దరు వస్త్రములు వివిధరకములను విక్రయింపబడుచున్నవి. ఉదయము 8 గంటలనుండి రాత్రి 8 గంటలవరకును కొట్టు తెరువబడి యుండును.

రాకపోకలు:—సర్ వి. ఎఫ్. శర్మ, బొబ్బిలిరాజా, డిల్ బి ఎఫ్. అప్పారెడ్డి పిల్లై (పరిశ్రమల డైరెక్టరు)గారు ఉదకమండలమునుండి నేడుదయమున మద్రాసు వచ్చిరి.

పి. వి. చారిగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి వాత్తెరువకేగిరి.

సయ్యదు మర్తజాసాహెబు ఎం. ఎఫ్. పి. గారు నేడుదయమున మద్రాసు విడిచి ఢిల్లీ కేగిరి.

డిల్ బి జి. వారాయణస్వామి తెట్టిగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

రాలి బి. వి. టి. కృష్ణమాచారి (బరోడా దివాను) గారు బరోడానుండి నిన్న సాయంకాలమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. గురువారమువరకు నిచ్చటకే యుండురు.

మద్రాసు కార్పొరేషనువారి ఆరోగ్యప్రచారము:—ఈ వారముందు ఉపన్యాసములు మేజరు లాంతర ప్రదర్శనముతో సహా యా క్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము జరుపబడును.

తేది	ఉపన్యాస విషయము	స్థలము
12-6-30	మహాచిక్కు	చాకలిపేట మాడల్ లెస్సు
„	క్షయరోగము	హెఫ్సుఖాను గార్డెను ఆస్పత్రి హాలు
„	కొంకిపురుగు	కచాలీశ్వర గార్డెను వీధి
18-6-30	గినివర్మ	పెరంబూర్ ఆస్పత్రి హాలు
„	మహాచిక్కు	కుట్టిపేట్రి వీధి
14-6-30	నీటిసప్తయ	పెరంబూరు ఆస్పత్రి హాలు
„	మహాచిక్కు	రత్న మండలి వీధి
„	ఈగలు	బార్లిటపును శిశుసంరక్షణాలయము
దక్షిణరేంజి—సాయంకాలం 6-80 గంటలకు		
11-6-30	నీటి సప్తయ-కొసపేట, ఎడ్వర్డుపార్కు	
„	క్షయరోగము-వెపరీ, వాడలింగ తెట్టివీధి,	

కార్పొరేషను స్కూలులు
12-6-30 నీటి సప్తయ-కొసపేట, కన్నియమ్మను కోవెలవీధి.
„ క్షయరోగము-మాశై, కార్పొరేషను స్కూలులు
18-6-30 మలేరియా మైలాపూరు, తిరువల్లూరుపేట
„ క్రిమివ్యాధులు మైలాపూరు, కొసపేట స్కూలులు
14-6-30 మలేరియా మైలాపూరు, నడుమప్పం
„ గృహనిర్మాణము మైలాపూరు, పల్లకమెనుచేరి.

నైమను కమిషను నివేదిక

ప్రత్యేకోద్యోగి నియమించబడుట
ఉదకమండలము, జూన్ 10:—నేటిదినము నైమనుకమిషను నివేదిక ప్రభుభాగము ప్రకటించబడినది. ఈ నివేదిక ప్రకటనమువల్ల ఏర్పడు సమస్యలను పరిష్కరించుటకును కొండులేబిలు సమావేశమునకు సంబంధించిన వీర్పాటులు గా వింతుటకును మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణముల కొర్యాలయ మని ఒక ప్రత్యేకపు డిపార్టుమెంటును ఏర్పరచియున్నారు. ఈ డిపార్టుమెంటునకు జి. టి. బోగ్ ఐ. సి. యస్. గారు ప్రధానాధికారిగ నియమింపబడిరి.

కేంద్రశాసనసభలు-మద్రాసు ప్రతినిధులు
రెన్మూబోర్డు సభ్యులగు సి. ఎ. సాటరుగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులుగ ప్లేటుకొన్నిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. భారతకాసన సభకు స్టాబ్బు ఐ. సి. యస్. గారు పరిశ్రమల డైరెక్టరు అప్పారెడ్డి పిల్లైగారు నియమింపబడెదరని తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వభవన వార్తలు

కింగు అండు పాట్రిడ్జిక్ పసికిచేరిన పి. డబ్ల్యు. పాట్రిడ్జి గారు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు వైస్ చాన్సలరు కె. రామునిమీనగారు, చెంగల్పట్టు జిల్లా జడ్జిగారు నేటి దినము గవర్నరుగారిని సందర్శించి మాట్లాడిరి. (స్వ. వి. తంతివార్త)

ఆంధ్రదేశము
గుంటూరులో బారిష్టరు
వేపా సుబ్రహ్మణ్యంగారు
మొన్న గువారికి శిక్షలు

బారిష్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు, కృష్ణమాచారి,
ఎ. యల్. నరసింహంగార్లకును మరి 14 మంది
వాలంటీర్లకును చెరియొక సంవత్సరము
కఠినశిక్ష విధింపబడుట

గుంటూరు, జూన్ 11:—బారిష్టరు వేపాగారిని గుం
టూరులోను, సత్తెనపల్లిలోను ఆరెస్టుయిన మరి 16 మంది వా
లంటీర్లను మంగళగిరి తీసికొనివచ్చిరి. వీరి కందరికిని మంగళ
గిరిలో పిల్ల 148 ఉల్లి 74 సెక్స్ నులక్రింద శిక్షలు విధిం
పబడినవి. బారిష్టరు వేపాగారికిని శ్రీయుతుల కృష్ణమాచారి,
ఎ. యల్. నరసింహంగార్లకును (వీరిద్దరునుష్టిడర్లు) చెరియొక
సంవత్సరము కఠిన శిక్షయును ఈ 500 ల జరిమానాయును
విధింపబడెను. జరిమానా యొకపోయినచో మరి 6 వార
ములకఠినశిక్ష ననుభవించవలెను. వీరిని మువ్వరిని (బి) తరగతిలో
చేర్చిరి. తక్కిన 14 మందికిని చెరియొక సంవత్సరము కఠినశిక్ష
ను మాత్రము విధించిరి. వీరినందరిని సీ, తరగతి ఖైదీలలోచేర్చిరి.
ఈవిధముగా సెక్స్ నుక్రింద పూర్తిశిక్ష విధింపబడినది. వాలంటీర్ల
నందరిని యొడ్లనుండి పిలిపించుటచే గుంటూరు శిబిరము వలంటీ
రులతో మరలనిండినది. (స్వ. వి.)

శ్రీయుతులు గోవిందలూరి సూర్యప్రకాశ
రావు, వెచ్చా లక్ష్మీనరసింహారావు, కొండపర్తి
పున్నయ్య, బుర్రా శివరామకృష్ణ శాస్త్రి, లక్క
రాజు శ్యామసుందర రావుగార్లకు శిక్షలు.

బందరు, జూన్ 11:—ఇందు మొదటి ముగ్గురు కడుక్కు,
ఏమిట అమ్మినందుకుగాను వారికి చెరి 10 నెలల కఠినశిక్ష విధిం
పబడినది. శ్రీయుత శివరామకృష్ణశాస్త్రిగారు 144 సెక్స్ ను
ధిక్కరించి పై వాలంటీర్లతో ఊరేగింపు జరిపిన సేరము
క్రింద ఒకయేడాది కఠినశిక్ష విధింపబడెను. శ్యామసుందర
రావుగారికి 144 ను ధిక్కరించినందుకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష
విధింపబడినది.

శ్రీయుత మోటమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి
గారి అరెస్టు

శ్రీయుత సత్యనారాయణమూర్తిగారిని పై సేరమునకే
నిన్ని సాయంకాలము ఆరెస్టుచేసి సబ్ జైలుకు గొనిపోయిరి.
(స్వ. వి.)

శ్రీయుత ఖాసా సుబ్బారావుగారికి
6 నెలల కఠిన శిక్ష

కావలి, జూన్ 10:—శ్రీయుత ఖాసా సుబ్బారావు
గారి కేసువిచారణ నేడు కావలి డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట
జరిగినది. గోపులపల్లిలో నేను ఉప్పు వీరితిని అని సుబ్బారావు
గారు సేరము నొప్పుకొనిరి.

ప్రాసెక్యూషన్ తరపున సాక్షు లెవ్వరును లేరు.
మేజిస్ట్రేటు ఆయనకు 5 నెలల కఠిన శిక్షను ఈ 500 ల
జరిమానాయును విధించెను. జరిమానా చెల్లించక పోయినచో
మరియొక నెల ఖైదులో నుండవలెను.

“నాపై మోపిన సేరమును కేసు వింటిని. మీరు శిక్ష
విధించుట నాకెట్లమే. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము వారి కాసనము
లను నే నంగీకరింపను. నేను దీనిమీదను సంతకముచేయను” అని
సుబ్బారావుగారు స్టేటుమెంటులో చెప్పిరి.

మిమ్మల్ని యేమియని అడుగగా స్వాతంత్ర్యమునకై
ప్రచారము చేయుటయు, కాసనధిక్కారమును బోధించుటయు,
వని వారు సమాధానము చెప్పిరి. (అ. వి.)

కాకినాడలో 144 సెక్స్ ను ప్రయోగించుట

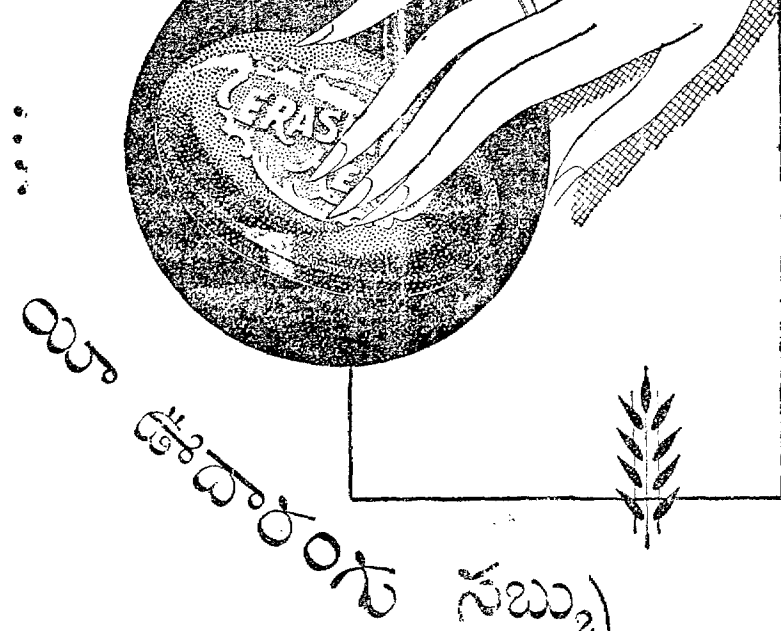
కాకినాడ, జూన్ 10:—ఉత్సవములు సభలు మొద
లై సహన నిషేధించును సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు
144 సెక్స్ ను ప్రయోగించిరి. నేడు మొదలుకొని రెండునెలల
వరకును ఈఆర్డరు అమలులో నుండును.

వాలంటీర్లకు ఆతిథ్యమివ్వకూడదని సత్తెనపల్లి యజమా
నులకు నోటీసు లందజేయబడినవి. (ప్రీ. ప్రె.)

శ్రీయుత కె. గోపాలకృష్ణయ్య గారికి శిక్ష

బందరు, జూన్ 10:—బందరు సత్తెనపల్లి శిబిరము
నకు మేనేజరుయిన శ్రీయుత కె. గోపాలకృష్ణయ్య గారిని
నిన్ని ఆరెస్టుచేసి 157 సెక్స్ నుక్రింద వాలంటీర్లకు ఆతిథ్యమిచ్చి
నందుకుగాను 6 నెలల కఠిన శిక్షయును ఈ 500 జరిమానా
యును విధించిరి. జరిమానా చెల్లించకపోయినచో మరి 4 నెలల
ఖైదు ననుభవించవలెను. (అ. ప్రె.)

అందము నివ్వగలిగిన నబ్బులతో
మీకు
కావలసి
నది

చర్మమును సంరక్షించుటకు (పతి
నిత్యమును సబ్బును ఉద్దుకొనుచుండ
వలయునని సౌందర్యవంతులు చెప్పి
యున్నారు. పీర్ లెస్ ఎరాస్మిక్
-నవీనపద్ధతులపై తయారుచేయబడి
నది. మీముఖముపై నువాసనతో

PEERLESS
ERASMIC
Soap

ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND

X-EP 54-193

రాజమహేంద్రవరములో
144 సెక్స్ ను ప్రయోగము

శ్రీయుతులు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తి
బారిష్టరు కందుల వీరరాఘవస్వామి, అరవ
ఆదినారాయణ, పందిరి మల్లికార్జునరావు, డాక్టరు
శివరాజు రామారావు, రంధి ఆప్పలస్వామి
గార్లకు నోటీసులు

రాజమహేంద్రవరం, జూన్ 11:—కాసనధిక్కారోద్య
మముసందర్భమున నలుగురికంటె యెక్కువమంది యెక్కుడను
సమావేశము కాగూడదనియు, ఊరేగింపులను ఉత్సవములను
సభలను జరుగకూడదనియు తూర్పు గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రే
టు గారు 144 సెక్స్ నుక్రింద ఆర్డరును ప్రయోగించిరి. అట్టిసభ
లు సమావేశములు మున్నగు వి కాసనములకు విధేయులై యుం
డు ప్రజలకు ఆగ్రహము గల్గించుచున్నవనియు ప్రజలలో కాం
తికి భంగము కల్గించుననియు అందులో వ్రాయబడినది.

ఈ ఆర్డరు రాజమహేంద్రవరమునకును దానికి చుట్టు
పట్టు 7 మైళ్లదూరములోపు గల ప్రదేశములకును 10 వ తేదీ
మొదలు 2 నెలలవరకు వర్తించును.

రాజమహేంద్రవరములో డాక్టరు గురుమూర్తిగారు
మున్నగు పై ఆరుగురికిని నోటీసు లందజేయబడినవి.

గతరాత్రి బెజవాడనుండి 500 మంది రిజర్వుపోలీసువారు
ఇచ్చటికి వచ్చిరి. వారందరును గోదావరి ప్రేమనవ్వును సబ్
కోర్టులో నున్నారు. (స్వ. వి.)

బందరు వాలంటీర్ల కేసు విచారణ

బందరు, జూన్ 10:—శ్రీయుత పోలిరాజు కృష్ణ
రావుగారి నాయకత్వము గల మొదటి వాలంటీర్లదళమువారి
కేసు విచారణ నేడుగూడ జరిగినది. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు
కృష్ణమూర్తి నాయకుడు, పాడే కాన్స్టేబులు ఆజయ్యగార్లను
శ్రీయుతులు సీ. వి. రామచారి, మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య
గార్ల క్రానుపరీక్ష చేసిరి. మద్దాయాలతువున సాక్ష్యము
దీసికొనుటకై కేసు కేపటికి వాయిదా వేయబడినది. (స్వ. వి.)

శ్రీయుతులు వడలి జోగయ్యశాస్త్రి, వెంకటి
సదాశివబ్రహ్మం, మద్దాల సత్యనారాయణగార్లకు
శిక్షలు.

తుని, జూన్ 10:—పైవారిని ముగ్గురిని ఈ ఉదయం
ఉల్లి 74 సెక్స్ నుక్రింద ఆరెస్టుచేసిరి. తూర్పు గోదావరిజిల్లా
సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు వారికి చెరి 6 నెలల కఠినశిక్ష
విధించిరి. ఈ సాయంకాలము వారిని మువ్వరిని రాజమహేం
ద్రవరం తీసికొనిపోయిరి. (స్వ. వి.)

శ్రీయుతులు డాక్టర్ కనుపర్తి నారాయణరావు,
పినుపాటి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగార్లకు శిక్షలు

అన్నవల్లిలో నివాసులగు శ్రీయుత కనుపర్తి నారా
యణ రావుగారిని నిన్ని వారియొంటిపద్ద ఆరెస్టుచేసిరి. ఒంగోలు
లో కేసు విచారణజరిగినది. పీ. కో. 15. యొక్రింద వారికి
6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. వారిని (బి) తరగతిలోచేర్చి
రి. కరవది గ్రామవాసులగు శ్రీయుత పినుపాటి సుబ్రహ్మణ్య
శాస్త్రిగారికిగూడ 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. ఈయన
ను (సి) తరగతిలో చేర్చిరి.

కరవది వలంటీర్లకు శిక్షలు

కాటియవరకమును ప్రతిష్ఠించినందుకుగాను కరవదిలో
ఆరెస్టుచేయబడిన 8 మంది వలంటీర్లకును శిక్షలు విధింపబడె
ను. ఈ శిక్షలు 6 నెలలు మొదలుకొని 6 నెలలవరకును గలవు.
వాలంటీర్లను ఆదరింపకూడదని ప్రభుత్వమువారు

భయపెట్టుట

ఒంగోలులో నున్న 15 మంది వాలంటీర్లకు భోజనప
సతులు కల్పించినందుకై విర్రకులను ఇచ్చట అధికారులు భయ
పెట్టిరి. దీనిమూలముగ వలంటీర్లు ఒక దేవాలయములో బసచే
యుచున్నారని ఒంగోలుప్రజలలో ప్రోత్సాహము గల్గించుట
కై వాలంటీర్ల నిరాహారదీక్ష నవలంబించుచున్నారని తెలియ
చున్నది. (స్వ. వి.)

బొంబాయి, జూన్ 10:—రెండు దినములనుండి హేళు
ములుపట్టి నేటి దినము బొంబాయిలో మంచి వాన
పడినది. (అ. ప్రె.)

మొత్తము 942 మంది
అరెస్టు చేయబడిరి.

అమృతసరు మండలమున 258 మందిని,
హూరు మండలమున 118 గురిని అరెస్టుచేయుట
లాహూరు, జూన్ 10:—మే నెల 31 వ తేదీవరకు 500
బు రాష్ట్రమునందు 942 మంది అరెస్టుచేయబడి ఖైదీయ
కిరి. అమృతసరు జిల్లాలో 258 మందిని లాహూరుజిల్లాలో
8 గురిని కెక్కినవల్ల 571 మందిని మొత్తము 942
ందిని 124 ఏ క్రిందను పోలీసువల్లము క్రిందను అరెస్టుచేసిరి
ప్రీయ సత్యాగ్రహ సంఘమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్ర.)

గుంటూరు దేశాభిమాని
ముద్రాలయమునకు ధరావతు

1000 రూపాయలు ధరావతుకోరుట

గుంటూరు, జూన్ 11:—గుంటూరులో దేశాభిమాని
ముద్రాలయమున (పెను అర్థి సెన్సక్రింగు రాదగినవియ
యు ముద్రింపబడినందులకు 1000 రూపాయలు ధరావతు
ట్టవలెనని ముద్రాలయమునానికి నోటిసు పంపబడెను. (సి.వి.)

శ్రీయుతులు వేమూరు లక్ష్మయ్య ఉదయగిరి
అనంతాచార్య పెండె పెంకట్రాయులుగార్లకు
శిక్షలు

నెల్లూరు, జూన్ 11:—148, 74 సెక్స్ నక్రింగ శ్రీయు
గ్యయ్యగారికి 5 నెలల కఠిన శిక్షయును 50 ల జరిమానా
యును విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించకపోయినచో మరియొక
నెల విడికెరు ననుభవించవలెను.

అనంతాచార్యగారు వాలంటీర్లుకు బస యిచ్చినందుకు
గాన 5 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

పెంకట్రాయులుగారికి కానలి డిప్రెస్సెట్ మేజిస్ట్రేటుచే ఒక
యేదాది కఠినశిక్షవిధింపబడెను. పెంకట్రాయులుగారు ఆఖరి
భారత పద్మశాలి సంఘమున కధ్యక్షుడు.

తాటిమట్టలు సరికినందుకు అరెస్టులు

నెల్లూరు తాలూకా లేబూరు గ్రామవాసులకు 15 మం
దిని తాటిమట్టలు సరికినందుకుగాను అరెస్టుచేసిరి. (ప్ర. వి.)

తూర్పాప్రి కానుండి సత్యాగ్రహ
వాంటిరులు

జూలై 5 వ తారీఖున మన దేశమునకు వచ్చెదరు
బొంబాయి, జూన్ 9:—తూర్పాప్రికా ఇండియను
కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ఈశ్వరదాస్ గారి నాయకత్వము క్రిం
దను 25 గురు వాలంటీర్లు ఇండియాకు పంపవలయునని కాం
గ్రెసువారు నిర్ణయించిరియు వాలంటీర్లు యీ నెల 27 వ తా
రీఖునాడు ఆఫ్రికాలో బయలుదేరి జూలై 5 వ తారీఖునా
టికి బొంబాయి చేరదనియు వీరు సత్యాగ్రహోద్యమమునందు
కేరదరనియు బొంబాయి క్రానికల్ పత్రిక నయిరోబీ వితే
ఖరి డెలుపుచున్నాడు. (ప్రీ. ప్ర.)

ఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్
నోటిసు

మెసర్సు నేపరు కోదండరామయ్య అండ్ బ్రదర్స్, డ్రు,
ఇండియన్ బ్యాంక్ గుంటూరు బ్రాంచినివద్ద అప్పటినుకొన్న
బాపతు సామ్యువారికి రిజిస్టరు నోటిసులు యివ్వబడినను,
వారు చెల్లించనందున యీక్రింద వివరింపబడినటువంటిన్నీ
బ్యాంకింగ్ కి తనకూ వుండబడినటువంటిన్నీ సరుకులు 1930
సంవత్సరం 18 వ జూన్ తేదీన ఉదయం 8 గంటలకు సదరు
సరుకులు స్టోరుచెట్టబడిన గోడవునలకద్ద బహిరంగపు కేలం జ
రుపబడును.

1. గుంటూరు ప్యాక్టరీ వాడ్లలో సాదాగర్ అబ్దుల్ జ
లీల్ సాహెబు కొలిపర కోటయ్యగార్ల ప్యాక్టరీలోయన్న
మునిసిపల్ నెం 18/194 తాలూకు షూమరు 200 (రెండువంద
లు) పుట్టు ప్రత్తిగజలు.

2. ....డిల్...లోవున్న మునిసిపల్ నెం 18/188
తాలూకు షూమరు 240 (రెండువందలనలై) పుట్టు ప్రత్తి
గింజలు.

3. ....డిల్...లోవున్న మునిసిపల్ నెం 18/193
తాలూకు షూమరు 170 (నూటదొప్పది) పుట్టు గింజు
తీయనిప్రత్తి.

కేలంవరకులు గుంటూరు బ్రాంచి కేలంబడిగిని అడిగి
లెంబడిగివచ్చును.

స్వామిస్వామివారు

చెన్నపురి సత్యాగ్రహాలు

(10)

మువ్వరు అరెస్టుచేయబడుట

శ్రీ ఆర్. పి. అయ్యగారి వాఙ్మూలము

నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు నై నాబజారు గోడ్డు
నడ్ల అక్రమ సమావేశముగ నేర్పడి పోలీసు ఉద్యోగులచే ఉత్త
రవుచేయబడియును చెదరిపోకుండ నిరాకరించిరను నేరముపై
శ్రీయుతులు ఆర్. పి. అయ్యర్, 2. యస్. శాగరాజ
య్యర్, 3. ఆర్. పి. రామస్వామిగార్లు మువ్వరు సత్యాగ్ర
హాలున్న, ప్రేక్షకులం దొకరును, సత్యాగ్రహోద్యమమునకు
చేరని కానురాజు కెట్టి యను వెన్ని అను దొక
దారు లొకరును అరెస్టు చేయబడి నేడు
జూలై 10 వ పోలీసుకోర్టునందు రా. బ. వి. శ్రీహరిరావు
నాయుడుగారిచే విచారింపబడిరి.

ముద్దయలు నల్లయరు అక్రమ సమావేశమున నేర్పడినం
దున సాక్షులు విట్టిగారిచే ఉత్తరపు చేయబడియును చెదరిపో
నందులకు వి. పి. సి. 151 వ శక్తునుక్రింద దండనార్థులని
మేజిస్ట్రేటుగారు నేరమును చదివి వినుపించి నేరము సంగీకరింతు
రాయని మొదటిముద్రయు నడిగిరి.

శ్రీ ఆర్. పి. అయ్యగారు:—తాము ప్రతివాదము
ను పెట్టుకొన దలంపవన్నను కొలదివిషయములు మాత్రము
చెప్పవలసివచ్చెను, సత్యమును బహిర్గతము గావించుట తమ
ధర్మమైనందున అట్లు చేయుచున్నామని పలికిరి.

ఆర్. పి. అయ్యగారు రిట్లు నడిపిరి:—“వై. యం.
సి.పి.” భవనమునందుండి మేము ఉత్సవముతో బయలుదేరి పశ్చి
ముముగ నడచి నెల్లితిమి. మేముకొనసాగుచుండగా తొడ్డు ప్ర
క్కలవేయుండి, రాకపోకల కెట్టి అభ్యంతరమును కలుగజేయ
కుండగనే పన్నయప్పకళాశాలవరకు నెల్లితిమి. అనట నొకసా
క్షులు ఉండెను. కాని ఆతడు మమ్ములను మందలించలేదు. కొం
చె మానులకేగినపిదప యిరువురు మన ఘోషము మామూలు ఉడుపు
లను ధరించి ఆవేశముతో నావద్ద కరుదెంచి, నన్ను పోలీసుస్టే
షనుకు లావలసినదిగ కోరిరి. వారిరువురలో నొకరు కత్తినిబ
యిటికితీసి ఘోషించుచు ప్రజలనొకాక నన్ను గూడ బెడరించెను.
ఎవ్వరుగాని మాకు ముందుగ హెచ్చరిక గావించియుండలేదు.
హెచ్చరిక జేసియున్నచో మేము చెదరిపోయెడి వారమా కా
దో ఆచక్షులు వేరు. కాని ముందుగ మాకు హెచ్చరికగాని,
అవకాశముగాని ఒసంగబడి యుండలేదు. అహింసాపాట బడుడ
నగుటచే నేను నిరోధించక వారు చెప్పిన చొప్పున పోలీసుస్టే
షనునకై కరిగితిని. అనట నామిత్రులు శ్రీ నాగరాజయ్య,
రామసామిగార్లు పోలీసువారిచే తీవ్రముగ బాధింపబడుచుండిరి.
పిమ్మటనే సాక్షులు విట్టిగారవరకు కరుదెంచిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—కావున మీరు నేరము సంగీక
రించుటలేదు.

శ్రీ ఆర్. పి. అయ్యగారు:—ఆ విషయము యి
కొలది మాటలు చెప్ప దలచి నాను. చట్టసమ్మతముగ అరెస్టు చేయబడలేదనియే నావాదన. నేరము
విషయమై నేను దోషినిగాని, నిర్దోషినిగాని నాదించుటకు
బూనను. సర్వభూతములకును సర్వ ప్రపంచమునకు వర్తించు
చట్టము, మానవ చట్టము. మహాత్మాగాంధీప్రబోధిత చట్టము
ననుసరించి నేను నిర్దోషిని. మీ చట్టపు సాంకేతికములచే
నేను దోషిని కావచ్చును, 144 వ సెక్షను క్రింద గావించబడిన
యుత్తరపు వాక్యాన్నితంత్రము, స్వచ్ఛంద కర్మాచరణములకు
భంగకరము నొచుచున్నాను.

రెండు మార్గములు

“1922 సం॥ మార్చి నెల 12 వ తేది గాంధీమహాత్ముడు
తన విచారణయందు విచారణాధికారియగు న్యాయమూర్తికి
రెండు మార్గముల నూచించెను. ఆ రెండు మార్గములకే తమకు
ను నే నూచించుచున్నాను. ఒకటి “నాకు కఠినతమమును,
అత్యుగ్రమగుశిక్షను విధింపును, లేదా (2) తమకు తమ పదవిని
త్యజించి మాతో జేరుడు” అనిరి.

రెండు మూడుమాద్యములు విచారణయందు పాల్గొన
నిరాకరించిరి.

నాల్గవముద్రయు కామరాజుకెట్టి తాను సత్యాగ్రహిని
కాననియు, తనవనిపై బోవుచుండ తిక్కిన మాద్యములతోబాటు
తన్ను గూడ అరెస్టు చేసెననియు పలికిరి. ఇకముం దట్లు
చేయ మనికాడ పలికిరి.

పిదప సాక్షులు విట్టిగారు సాక్ష్యమొసంగుచు తాము
వి. పోలీసు స్టేషనుకు సంబంధించి యుంటిమియు, నిన్నటి

దినము నై నాబజారుగోడ్డునందు తాము ద్యూట్పై నుంటి
మనియు ప్యాసినుకార్ను రునుండి మలయపెరుమాల్ బిధివరకును
తాము ద్యూట్పై నుండవలసిన ప్రదేశ మనియు, మొదటి ము
వ్వురు ముద్దయలుగ నున్న సాయంత్రము 5 గంటలకు వై. యం
సి. పి. భవనమున కెదురుగ రెండు మూడువందల ప్రజలసమూ
హములో జేరియుండి రనియు, మొదటి ముద్దయ “మహాత్మా
గాంధీకి జై” యూ ను య న్ బా కు ను పడగొట్టెడు.
క్రిటి షు వ స్తు పు ల బ హి మ గ్గ
రింపు”డనచు ఆరచుచుండె ననియు, పిదప ప్రజాసమూహము
వెంట నడచుచుండగా ఈమవ్వురును పశ్చిముముగా చలకు
పెరుమాల్ బిధివరకును వెడలి రనియు, అచటగూడ మరల
మొదటి ముద్దయ మైనిధముగ కేకలిడచు ప్రజలను భయతో
జేరవలసినదిగ ఉద్బోధించెననియు, పిదప వలంటీరులు ప్లవర్
బజారు పోలీసుస్టేషనువైపు వెడలిరనియు, తాముగూడ వారిని
వెంటచించి నెల్లితి మనియు, పోలీసుస్టేషను కెదురుగ వారు
నిలిచినపుడు మూడు నాలుగువందలప్రజ లందరినియు, వారు
గందరగోళము కలుగజేయుచుండిరనియు, అచట తాము వీరిని
వెడలిపొండని ఉత్తరపు చేసితి మనియు తెల్పిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—అది మీద్యూట్టికి చేరిన ప్రదేశము
లోనిదేనా?

సాక్షి:—కారు.

ప్రా. ఇన్ స్పెక్టర్ గారు:—ఏస్టేషనుకు చెందియున్న
సాక్షులునకై నను 4 వ సెక్షను (బి) ననుసరించి పోలీసు స్టేషను
అధికారమునందున్న ఏయద్యోగియైనను అరెస్టు చేయవచ్చు నని
పలికిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు.అట్లుతన ఫలూనిస్టేషనుకు సంబంధించిన
పోలీసు ఉద్యోగి యని చెప్పటలో న్యాయశాస్త్రవిషయిక
మగు అర్ మేమి?

ప్రా. ఇ:—అది మామూలువిధులను నిర్వర్తించుటకే.

సాక్షులు విట్టి:—అంతట నేను వారిని చెదరిపోవలసిన
దిగ ఉత్తరపు జేసితిని. కాని వారు అట్లు చేయ నిరాకరించిరి.

మేజ:—4 వ ముద్దయివిషయ మేమి?

సాక్షులు:—నాకు తెలియదు. వారు ప్రజాసమూహము
ములో నుండిరి.

మేజ:—ప్రజ లందరను వెడలిపోగడగనా మీ యుత్త
రవు?

సాక్షి:—ఔను.

మేజ:—అట్లు చెప్పనేమి? నేనా మీరా సాక్ష్యము
నొసంగునది?

మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దయలతో“సాక్షి నేడైన ప్రశ్నింతురాలి
యని యడిగిరి

శ్రీ ఆర్. పి. అయ్యగారు ఇట్లు ప్రశ్నించిరి.

ప్రశ్న:—ప్రసంగము అనగా సాక్షియొక్క అభిప్రాయ
మేమి?

సాక్షి:—“మహాత్మా గాంధీకి జై” విదేశనస్త్రముల
బహిష్కరింపుడు. యూనియన్ బాకును పడగొట్టుడు. మాతో
జేరుడు. అని బోధించుటయే.

ఆర్. పి. అయ్యగారు:—విదేశనస్త్రముల బహిష్కరణ
కార్యక్రమము. స్త్రీలకు నియోగింపబడినది. యూనియను బా
కును పడగొట్టుడు. దేశీయపతాకము నుద్ధరింపుడని చెప్పినది
యథార్థమే.

ప్రశ్న:—మమ్ములను వెడలిపోవలసినదిగ ఉత్తరపు
ఇచ్చిన దెవరు?

సాక్షి:—స్థనర్ బజారు పోలీసు స్టేషను కెదురుగా.

శ్రీ ఆర్. పి. అయ్యగారు:—మీరు మమ్ములను అరెస్టుచేయ
లేదు. ఇరువురు మనుజులెవరో మమ్ము పోలీసుస్టేషనువరకును
కొంపోయిరి. పిదపనే సాక్షులు వచ్చెను. నేను డిఫెన్సుపెట్టు
కొన దలచుటలేదు. విచారణయందు పాల్గొనుటకును గాదు.
కాని సత్యమును ప్రకటించుటమాత్రము నా ధర్మము.

మేజ:—మీకు డిఫెన్సుసాక్షులు గలరా?

ఆర్. పి. అయ్యగారు:—మహాత్మా గాంధీయే మాకు
సాక్షి.

మేజిస్ట్రేటుగారు పిదప సాక్షులు అచట ఉత్తరపు
జేయుటకు తన ద్యూట్టికి వెలువలనున్న ప్రదేశముపై ఆట్టి అధి
కారమును చూపించుటకు గల హక్కు నివయమై స్పృహికర
మగు వాదన గావించబడినచేకాని కేసు నిరారణ గాదనియు
అందుచే మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు విచారణ నిలుపు
చున్నామనిరి.

ఇంతట విచారణ 3 గంటలకు వాయిదా వేయబడెను.

6 మాసముల కఠినశిక్ష

మధ్యాహ్నము సత్యాగ్రహాల కేసు మరల విచారింప
బడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు 1, 2, 3 ముద్దయలను దోషులుగ
నెంచి ఒక్కొక్కరికి 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

నాలవముద్రయు విచారణను తెలిపినందున మందలించుటతో
వదలివేసిరి. నాలవముద్రయు సత్యాగ్రహి కానని తెల్పెను.

పల్నాడు తాలూకా ప్రచారదళము

(స్వకీయవిలేఖరి)

- 1. వెల్లంకి సుబ్బారావు చౌదరిగారు (సభపతి)
2. అల్లంనేని వెంకటేశ్వర్లుగారు
3. గుండవరపు శ్రీరామయ్యగారు
4. వడ్డూరి ఆంజనేయయ్యగారు
5. పాములపాటి సుబ్బయ్యగారు
6. దుగ్గరాజు రఘుపతిరావుగారు
7. నూరికి కొటయ్యగారు
8. తోలు వెంకట్రామయ్యగారు
9. కన్నెగంటి రాఘవయ్యగారు
10. యండ్లూరి లక్ష్మయ్యగారు
11. వాసిరెడ్డి పట్టాభిరామయ్యగారు
12. దావులూరి రత్నయ్యగారు
13. సత్రా చలమయ్యగారు
14. పరుమారు రామకృష్ణయ్యగారు
15. పొన్నాడ శ్రీరామచంద్రరావుగారు.

వీరు 28-5-30 తేదీన ఉదయము మాచెర్ల రైలులో బయలుదేరి పిడుగురాళ్ళ చేరిన నగరసంకీర్తన చేసి గ్రామ ప్రత్యేకంలో బహిరంగసభ జరిపి ప్రస్తుతపరిస్థితుల విపులముగా చెబుతున్న ప్రజల కర్తవ్యమును, నూదించిరి. అంతట గ్రామ పెద్దలు ఏర్పాటు చేయబడిన సభకు గ్రహించి సాయంత్రం బ్రాహ్మీపల్లె చేరిరి.

బ్రాహ్మీపల్లె

బ్రాహ్మీపల్లెలోను, సమీప గ్రామము కామేపల్లి లోను నగర సంకీర్తన మొనర్చి, రెండు గ్రామముల ప్రజలకు కలిసి బ్రాహ్మీపల్లెలోనే బహిరంగసభ గావించి యం దుప సభించిరి. గ్రామ ముకాసముగారు నలనమన్నను గ్రామ వాసులు భోజనాదివసతుల సేర్పాటు చేసిరి. రాత్రి ఆవుటనే విశ్రమించిరి.

దాచేపల్లి

ఉదయమున బయలుదేరి కాల్వడకను 10 మైళ్లదూర ముననున్న గ్రామము చేరిరి. నగరసంకీర్తన వానంతరం బహిరంగ సభలో నుపసభించి ఖద్దరు మద్యపాననిషేధప్రాముఖ్య మును తెలియజెప్పిరి. సదరు గ్రామవాసులు ఒసంగిన ఆతిథ్య మును గైకొని సాయంత్రము గురికాలకు బయలుదేరిరి.

గురికాల

7 1/2 గంటలకు చేరి జాతీయగీతములు పాడును నగరసంకీర్తనచేసి ఒకసభ గావించిరి. అంతట కొందరు త్రానబోతులు అల్లరిచేరు ప్రారంభించుటచే సభను చాలించిరి. ఆరాత్రియే శెంట్రించుట చేరిరి.

శెంట్రించుట

ఉదయము నగరసంకీర్తన మొనరించి బహిరంగసభ జరిపిరి. పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు కూడ సభకు హాజరయిరి. ఆ సభలో ఆ గ్రామవాస్తవ్యులను శ్రీయుత తిరువగరి వెంకట సర్వసమూరిగారు పాదుతరపున గురికాలలో జరిగిన దౌర్జన్య మును ఖండించుచు శాంతిపై నిగులకు తమసానుభూతిని వెల్ల

దించిరి. గ్రామవైశ్యవముఖులు కొందరు భోజనాదివసతుల సేర్పాటుచేసిరి. అక్కడ సత్యాగ్రహనిధికి కొంత సాయము వసూలుచేసిరి.

కంభంపాడు

సాయంత్రం 7 గంటలకు చేరి నగరసంకీర్తన వానంతరము బహిరంగసభలో మద్యపాననిషేధము, ఖద్దరుధారణము ఇత్యాది నిషేధములగురించి ఉపసభించిరి. ఇంటి కొక్కచొప్పున భోజనము పెట్టిరి. రాత్రి అక్కడనే గడిపిరి. రాత్రి 11 1/2 గంటలకు గ్రామముననుగూరు వచ్చి సత్యాగ్రహము లేపి గ్రామ మునుండి వెడలిపోవలసిందిగా సెలవిచ్చిరి. కాని సత్యాగ్రహము చలించలేదు. వారు విడుదలచెంది తిరిగివెళ్లిరి.

మాచెర్ల

ఉదయము 7 గంటలకు చేరి నగరసంకీర్తన చేసి సభ గావించి పిమ్మట గ్రామ పాకలచే నొసగబడిన ఆతిథ్యమును గ్రహించి కొంత సాయము సత్యాగ్రహనిధికి వసూలు చేసిరి.

కళ్ళగంట

ఉదయం 7 గంటలకు చేరి నగరసంకీర్తన జాతీయగీత ములతో పాడుచు చేసి బహిరంగసభలో నుపసభించి యింటి కొక్కచొప్పున వారిచ్చిన ఆతిథ్యమును గైకొనిరి.

శ్రీ గిరిపాడు

సాయంత్రము 6 గంటలకు చేరి గ్రామసంకీర్తన చేసి పోలీసుస్టేషన్ ఎదుట ఖాళీసలములో సభ జరిపిరి. ప్రజలు ప్రశంసకులై ప్రస్తుతపరిస్థితుల గురించి నొట్టాడిన సంగతు లన్నియు వినిరి. ఇంటి కొక్కచొప్పున ఆతిథ్య మొసంగిరి.

ముటుకూరు

ఉదయం ముటుకూరుచేరిరి. గ్రామవాసులిచ్చిన ఆతిథ్య మునుగొని సాయంత్రము 2 గంటలకు నగరసంకీర్తన చేసి సభలో నుపసభించిరి.

దుర్గి

వెంటనే బయలుదేరి దుర్గి చేరి నగరసంకీర్తన వానంతరము 7 గంటలకు సభ జరిపిరి. ఇంటి కొక్కచొప్పున ఆతిథ్యము నొసంగిరి.

నంస్పరావుపేట

మరునాడుదురుకు మోటారుగారు బయలుదేరి నంస్పరావుపేట చేరి శ్రీ నడిపండ్ల దక్షిణామూర్తిగారిచ్చిన ఆతిథ్యము నందుకొనిరి. సాయంత్రం నగరసంకీర్తన మొనర్చి శ్రీ నడిపండ్ల దక్షిణామూర్తిగారి ఆధిపత్యమున నొక బహిరంగ సభ జరిపిరి. సభ జనుప్రచురముగా జరిగెను.

రెంటి విలాసము "ఉమ్మడియూరీ" నవీనము, నవనాగరికము, నవలావజ్ఞము, ఆకర్షణ. ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కావలి

(స్వకీయ విలేఖరి)

వెండ్రు వెంకట్రామయ్యగారి అరెస్టు—శిక్ష

జూను 9:—ఆఖిలభారత పద్మశాలి యువజన సంఘా ధ్యక్షుడు వీరాలవాస్తవ్యులు అను శ్రీయుత వెండ్రు వెంకట్రా మయ్యగారికి నిన్నటివికం శ్రీ శ్రీ 108 శ్లెస్సుక్రింద అరెస్టు వారంటు కంపబడి ఆయనను రిమాండులో నుంచెరి. ఈదినం కావలివిజిల్ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును విచారించిరి. ప్రాసిక్యూషన్ తరపున పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు యద్దరమ హెడ్ కాన్ స్టేబులును విచారించబడిరి. ముద్దాయిశాస్త్ర్యమును విచా రించుకొనుటకు గాని విచారణలో పాల్గొనటకు గాని నిరాక రించెను. మేజిస్ట్రేటుగారు అప్పజే తీర్పునుచెప్పుచు ముద్రయుకి ఒకసంవత్సరం విడిచెదనునది. క్లాసును విడిచిరి. పురమంతయు పుత్రాచారాచిత్రై యున్నాడు.

తణుకు

సాగి సుబ్బరాజుగారిని మరి ఆరుగురు

వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

8-6-30 తేదీన మాతాలూకా నాయకులున్ను సుప్ర సిద్ధ దేశభక్తులున్ను అను సాగి సుబ్బరాజుగారిని భీమవరము ప్లాటుఫారమునంద 108 క్రింద అరెస్టుచేసి మోటారుమీద తణుకు మీదుగా మార్చెరు తీసుకొనివెళ్లిరి. వెంటనే కలెక్టరుగారు విచారణచేసి వారికి ఒకసంవత్సరం విడిచెదరు (విన్యాసు) విధిం చిరి. ఆమితోత్సాహముతో సుబ్బరాజుగారు శ్రీ కృష్ణజన్మ స్థానముకు దయచేసిరి.

6-6-30 తేదీన నందూరి గోపాలకృష్ణమూర్తి, వేగేన్నీ రామకృష్ణరాజు, గొల్ల మూర్తివారాయణగార్లనున్ను, 8-6-30 తేదీన నల్లపరాజు బంగారురాజు, ముదుమూరి కనక రాజు, మామెట్లపల్లి సోమయాజులుగార్లనున్ను తాటిగెలు నరికినందున 426 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. తణుకు సముమేజిస్ట్రేటు గారు మొదటి బ్యాచికి చెరి మూడునెలల కఠినశిక్షయున్ను రెండవ బ్యాచికి మూడుమాసములన్నర కఠినశిక్షయున్ను విధించిరి. బహుశ తాసాముతో రాజమండ్రి వెళ్లిరి. మాతా లూకాలో యంతవరకు 15 మాందిని రాజకీయ వైదీలుగా శిక్షించిరి. (ఒక విలేఖరి)

Table with 4 columns: వినియోగము, స్తంభములు, వినియోగము, స్తంభములు. It lists various items and their quantities, such as 'ధాతువృద్ధిమాత్రం బలగర్ధవి', '25 మాత్రము దుప్ప 2', 'ప్రవృత్తరసానునటి', etc.

ధర్మ సత్యాగ్రహము

బొంబాయిలో ఒక వలంటీరు మృతి నొందుట

రేపు శవమును ఊరేగింపుతో శ్మశానమునకు గొనిపోవలయుట

బొంబాయి, జూన్ 9:—ధర్మ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకు వల్లిపాల్లె (బొంబాయి) నుండి వెళ్ళిన ఖానా వాస్తవ్యుడగు ఖోపాపాల్లా అనువలంటీరు ధర్మ సత్యాగ్రహమున పాల్గొని మృతిచెందెను. అతనిని బొంబాయి తీసుకొనివచ్చి నాయరు వైద్యశాలలోనుంచిరి. అతడు నేడు రాత్రి అచట చనిపోయెను. రేపు అతని శవమును గొప్ప ఊరేగింపుతో శ్మశానమునకు గొనిపోవుటకు వల్లిపాల్లె వలంటీరులు యీర్ష్యా చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

తొమ్మిది మణిబెను పతేలుగారు ధర్మసత్యాగ్రహమున బొంబాయిలో ఉపన్యసించుట

బొంబాయి, జూన్ 9:—కేదురాత్రి బొంబాయిలో ఎన్.పి.సేతు మైదానమునందు జరిగిన గొప్ప బహిరంగసభలో ధర్మసత్యాగ్రహమును గూర్చి సర్దారు వల్లభాయిగారి కుమార్తె శ్రీమతి మణిబెనుగారు ఉపన్యసించిరి. అచటి వలంటీరులు పడినకష్టములను పూర్తిగా వివరించి వారిని చాల ప్రశంసించిరి. “ధర్మ సత్యాగ్రహమున ఉపన్యసించుట నుండి మేము మొకచిటికెడ ఉపన్యసించిన తేగలిగియుండలేదుగాని యీ ప్రభుత్వము కేసులను పరిష్కరించునట్లే ఆధారపడియున్నదిను విషయమును వలంటీరు లావణ్యన నికపమానముగా త్యాగమువలనను కష్టసహిష్ణుతవలనను భారతదేశీయులకును ఆభివృద్ధిపరచువాగులను గూడ మేము స్పష్టముగా తెలుపఁగలిగితిమి” అని మణిబెనుగారు నుడిచిరి. (ప్రె. ప్రె.)

దక్షిణాఫ్రికా మహమ్మదీయులు మాలానా సౌకతాలీగారిని నిరసించుట

మీరు మహమ్మదీయులకు ప్రతికూలురుగా నున్నంత కాలమును యిచటికి రావలదు

బొంబాయి, జూన్ 10:—“మీరు మహమ్మదీయులకు కాంగ్రెసుకునుగూడ ప్రతికూలురుగా నున్నారని తెలిసినదిగాన మీరు మహమ్మదీయులకు ప్రతికూలురుగా నుండునంతకాలమును యిచటికి రావలదు. మీరు మరల మహమ్మదీయులతో చేరినప్పుడు మీకిచ్చు స్వాగతము లభింపగలదు.” అని దక్షిణాఫ్రికా మహమ్మదీయులు మాలానా సౌకతాలీగారికి తంతివార్త నంపిరి బొంబాయి క్రాంతికుల పత్రిక ప్రకటించెను. (ప్రె. ప్రె.)

పెషావరులో అరెస్టు

స్టేషను అరెస్టుచేయబడెను

సయ్యదు క్వాయింహా అనునొక సుప్రసిద్ధ జకీలు ఆరెస్టు చేయబడి చర్యదాసుండి పెషావరు జైలుకు గొనిరాబడెను. రేపు విచారణ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

పెషావరులో శాంతి

బహారులు తిరిగి తేరువబడినవి

పెషావరు, జూన్ 9:—పెషావరులో శాంతి తిరిగి నెలకొన్నది. బహారులో దుకాణములలో సరుకు తేరువచ్చును. హిందువులు కొందరు గ్రామాదులకు పారిపోయియుండిరి. కాని తిరిగి పెషావరు చేరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణులవారి క్షీరవర్ధని సెలబ్దాది 1-కి రు 1-కి. తిల్లలకు చనుబాలను పుష్టిచేయును. అన్ని పావులలో దొరకును, ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టరు) బెజవాడ.

గుజరాతు కళాశాలలో విద్యార్థులు ధర్మసత్యాగ్రహమున ప్రశంసించుట

కళాశాలను బహిష్కరించుట

అహమదాబాదు జూన్ 9:—శ్రీయుత దేవలాల దివానుగారి అధ్యక్షతవలన గుజరాతు కళాశాల విద్యార్థులసభ జరిగినది. ధర్మసత్యాగ్రహమున పాల్గొని చెరసాలకు వెళ్ళి నట్టియు తుత్తగాత్రులైనట్టియు వలంటీరులను ప్రశంసించుచు ఒక తీర్మాన మువేదించబడెను. “గాంధీమహాత్మునితోన సర్దులవల భాయిగారితోన కొంతమారు రాజీపము రకును విద్యార్థులు కళాశాలను వ్యక్తుడను” అను మరయుక తీర్మాన మువేదించబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

డేరా యిస్మాయిలు ఖానులో శ్రీల ఊరేగింపు

పైనికళాసనమునుగూడ లెక్కచేయకపోవుట

డేరా యిస్మాయిలు ఖాను, జూన్ 4:—ఇప్పుడెట్లు పైనిక పరిపాలనము అనుబంధము నుండిననుగూడ నేడు సాయంకాలము వందలకొలది శ్రీలు ఊరేగింపు జరిపిరి. మొదట పైనికలు వారిని నిరోధించిరిగాని పిమ్మట దారి యిచ్చిరి శ్రీలు పెక్కు పీఠులనుండి తిరిగి కెట్లబజారులోనికి వచ్చిరి. అప్పుడు రాయి సాహేబు మున్నగు బిరుదములు కల ప్రముఖులు వారికడకు వచ్చి పైనికల నిటనుండి పంపిణీయనట్లు దొరతనమువారిని గోరెదమని వారి కెగిరించిరి. అంతట శ్రీలు వెనకపోయిరి. (ప్రె. ప్రె.)

డేరా యిస్మాయిలు ఖానులో నిన్న 5 గురిని అరెస్టుచేయుట

డే. ఇ. ఖాను, జూన్ 11—ఇన్స్పెక్టరు జంబందాబాదు అని కేకలు వేసినందుకు నిన్నయిచట మరల 5 గురిని గూడ అరెస్టుచేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

పత్రికా శాసనము

కాశీలో ఆజ్ఞాపత్రకాలయమును పరిశోధించుట

కాశీ, జూన్ 9:—హిందీ దినపత్రికయగు “అజిత్” కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదాచూచిరి. ఒక కరపత్రము కొరకు వెదికిరి. కాని ఏమియు దొరకలేదు. మే 10 వ తేదీనుండి యీ పత్రిక ధరావతు చెల్లింపక నిలిపివేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక హిందీ వారపత్రిక కాంగ్రెసు ఉద్యమమును బలపరచుచున్నట్లు చెల్లె జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు హెచ్చరించి నందున పత్రికా సంపాదకు లా పత్రికను నిలిపివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను అల్లరుల విచారణ సంఘము

సాక్షులకు అభయప్రదానము

రంగూను, జూన్ 9:—రంగూను అల్లరుల విచారణ సంఘమువారి యెదుట సాక్షు లొంగగల సాక్ష్యమును బట్టి వారిపై కట్టి చర్యయను గైకొన బడదనియు, క్రిమినలు కేసు విచారణలో నట్టి సాక్ష్య ముపయోగింపబడదనియు ప్రభుత్వ ప్రకటన యొకటి వెలుపుచున్నది. విచారణాంశము లకు సంబంధించిన సంగతుల తెలిసినవారు విచారణ సంఘము వారికి దోడ్పడవలయునని సంఘమువారు కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రైలు ప్రమాదము

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే లైనులో కన్సిదార్ బోహన్మేషుల మధ్య 7 వ తేదీన సాయంకాలము 7 1/2 గంటలకు విక్సెడు బండిలో రెండు గూడ్సుపెట్టెలు బోర్లపడినవి. మూడుపెట్టెలు పట్టాలు తెప్పినవి. అందొకటి ప్రయాణికుల బండి. ఎవ్వరికి ఆపాయము కలుగలేదు. 10 గంటలలో రైలు మార్గము బాగుకావెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీల సన్నాహము మహమ్మదీయ శ్రీలు ఘోషాన త్యజించి ప్రచారము ప్రారంభించు

అలీహుస్సేనుమాగారి భార్యయును సోదరియ మరి పెక్కుమంది శ్రీలును పీఠులవెంట తిరుగ

సాంగలహిలు, జూన్ 5:—శ్రీ ప్రా. కోడు 144 శ్రీ అలీహుస్సేనుమాగారిని అరెస్టుచేసి ఒక సంవత్సరము కఠిన శిక్షలుచే ఆచట అతని భార్యయును సోదరియును మరి పెక్కుమంది శ్రీలును ఘోషానుమతివేసి పీఠులవెంట తిరిగి ప్రచారము చేయుచున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

బాగల్పూరులో బహిరంగసభ

బాగల్పూరు, జూన్ 9:—దాక్టరు హక్కికర్ గారు నిన్న ఇచ్చటికివచ్చిరి. పోలీసు వాసలకు మల్ల పృథ్వీధనపెట్టి మున్నగువారికి విధించిన శిక్షలకు నిరసించుటకై బహిరంగసభ యొకటి జరుపబడెను. వేలకొలదిమంది సభకు వచ్చిరి. శ్రీయుత దేశభక్త గురురావు జోరాపూర్ గారు ముఖ్యముగా యువకులు సత్యాగ్రహులుగా చేరవలయునని హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత దేశభక్త గురురావు జోరాపూరుగారి అరెస్టు

బాదామికి తీసుకొనిపోవుట

ఈఉదయం పోలీసువారు శ్రీయుత గురురావుగారిని 47 సి. పి. కో. 117 పెక్కున్న క్రిందను, అడవులవట్టుము 26 పెక్కున్న క్రిందను అరెస్టుచేసి బాదామికి తీసికొని వెళ్ళిరి. ప్రజలు ఆయనను పెద్ద ఉత్సవముతో స్వేచ్ఛను తీసికొనిపోయిరి.

శ్రీమతి ఉమాబాయి కుందాపూర్ గారి ప్రయత్నములు

శ్రీమతి ఉమాబాయిగారు (హస్తీకి తెందినవారు) శ్రీలలో ప్రచారము సాగించుటకై యిచ్చటికి వచ్చిరి. (ప్రె. ప్రె.)

మాలికు సర్దారుఖానుగారిని మరల 5 గురిని అరెస్టు చేయుట

బీహారు-జగద్ర జూన్ 6:—నగర కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ఖానుగారిని మరల 5 గురు వలంటీరులు శ్రీ.ప్రా. 108 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. కట్టామునందు హరటాను జరుపబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

రామా రాయణ సింగు ఎక్కు ఎం. ఎల్. సి. గారు నిరాహారవ్రతమును బూనుట

హబీబాబాద్ జూన్ 9—108 క్రింద శిక్ష తేయబడిన సింగుగారు ఆహారవిషయమున యీనెల 1 వ తేదీనుండియు ఆహారమును వర్జించిరి తెలియుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

ఫిరోజుడు దినుగారిపై కేసు

జహంగూ జూన్ 4—పి. కో. 108 క్రింద పీఠపైనే కేసు చేయబడెను. 16 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. 108 క్రింద నింతవరకు 100 మందివిద కేసులు చేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

మిశ్రీ నబీబక్సు, ఎల్. ముల్క-రాజు, ఎల్. బస్వంతరావు, మహాశయజితభట్ట, పి. భద్రనాథు, సి. హెచ్. చితంబరసింగు, ఎం. అబ్దులు రహీం, ఎం. అల్లూ, వి. ఎల్. జమనాదాసు, ఎల్. కుందన లాలుగార్లను మరలకొందరిని అరెస్టుచేయుట

పైలాకోట, జూన్ 9:—పిరందరును వలంటీరులు. పిరందరిని పరమారునుండి వచ్చిన మరయుక వలంటీరును ఆహార సరుకుండి వచ్చిన 5 వ హిందీ జతలోని ముగ్గురు వలంటీరులను గూడ నేడిచట అరెస్టుచేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

WANTED.

Registered medical Practitioners (L. M. Ps.) for appointment in three rural dispensaries under the Board. They will be paid Rs. 41-10-8 P.M. or Rs. 500/ per annum. Applications should reach the under signed on or before the 20th June 1930, with copies of testimonials etc.,

Pittapuram Taluk, } G. Rangabrahma Rao
Board Office } Naidu garu,
dated, 6-6-1930. } President
Taluk Board Pittapuram.

విదేశవస్త్రములను మద్యములను
బహిష్కరించుట

జర్రాతులో దుకాణదారులకు
జిల్లాకలక్టరు సర్క్యులరు

పంపుట

దుకాణదారులను త్రాగుబోతులను కేసులను
చేయవలెను.

సూరతు, జూను 9:—సారా కల్లుమున్నగు నిషాద్రవ్య
ముల దుకాణములవద్ద పికెటింగు చేయవారిపైని దుకాణదారు
కేసు చేయవలెను. కల్లు సారా మన్నగువానిని కొనుటకు
చ్చినవాడుగూడ కేసులను చేయువట్లు దుకాణదారులు ప్రా
త్సహపరచవలెను. అని సూరతు జిల్లా కలక్టరు దుకాణదారుల
కందరికిని సర్క్యులరు పంపెనని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో పికెటింగు—మొదటి కేసులో

శిక్ష వేయబడుట

కలకత్తా, జూను 9:—కేసు ఉదయమున 20 నుండి నలం
టిరులు విదేశవస్త్రముల దుకాణములవద్ద పికెటింగు చేసిరి.

కలకత్తాలో బడాబజారులో విదేశవస్త్రముల దుకాణ
ములవద్ద పికెటింగు చేసినందులకు 17 నుండి కాంగ్రెసు వలం
టిరులపైని కేసు చేయబడెను. 14 నుండి ఛెరి ఒకనెల
విడిబైరును ఒకనికి 20 రూపాయలు జాబ్బానాయకు, చెల్లిం
చనినో ఒక రోజు విడిబైరును వేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో పికెటింగు చేసినందుకు 59 నుండి

వలంటీరులను అరెస్టు చేయుట

కలకత్తా, జూను 29:—పికెటింగు అర్థి నెన్నను ఉల్లం
ఘించినందుకు 59 నుండి వలంటీరులను పోలీసునారు అరెస్టు
చేసిరి. వారిలో 16 నుండి ఛెరి యొకనెల విడిబైరు వేయ
బడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో సినిమావద్ద పికెటింగు చేసినందులకు
శిక్ష

కలకత్తా, జూను 9:—కలకత్తాలో మద్య సినిమా
తియేటవద్ద శ్రీయుత పోలీసులచే పికెటింగు చేసినందులకు
ఒక సంవత్సరమువరకు సస్పెన్షనక తీసియొందుటకు 100 రూపా
యలకు పూచీకత్తు నియోజనలేనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను.
(ప్రీ. ప్రె.)

అప్రూవరు కన్సిరు గార్చుట

చిట్టగాంగు ఆయుధాగారదాడికి సంబంధించిన
వృత్తాంతము

చిట్టగాంగు, జూన్ 2:—చిట్టగాంగు ఆయుధాగారముపై
సలుపబడిన దాడికి ఫలితముగా కొందరు నిర్బంధించ
బడిరి. వీరిలో నొకరును ఫకీర్ చంద్రనేతాగారు అప్రూవరు
క్రింద మారిపోయిరి. వీరిని పట్టుకొక ఫకీర్ చంద్రుడు సేవ్ గారిని
గొనిపోగా మనస్సును కరగించినట్టి సంభవము జరిగెను. అ
ప్రూవరు పిల్చో కొట్టులో మరొకరిని మూడవ చంద్రనేతాగారి
పత్రులు. నిర్బంధితులతో బాటు యికగులవేర్చునపుడు అప్రూ
వరు కళ్ళుగప్పబడిన. నిర్బంధితుల నైదుగురిని అప్రూవరుకు ద్రు
పటెనవియు, నాతిడు వారిలోనొకరును ఫకీర్ చంద్రతో సందీ
గారి పక్కనుండి వెళ్ళుచుండగా “ఫకీర్, నీవు ఆనంతసింగ్
తోడమా, యితరులతోనూ సంకల్పేహము కలిగియుంటివే,
నేడిటిపని జేయుచున్నావా?” యని ఫకీర్ చంద్రతో గారు
బోధనయు, అంతట అప్రూవరు కండ్లనీరు కాన్పనవియు
డెనుచున్నది.

నిర్బంధితులపై యీ కల కెండవవారములో పోలీసులు
సేరా-రోపణను చాటుచు చేసెదరని తెలియుచున్నది. నిందితు
ల చాలమంది జామీనుమీద విడుదల చేయబడియున్నారు.
(ప్రీ. ప్రె.)

ప్రత్తిధరలు నిర్ణయము

బొంబాయి, జూను 7:—ఈస్తుధికియా ప్రత్తి
సంఘమువారు కేసు మధ్యస్థము సర్ ఫుర్రాత్తమదారు
రామారాజునాగారి అధ్యక్షతకు సమావేశమయి, ప్రత్తి కనీస
ధరలను నిర్ణయించుటకు తీర్మానించిరి. వారు నిర్ణయించిన
ధరలకు తక్కువగా విక్రయింపరాదని నిశ్చయించిరి.

బెంగాల్, జూలయిలో బల్బాదాయకునది 175 కాం
డి ప్రోచి జూలయి-ఆగష్టు 240 ఓట్రామేలిసి, జూలయి 197
క్రోత్తపంట:—బెంగాలు దేశంబకు 185 ప్రోచి ఏప్రి 250
జుప్రూ ఏప్రి 207.

య వ్య న ము యొ క్క

స్వచ్ఛతను
గాపాడుకొనుటకు

ప్రపంచమందును స్త్రీలలో నిజమైన యంద
మును గోరువారందరు లక్ష్మీటాయిలెట్ సబ్బునే ఉప
యోగించెదరు. విలువైన సబ్బులమాదిరి తయారు
చేయబడి, ప్రతినిత్య ముపయోగించదగి యున్నది.
దీని తెలుపు, సువాసన, విలువై నురుగు మీకు
సంతోషము నివ్వగలదు.

ఏషియనుఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములలోను, సమస్తలకు ఏకేంట్రు
కావలసియున్నాడు. వని గ్యారంటీ చేయువారికి నుంచి కమీషనును లేక
ఉత్తము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రూ. 1000 లకు రూ. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

వి. ర. ములమూచిపంటనానే యుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచిగుంటూరు లేక విజయనగరం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లిమిటెడ్.

స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు — బందరు బ్రాంచి — కాకినాడ

కర్రంటు ఆక్రాంటు యేమిన్ని ఖర్చులేకనే పెట్టుకొనవచ్చును. వడ్డీ రోజువిలువలపై 100 కి సం॥ 2½ వో
యివ్వబడును.

నేవిండ్రువ్యాంకు ఆక్రాంటు రు 5 లక్షలపై మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. వడ్డీ నెలలోని కనీసపు
నిలవలమీద 100 కి సం॥ 4 వో యివ్వబడును.

పిక్నెడ్ డిపాజిట్లు 12 మాసములకు 100 కి సం॥ 6 వో పుచ్చుకొనబడును. 2 లేక 3 సం॥ లకు ప్రత్యే
కపు రేటు యివ్వబడును. అన్ని విధములైన వ్యాంకువ్యాపారములు చేయబడును. వివరములు చరఖాస్తుమీద తెలుప
బడును.

దోర్నల శోభనాగ్ర శాస్త్రి, యం. ఏ. కె. కె. రి.

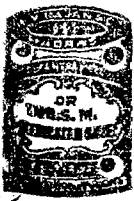
గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగగుమరుచాయ మూలరకమున్న
జూతన బలురకముల కలరు నూలున్న, కెం 20 మొదలుకొని కెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయుమారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు చరనముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపబడును. కొలవితే అర్డరుకు వ్రాయుడు.
189-2

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు వస్త్రవిద్యారంగు, మహాలక్ష్మి, మధుర.

లోక ప్రసిద్ధి పొందిన

మదరాసు ముక్కుపోడి

గాలు కమ్మదనం నువ్వున అన్నిటిలో ఈడు కానిది ధర. నెం 1. పీ 1-4-0-0. నెం 2. 8-4-0. (120 కులం)

ఆర్. ఎన్. సుగంధ ముక్కుపోడి

కాటలు డబ్బా 1-4-0 24 కులం టిన్ను 1-4-12-0 రైలుచార్జీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు

చాలకాలమువఱకు మన్నన పట్టియు శాలమును సరిగా చూపునట్టి ఓరామక్రిప్టల్ అందముగల దళసరియగు అద్దముగల రిస్టు గడియారము

రిస్టుగల 10 జూయల్ గల నిక్రోల్ కేసు గలది ,, 9-12 ,, 10 ,, ,, సిల్వర్ కేసుగలది ,, 11-12 ,, 10 ,, ,, గోల్డ్ కేసుగలది ,, 12-12 కేడియం డ్రైలుకు 8 అక్షరాలు చార్జీ అధికము. ఒక్కొక్క గడియారము నుంచి అందసుకు పెట్టెలో నుంచి 8 సంవత్సరములకు పూచీ యివ్వబడును.

THE INTERNATIONAL WATCH TRADING CO. Bhendy Bazaar, Bombay.

జ్యోతిషము:—

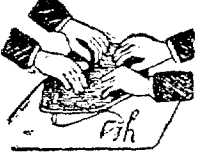
జాతక ఫలములు కోరువారు

పరియెన జన్మకాల జన్మదేశమును తెలిపిన జాతకమును స్ఫుటముగ తయారుచేసి, 10 సం॥ దశాభ్యుక్తి ఫలములు రూ. 2-4-0 కోరిన ఒక భావమును రూ. 1-4-0 పి. పి గా పంపబడును. సిద్ధాంతి, తిప్పావస్తువుల గౌరీనాథశర్మ, తిరుపతి.

ప్లాంచెట్

భవిష్యత్తును తెలుపుయంత్రము

ఈ అద్భుతముగ ప్లాంచెట్ 1867 లో కనిపెట్టబడి, హృదయాకారమువలె తయారు చేయబడినది. దీని మధ్య భాగముందు ఇంద్రజాలమువంటి అద్భుతముగ యాత్మశక్తి యిమిడ్చబడియున్నది. ఇద్దరు మనుష్యులు తమ చేతులను బల్లవైచుచి, ఇద్దరిలో నొకరు ప్రశ్న యడిగిన వెంటనే బల్లక్రింద యవర్పబడిన చక్రములు కదలుచు జబబును క్రిందయుండు కాగితముపై న్రాయును. అమెరికా దేశపురసాయన శాస్త్రకారులు యీవిషయమై చర్చించియుండిరి.

వ్యాపారస్తులు, విద్యార్థులు, వ్యవహారస్తులు, ఆద్యక్షముల సేదరుహువారలు, ప్రేమానురాగులు, ప్లాంచెట్ నందుండు జయమును రహస్యమును కనుగొనిరి. ఈ త్రర ప్రత్యుత్తరము ఇండియాలో వ్రాయవలెను. వెల రూ 3/- పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

BHARTIYA DAWAKHANA Ferozepur City (2) Punjab

Advertisement for Bhartiya Dawakhana with various medicines and prices listed in a table.

బొంబాయి సత్యాగ్రహసంఘము వారి కేసువిచారణ

అందరికిని శిక్ష వేయబడుట

బొంబాయి, జూన్ 9:—పండిత ముకుంద మాలవ్యా గారు 7 వ తేదీ శనివారమునాడు బొంబాయికివచ్చి కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు వచ్చిరి. నేడు 19 వ తేదీని ముకుంద మాలవ్యాగారు కాంగ్రెసు కార్యాలయములో నుండగా, కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు పోలీసు యిన్స్పెక్టరు లయన్ గారికిని మరియొక పోలీసు ఉద్యోగికిని తెలిపామలో తెలియజేసెను. వారు వెంటనే కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు వచ్చిరిగాని వారంటు లేనందున మరల వెడలిపోయిరి. పిమ్మట ముకుంద మాలవ్యాగారు రచటనే బహిరంగసభలో నువ్వనించిరి. పిమ్మట ఎస్టేషను పోలీసు కోర్టుకు వెళ్లి పోలీసువారికి వశపడిరి.

శ్రీయుతులు వి. జే. పటేలుగారి జ్ఞాతియుగు ఐ. ఎన్. పటేలు, పండిత ముకుందమాలవ్యా, జనాబాయిజోషి, ఎన్. కే. వ్రవలా, మకాలానా హమీదు అహమదు, రామదాసు ప్రతాపు, మణి భాయి దేశాయి, విశ్వనాథ గజేంద్రశర్మ, ఈశ్వర భాయి పటేలు, నంజీప్రేమ్హిగార్లకు పదిమందికిని చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడుట.

వీరందరును 144 ను ధిక్కరించి కాంగ్రెసు బుల్డేను పత్రికను ప్రకటించినందులకే కేసుచేయబడెను. ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఖండవాలాగారు కేసు విచారణ చేసిరి. ఈ నాయకు లెవ్వరును విచారణలో పాల్గొనలేదు.

“బుల్డేనుపత్రికలోని వ్యాసములలోని భాష చాల భరువకాకములతో కూడియున్నవి. ప్రజలలో ఉద్దేశమును కలిగింపబడియున్నది. అందువలన ప్రజలు యీ పత్రికను చదువుటచే దౌర్జన్యమునకు గడంగుట కవకాశము కలదు గాన వీరిని శిక్షింపక తప్పదు” అని మేజిస్ట్రేటు సుడివెను. పిమ్మట శిక్ష విధించెను. (ఫీ. ప్రె.)

బొంబాయిలో 101 మంది వడాలా నలంటిరులకు శిక్ష వేయబడుట

బొంబాయి, జూన్ 9:—నేడు మరి 101 మంది వడాలా నలంటిరులకేసు విచారణ జరిగినది. మేజిస్ట్రేటు జం గ్లీ వాలాగారు 28 మందిని వదలివేసిరి. 42 మందికి చెరి మూడు నెలల కఠినశిక్ష వేయబడెను. 36 మంది మైనరు లగుటచే చెరి యొక్కరోజు విడితైరు వేయబడెను.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ తీర్మానములు

పత్రికల పికెటింగు అనవసరమనుట

పన్నుల నిరాకరణ తీర్మానము

అలహాబాదు, జూన్ 9:—నాల్గోజాలు సమీపించిన పిదప అ. భా. కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు మోతీలాలు నెహ్రూ గారి అధ్యక్షతన గావించిన తీర్మానములను ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన మూడు ఆర్డినెన్సులకు ప్రత్యుత్తరముగ ప్రజలు కాంతముగ ధైర్యముగ అహింసా సూత్రమును విడువక కాంగ్రెసు తీర్మానము లన్నింటిని అమలు జరిపి ఆర్డినెన్సులను ధిక్కరించవలెనని హెచ్చరించిరి. మర్య దుకాణములను విదేశ వస్తు దుకాణములను ద్విగళిత్యతోత్సాహముతో పికెటు చేయవలెననియు, అన్యాయ ప్రవర్తనయందు పాల్గొనిన ప్రభుత్వోద్యోగులపై సాంఘిక బహిష్కారము సాగించవలెననియు, భూమి శిస్తు నిరాకరణోద్యమము, గుజరాతు, మహారాష్ట్ర కర్ణాటక, ఆంధ్ర తమిళనాడు రాష్ట్రములలో కొనసాగింపవలెననియు, బెంగాలులో చాకిదారు పన్ను నిరాకరణోద్యమమును పెంపొందించి, బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రములలోగూడ ఆ యుద్యమమును ప్రారంభించవలెననియు, తీర్మానించిరి.

వార్తాపత్రికలు

జాతీయపత్రికలు అర్జి నెన్ను నుల్లంఘించి, కాంగ్రెసు అభిప్రాయమునకు వ్యాప్తి కేయింపుట ఒడంబడినప్పుడే ప్రకటనార్హములగును. లేకుంటే నిషేధార్హములగును. డిల్లీ పత్రికా నిర్వాహకుల సంఘము వారు కోరినట్లు నిషేధపు టు త్రరపును కాంగ్రెసు సంఘమువారు తొలగింప జాల మనిరి. పత్రికలవద్ద పికెటింగు చేయ నవసరము లేదని కమిటీవారు నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

కర్ణాటక వర్తక సంఘమువారి తీరుమానము

ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానముపట్ల అసమ్మతి చూపుట

మహాత్ముడే భారతీయవర్తకసంఘముల కన్నిటికిని ప్రతినిధి యనుట

బాగల్పాట జూన్ 9:—ఈనెల 8 వ తేదీనాడు ఇచ్చట కర్ణాటక వర్తకసంఘమువారి మేనేజింగు కమిటీ సమావేశము జరిగెను. అం దీ కిందివిషయగ తీర్మానింపబడెను.

నైనికశాసనము క్రింద జరిగిన దారుణవర్తకలను గూర్చిన వృత్తాంతములను విని ప్రజలు పోలాపూరునుండి వెడలిపోవుచున్నార. ఇందుమూలముగ వర్తకవ్యాపారములు స్తబ్ధించి పోవుచున్నవి. కావున ప్రభుత్వమువారు పోలాపూరులో ఆమలునం దున్న నైనికపరిపాలనను వెంటనే తొలగింపవలయును. అక్కడి ఆల్లరులనుగూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షపాతమైన అసభికారుల విచారణసంఘము నొకదానిని నియమింపవలెను. అసభమైన వారిని సాత్కర్యమునకు పిలుచుటకు సంఘమువారి కధికార ముండవలెను. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానము ప్రజలలో అసంతృప్తిని ఎక్కువ చేసినది. అందుచే ప్రభుత్వమువారు జాతీయ నాయకుల కోరికల విషయమున రాజీపదతి నవలంబింపవలయును. బ్రిటిషువారు గవర్నమెంటువారి ధనాదారణవిధాన మువలన ముఖ్యముగా దేశములోని వర్తక సంఘమువారికి నష్టము కలిగినది. మితవాదుల యభిప్రాయమునుబట్టికూడ జన సామాన్యమునకు ప్రతినిధిగా నుండదగినవాడు గాంధీమహాత్ముడొక్కడే కనబడుచున్నాడు. హింసా దేశములోనివర్తకసంఘ ములన్నియు భారాతముగ ఈజిప్టుపరిస్థితిలో మహాత్మునియొడ విశ్వాసము జూపినవి. అందుచే వర్తకసంఘములతరపునగూడ మహాత్ముడే ప్రతినిధిగా నుండదగినవాడని యీసంఘమువారు భిప్రాయపడుచున్నార. వైకారణములనుబట్టి మహాత్ముడు లేకుండ రాండు టేబిల్ సభ జరుగుట వ్యర్థమేయగును. ప్రభుత్వమువారు రాజకీయతై దీల నందరిని విడిచిపెట్టి గాంధీమహాత్ముని రాండ్ టేబిల్ సభకు ఆహ్వానింపవలెను. (ఫీ. ప్రె.)

డక్కాలో హిందూ నాయకులు

ఇటీవలి కలహమునుగూర్చి సంగతి

సందర్భముల దెలిసికొనుచుండుట

డక్కా, జూన్ 9:—డాక్టర్ మూంజీగారును కే. నీ. నియోగిగారునూ నిన్న నివటికి విచ్చేసి న్యాయవాదుల గ్రంథాలయమునందు సభను జరిపిరి. ఇటీవల కలహము జరిగియుండిన ఫలములకు వెళ్లుచు వారు సంగతుల నెఱుంగుచున్నారు. న్యాయవాది బిపిన్ బిహారీసేన్ గారును మరినలుగురును శనివారమునా డెరెస్టుచేయబడి పిమ్మట పూచీకత్తుమీదవదిలి వేయబడిరి.

పట్టణమునందింకనూ ప్రజలు భయపడుచునేయున్నారు. (అ. ప్రె.)

పోలీసువారిపై కేసు

కొత్తరం, గుడ్లవల్లేరు, అంగలూరు గ్రామములలో ప్రజలను కొట్టినందులకు పోలీసువారినుండి

నష్టపరిహారము గోరుట

బందరు, జూన్ 10:—కొత్తరం అంగలూరు గుడ్లవల్లేరు గ్రామములలో నిర్దోషులకు పేదప్రజలను ఎక్కువగా కొట్టి హింసించినందుటగాను రు. 8000 ల నష్టపరిహారమును గోరుచు డెబ్బలు తిన్న వారితరపున జిల్లా నూపరింటెండెంటు ఆస్తి స్వెంటు నూపరింటెండెంటు నుడివాడ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు గార్లకు లాయరు నోటీసు లందజేయబడినట్లు రూఢిగా తెలియుచున్నది.

బందరు బార్ అసోసియేషన్ వారు విచారణ సంఘము నేర్పరచుట

వై గ్రామములలో పోలీసువారు జరిపిన ఆత్మచారముల విషయమున విచారణ గావించుటకై నిన్న జరిగిన సమావేశములో బార్ అసోసియేషన్ వారు ఒక ఉపసంఘము నియమించిరి. శ్రీయుతులు వెంపటి నరసింహం డి, శ్రీరామరాజుగార్ల వై సంఘములో సభ్యులు. (స్వ. వి.)

హైందవ వణిక్సంఘమువారి నిర్ణయము

వారు రాజప్రతినిధికి పంపినతంతరి

దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి చెడియున్నదనుట

బొంబాయి. జూన్ 9 :—హైందవ వణిక్సంఘము వారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి ముచ్చటించుటకై ప్రతినిధికి రాజభారమువేడలను దేశించి వారి కాకోర్కెలు దెలుపగా, రాజప్రతినిధియొక్క కార్యదర్శితో నొకరోజును నిర్ణయించుకొని, యట్లుగా వింపవచ్చునని ఇండియా ప్రభుత్వ దేశీయవ్యవహారశాఖవారు జవాబు నొసంగిరి. దీనికి వణిక్సంఘమువారి రీతిగా జవాబు నొసంగి యున్నారు.—“22 మే లేదీ గల విషయము దేశము అందినది. మా రాజభారమునకు దర్శన మొసంగ సమ్మతించినందులకు హైందవ వణిక్సంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు రాజప్రతినిధి గారికి కృతజ్ఞులు. రాజభారము వేడలవలసిన లేదని చెలియ బరచుటలో నాలస్యమయినందులకు వగచుచున్నాము. కాని పార్లమెంటులోను, వెలుపలను గావించబడిన ప్రకటనలను గుర్తించియు, తామేమియు దెలుపుటకు వీలులేదని రాజప్రతినిధిగారు నుడివిన సంగతిని గమనించియు, మే 10 వ తారీఖు నాడు దేశీయ వ్యవహారశాఖవారికి మాసంఘమువారు జాబును వ్రాసినవిమ్మట స్థితిగతులు చెడుటను గుర్తించియు ఈనిమిషమున రాజప్రతినిధిగారికి రాజభారము వేడలి, వారికి చిక్కును కలిగింప గోరము. మే 10 తారీఖునకు పిమ్మట దేశములో నేర్పడిన నూతన పరిస్థితులవలన దేశముయొక్క యార్థిక పటుత్వమునకు గొప్ప విపత్తు నాటిల్లుచున్నదనుట మాదృఢమమృకమై యున్నదని మాత్రము దెలుపగోరము. ఈసంఘమువారు పదేపదే గౌరవపురస్కరముగా నొసంగుచుండిన హితవును పొటించి, దేశమంతటను వ్యాపించియున్న యసంతృప్తిని బాపుటకై తమ విధానమును మార్పుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారిని గట్టిగా కోరుచున్నాము. మే 10 వ లేదీ గల మా లేఖలో సూచించబడిన హైందవ వర్తకసంస్థల సమావేశమే ప్రస్తుతస్థితిగతులలో నెక్కుడుపయోగకరముగా నుండును.”

ఒక సవరణ

‘ఆర్థికసంస్థలవలనను, మార్గలంఘనలను, తీవ్రనిర్బంధము వలనను, అను పదములను తంతరిలో శేర్వనలయునని కార్యనిర్వాహకసంఘములో కొంతమంది పట్టుబట్టిరి. కాని, వారి సవరణకు అనుకూలముగా 11 వోట్లును, వ్యతిరేకముగా 16 వోట్లును వచ్చుటచే నది వీరిపోయెను. కాన, వారు అసలు తంతరినిగూర్చిన తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగనే వోట్లు నిచ్చిరి. (అనుకూలరు 18, ప్రతికూలరు 6.) (ప్రీ. ప్రె.)

మొహరం

కలకత్తాలో మొహరంపండుగ చాల శాంతముగ జరిగి పోయెను. మదరాసులోనూడ శాంతముగ జరిగిపోయెను.

ఆగ్రాలో పీయా నున్ని శాఖలతగవులన జియముల ఉత్సవములు జరుగ నేలేదు.

డక్కాలో మొహరం ఉత్సవము శాంతముగ జరిగిపోయెను. బెల్గామేజిల్ద్రీటుగారును, డక్కానవాలుగారును ఉత్సవము లో పాల్గొనిరి. (అ. ప్రె.)

స్త్రీల ప్రతకథలు

(నోముల కథలు)

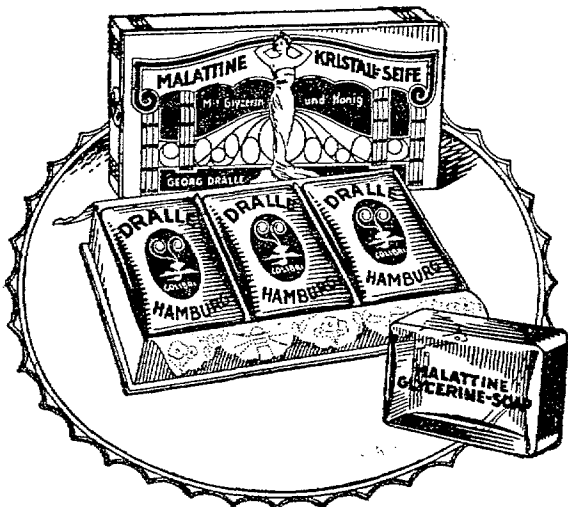
1-2-3 భాగములు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి ఈ మాడు పుస్తకములయందును స్త్రీలు నిత్యమును పట్టు నోములు, వానికథలు, ఉద్వాహనములు 97 కలవు. ఈనోములు ప్రతి సొందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈపుస్తకము లున్న, పనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగువారి నాశ్రయించి తిరుగనక్కర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పుకొని అక్షరాలు జేసికొనవచ్చును. చదువు రానివారునైతేమీ ఎవరిచేసిన చదివించుకొని నోము పట్టవచ్చును. ఇది యింటింట నుండవలసిన యిటువేల్పు. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0. 3 భాగములు ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే. పొన్నేజి ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకములకు మంచి కమావను ఇయ్యబడును.

బాలాంత్రపు వేంకటరావు, గంధకర్త, పితాపురము.

దానిగుండా చూడవచ్చును!

డ్రా లీ గా రి
మా ల తై ను
గ్లి న రై ను
న బ్బు

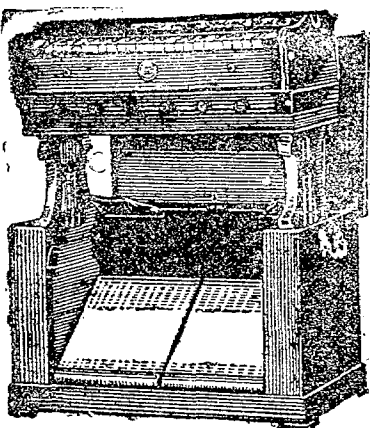
స్వటికమువలె శుభ్రము
అతిసుందరము
తరుగని సువాసన
అవరిమితోపయోగము

ఈమారు యీసబ్బు నుపయోగింపుడు.
అన్ని అంగళ్లలో దొరకును.

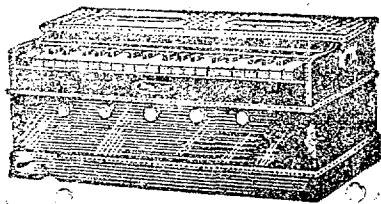
సోల్ ఏజెంటు:—

ఎ. వి. ఆర్. ఎ. అడికప్ప శెట్టి,
52, బందరు వీధి, మదరాసు.

భారతదేశమునందు

ముఖ్యమైన
హార్మోనియం
వర్తకశాల

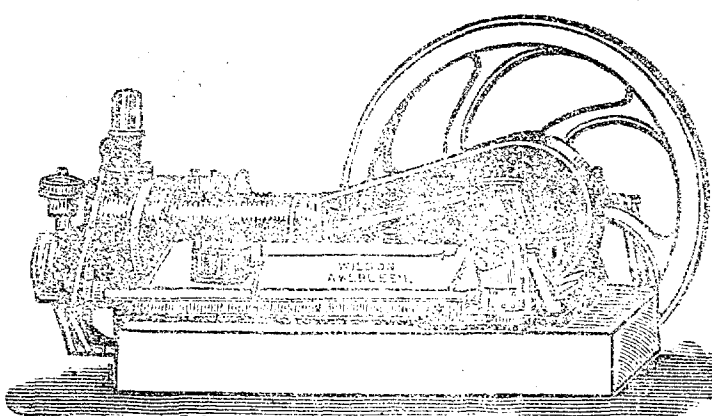
రామచంద్రగారి సుప్రసిద్ధమైన “రామ్ - ప్లాట్” హార్మోనియములు మిక్కిలి మేలైనవి, దీర్ఘకాలమువరకు మన్నును. మంచి నాదమును గలిగియున్నది.

Manufacturers :
T. S. RAMACHUNDER & BROS.,
KALBADEVI ROAD, BOMBAY.
Telegrams : “MUSICAL”

కోలుసారింగు-‘విల్సను’ క్రూడాయిలు శ్రేణిదీశలు యింజనులు

మెకానికము అతినలభము—రెండేనిమిషములలో స్టార్టగును—వేవరైజరు లేదు

క్రూడాయిలు ఖర్చు
యితర యింజనుల
కన్న చాలా తక్కు-
వని అనేక యోగ్య
తాపత్రములు పొం
దిసవి. యెంతమిట్టి
క్రూడాయిలుతో
నైనను అతి త్వరి
కరముగా పనిచే
యెను. ఇంజనులకు
వలయు యావత్తు
స్వేద సామానులు
సిద్ధముగా నున్నవి.

ధరలు బహు సరసము

ఇంజనుల యంత
అనుభవము లేనివ
రైనను నుభవముగా
నడుపగలరు. లోడ్లు
లాగులలో దీని కి
నింపిన యింజనులు
వేరెవ్వయును లేవు.
7 నుగ్రములు పెంప
లు 150 నుగ్రముల
వరకు యింజనులు
రెండు టయిపుల
లోనూ స్టాక్ లో
సిద్ధముగా నున్నవి

సోల్ ఏజెంటు:—ది ఎంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308 లింగ్చెట్టివీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:—చెజవాడ యూనఫ్ మెంజ్ బిల్డింగు.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయంత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శిఖరామయ్య మొదలగు ముఖ్యనాయకుల పటములను సరించి నభినందించుచున్నాడు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపత్ రాయ్, దేశబంధు చిత్రరంజనదాస్, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, నర్సారావు వల్లభాచారి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివర్ణములతో బహు రమ్యముగ వివిధ సైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములూ, స్థానిక సంస్థలూ, జాతీయపాఠశాలలూ మొదలైనవాటికి అనలు చిత్రములు (Original Paintings) సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునందన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగాకను వారికిని మంచి కమిషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
AKSHMI BHUVAN,
GUZDER PARK, BOMBAY. 2

అమృతాంజనము డిపో

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

మ ద రా ను, బొంబాయి.

ఇనాం!

ఇనాం!!

ఇనాం!!!

వసి ఎల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

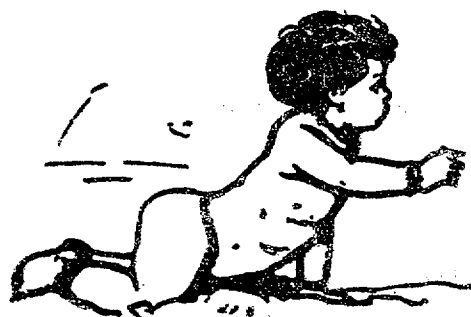
శాంతి ఇనాం అండు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను ఆవుపాలు, బట్టెపాలు, మేకపాలు, కన్ డెడ్ స్టూ పొడగుపాలు మొదలగు వాటిలో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.

2 పసిపిల్లలకు గలుగునట్టి మలబద్ధము, ఆశిర్లము, నాయువు, ఈడ్పు, జ్వరము దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అటంకపరచును.

3 ఇకరీయ పైవట్టియు, పేగులకు సంబంధించిన వ్యాధుల నాటంకపరచుటకు పాలు తాగునట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.

4 చంఠములు వచ్చునప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్చిలి భద్రమైన రక్షణము.

వీజెంట్లు కావలయును

దాదా అండు కో, మద్రాసు.

ఆప్రికన్ షాఫ్, బెజవాడ.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్చర్

గవ్వరంటిగా కి రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యెత్తుకొని తోడు పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేకుండ తిప్పక కుదుర్చును. ధీమా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఖారీప్తము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమైనను యెన్ని పక్షాభ్యుదయముగలదియన్న మూర్ఖుల నెనను గవ్వరంటిగా కుదుర్చును. నెలకు పదిపావుపండు రు 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలబాడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పాస మొదలగు గాఢ అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును బాదులునీలికి మార్చును. ధీమా 1-కి రు 1-0-0.

* గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:—

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు, *

ఏజెంట్లు కావలెను.

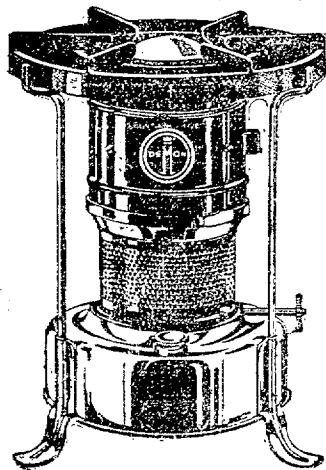
181

డి ట్ మార్కు

డె మన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగపడు "స్టవ్"

సామాన్య కిరణనాయిలు యావిరిగావారి, పృథ్విమైన ఉదారంగుల మంటలు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వెచ్చదనము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర కిందనే యుండగలదు. కొద్దిధరలో శుభ్రమైన, చక్కనిభోజనము. ఒక పింటు నూనెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

నులభముగ తీసికొని వెళ్ల దగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:—

నెం. 48:—గట్టి ఇత్తడిపాత్రగలిగి, ప్రకాశమైన ఎనామెల్ బాడిగలది.

మొనర్పు: చాప్మన్ జమాల్ అండ్ బ్రదర్లు, గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు, బ్రాంచి:—11, ఈవినింగ్ బజారు రోడ్డు.

నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

హెడ్ క్వార్టర్లు:—9, ఓల్డ్ కోర్టు వకాన్ వీధి, కలకత్తా. (స్థాపితము—1905)

సంపూర్ణముగ హైందవ కంపెనీ యై, యందుట ముఖ్యము. "నేషనల్" లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీకి మాత్రమే ప్రథమ యజమాతము కలిగియున్నది. ఎందుకనగా,

(1) ఇది చాలకాలముక్రిందట స్థాపితపడి, ఘనముగ భారతీయుల యధికారము దుండీయున్నది.

(2) దీని మూలధనము, సుశుభైన కంట్రిబ్యూషన్లు, ప్రపంచమంతటను పాలసీలను కలిగియుండుట గొప్పవిశేషము.

(3) దీని ప్రీమియములేట్లు చాల తక్కువయై నగదు సొమ్ము అప్పులను సరఫరముగ యివ్వబడును.

లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీకి కావలసిన ముఖ్యవిషయము బలవంతులగు యద్యోగీయులచే నడుపబడుటయే.

హైందవులచే నడుపబడు కంపెనీయందే ఇన్సూర్ చేసి హిందూ దేశ పురోభివృద్ధికి తోడ్పడు.

కే.యస్. గోపాలయ్య, ఆర్.జి. దాసు అండ్ కో., బ్రాంచి కార్యదర్శి, మానేజర్లు, లోకైన్స్పెక్టరు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.